

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΕΤΟΣ 11^{ος}
ΑΡΙΘ. 518

253. Εξω. Τροπικός,
256. Κερμα. Ερμής 1965
277. Τ. αλφειά. Γλυπτική
281. 26.65. Πυροσβεστής

44. Οικονομία
Π. οργάνω
Εργασίας Τροπ. 1965
1965
1965

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΕΚΔΟΣΕΩΝ

νια πέρασαν... Σιγά-σιγά ο Κρίστιαν συνήλθε κι' άρχισε πάλι να εργάζεται σαν πρώτα, ώς ότου μία μέρα ήλθε η Δόξα και για τους δύο μας να ζούμε εύτυχεις.

Μία μέρα, ο Κρίστιαν μου είπε πως ζητούσε ένα μοντέλο για τον πίνακα που θα έστειλε στην Έκθεση της Β. Ακαδημίας, μ'α δεν είχε κατωρθώσει να το βρή.

—Τα χαρίσματα που ζητάς, του είπα, είναι πολύ δύσκολο να υπάρχουν σ' ένα και το αυτό πρόσωπο! Γιατί δεν δοκιμάζεις να δημοσιεύσεις μια άγγελια στις εφημερίδες;

Ο Κρίστιαν ακολούθησε την συμβουλή μου και άμέσως παρουσιάστηκαν πολλά μοντέλα. Κανένα όμως δεν είχε ό,τι ζητούσε ο φίλος μου. Είχε απελπισθή πια, όταν ένα βράδυ, κάποιος ήλθε και χτύπησε στην πόρτα του «Ατελιέ» μας. Πήγα κι' άνοιξα. Ήταν μία γυναίκα σκεπασμένη μ' ένα πυκνό βέλο. Δίττασε μία στιγμή και κατόπιν είπε δειλά:

—Διάβασα την άγγε-
λια σας κι' ήλθα. Ί-
σως μπόρεσω να σας
χρησιμεύσω ως μον-
τέλο!

—Ξέρετε, είπα, εκείνο
που ζητεί προ πάντων
ο φίλος μου, είναι πρό-
σωπο έκφραστικό καί...

—Ω! διέκοψε η ά-
γνωστη, όσο γι' αυτό,
πιστεύω πως θα τον εū-
χαριστήσω. Είμαι ήθο-
ποιός και δεν θα ήμην
δύσκολο για μένα.

Όταν άκουσε τη φωνή της, ο Κρίστιαν ση-
κώθηκε κι' ήλθε κοντά
μας. Την κύταξε πα-
ράξενα και μοι φάνηκε
πως χλωμίασε. Και α-
π' όλη της φάνηκε πως
ταράχτηκε, γιατί τον
κύταξε βουδή, τρομα-
γμένη...

Τέλος ο Κρίστιαν εί-
πε απότομα:

—Είνε δ' τι χρειάζο-
μαι! Το πρόσωπό σας εκφράζει αυτό που γυρεύω: την άκο-
λασία, την αχαριστία, την απάτη και... την τιμωρία... Έλατε
αύριο στις δύο. Πόσα ζητάτε;

—Ό,τι έχετε ευχαρίστησι, κύριε! απάντησε η γυναίκα σιγά-
σαν ντροπιασμένη.

Ο Κρίστιαν έδωσε μία τιμή που μοι φάνηκε υπερβολική, μ'α
δεν είπα τίποτε. Κάποια άδριανη ανάνησις πέρασε στη μνήμη
μου, μ'α δεν μπόρεσα να καθορίσω τί ήταν.

Η άγνωστη έρχόταν τακτικά και ποζάρισε. Ο φίλος μου
ζαγράφιζε με πάθος. Άλλα της μιλούσε με τόσο απότομο τρό-
πο, ώστε άπορούσα πως αυτός που ήταν πάντοτε τόσο ευγε-
νής με τις γυναίκες—της φερόταν τόσο άσχημα, τόσο βάνου-
σα! Στο τέλος η αμφιβολία που είχα γι' αυτήν την γυναίκα,
έγινε πεποίθησις, μ'α δεν είπα τίποτε στον Κρίστιαν, γιατί μοι
φαινόταν αδύνατο να μη την είχε άνα-
γνωρίσει κι' αυτός. Ίσως, σκέφθηκα,
αυτή να ήταν η τιμωρία της!

Την τελευταία φορά που ποζάρισε, μό-
λις της είπε ο Κρίστιαν πως δεν την χρει-
αζόταν πια, εκείνη τον ρώτησε δειλά αν
της επέτρεπε να ιδεί το πορτραίτο.

—Βέβαια! αποκρίθηκε αυτός ψυχρά.

Τότε, για πρώτη φορά, η γυναίκα πλη-
οίασε και σιωπηλή κύτταξε γι' άρκετή ώ-
ρα το πορτραίτο. Είχε χλωμίσει τρομε-
ρά και τα μεγάλα μαύρα μάτια της εί-
χαν πάρει ένα βλέμμα σκληρό. Τέλος ρώ-
τησε:

—Και πως σκέπτεσθε να ονομάσετε το
έργο σας;

Ο Κρίστιαν χαμογέλασε κι' ενώ εξα-
κολούθουσε να σκουπίζει προσεκτικά τα
πινέλλα του, είπε άργά:

—Θά το ονομάσω «Εκδίκησης»!

Η γυναίκα έκανε να φύγει, μ'α όταν έ-
φθασε κοντά στην πόρτα, γύρισε, τον
κύτταξε κατάματα και είπε:

—Είστε άσπλαχνος! Προσέξτε όμως
μήπως εκδίκηθη κι' εγώ!

Μ'α άπάθεια, χωρίς να της απάντηση, ο
Κρίστιαν εξακολούθησε το σκούπισμα

—Είνε δ' τι χρειάζομαι, είπε ο Κρίστιαν

μα σφιχτά ένα... στυλέτο! Ο γιατρός τον όπλο κατέλα-
πιστοποίησε πως η γυναίκα είχε πεθάνει από συγκοπή.
Ένα γράμμα της που θρέθηκε άπάνω στο τραπέζι του
λιέ, φαίνεται πως είχε έλθει με τον σκοπό να καταστρέψει
έργο του Κρίστιαν από εκδίκηση. Να μετάνοιζε τάχα την
λευταία στιγμή ή μήπως την πρόλαβε ο θάνατος;

—Α! Κρίστιαν, είπα, ενώ σκέπαζα το πρόσωπό της μόλις
—Είπετε να την συγχωρέσης. Ο Θεός μόνον, καθώς βλέπω,
χει το δικαίωμα να τιμωρήσει!

Αυτή είναι η ιστορία, φίλοι μου, του άρλου αυτού έργου.
Κρίστιαν δεν έστειλε τον πίνακα στη Β. Ακαδημία, αλλά
κράτησε στο «Ατελιέ» όσο ζούσε. Τώρα που πέθανε ο φί-
λος μου, νομίζω πως είχα το δικαίωμα να σας διηγηθώ τη θλι-
ρή ιστορία του.

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΟΥ ΑΔΡΙΑ

Κάθε 74 χρόνια, όταν δηλαδή η Με-
λη Παρασκευή των Καθολικών συμπε-
με την ημέρα του Ευαγγελισμού, γίνεται
ένα περίεργο θαύμα στον Άδρια. Η
κοή Ιταλική πόλη κοντά στη Βενετία
έδωκε τ' όνομά της στο Άδριατικό πε-
γος. Την ημέρα αυτή λοιπόν, η κοή
του αίματος που υπάρχουν άπάντα
"Άγιο Άγκάθι, το όποιο, όπως λένε,
έροχεται απ' το στέφανο του Χριστού
το όποιο φυλάγεται στη μητρόπολη
Άδρια, μαζί με άλλα ιερά κειμή-
παιρνουν ένα ζωηρότατο έρυθρό χρώμα.

Μυριάδες πιστών συρρέουν εκείνη
μέρα στον Άδρια για να προσκυνή-
το θαυματουργό άγκάθι και γίνονται
γάλη τελετή, με όλη τη μεγαλοπρε-
της καθολικής εκκλησίας.

Άλλα άγκάθια του στέφανου του
τουρίου του Κισίου φυλάγονται στη
πόλη της Αμβέρσας και στο μέγα-
της παληάς οικογενείας των Φέλκ-
σιέ. Τα υπόλοιπα άγκάθια του στέ-
βρίσκονται στη Σαιντ-Σαπέλ, στο
ρίσι.

—Είπετε στα πόδια του γονατιστή....

Η ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ MONTAIN

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΑΤΕΙΔΩΝ

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΠΟΣ ΔΙΑΤΗΡΕΙΤΑΙ Η ΕΜΟΦΙΑ

(Η ΣΥΜΒΟΥΛΗΣ ΤΗΣ ΦΙΛΗΣ ΣΑΣ)

ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

Ε. Σ.

Φαινογνώμη η οποία δεν αποδίδει την έντυπωσι της «ερασμονικής».
Ταπεινωμένα χαρακτηριστικά, άλλ' άνεγκραστα. Κοιμητότης σιλου-
ετα, μαεστρία ντυσίματος, το όποιο όμως συχνά είναι λαν έξεζητημέ-
ν. Συναπτική της ύφους, όση αντιπαθητικότητα κοινωνικής πορείας.
Το ασυνήθιστο-φαίνο συχνά ύψοσταται στρατατισό από άδεξιότητες κο-
σμηκές, ίδιως όσον άφορά προσκλήσεις εις το καλλιτεχνικό σπίτι της.
Έπίμονος επίδειξις διπλωματικών σχέσεων, η όποια αποδεικνύει πρόσ-
φρον κοσμικήν έπιφανώναν.

Η MONTAIN

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

—Αι δεξιότητες άνεξάντηλα, καθ' όλην την κοσμικήν κλίμακ, ως επί
το πλέον στερεώτες, με μεγάλον άρτιον κελημένον και δοθο-
σασίαν άδύνατον καθ' όλην την διάκειάν των. Αι μόνον καθήμενοι
εξ των κελημένων είναι αι μνηστίζουσαι.

—Υποκρίνεται κομψότητες κυρίες και δεσποινίδες, ως εις την ύπ' ά-
ρτιον 2 δεξιόν παρ' τή κ. και τή κ. Χρήστου Ζαλοκώστα.

—Συναγωνισμός τουαλεττικής μαεστρίας, σιλουέττες θαυμάσιες, σύ-
νικα αίσ-το-νταίρη.

—Η οικοδόσπινα θαύμα γοητευτικής όμορφιας, με τουαλέτταν μιλέ-
-ρουά.

—Επίσης όμοια ήτο η κ. Ντίντη Σερεφίρη, με μαύρο θαυμάσιον σύ-
νολον.

—Κοιμητότης η κ. Ρεγγίνα Βλαστού, η κ. Μαλαμίδα, η κ. Α. Λο-
βέρου, η κ. Έλ. Δεστούνη.

—Μεταξύ των δεσποινίδων πλέον όμορφες η δεσποινίδες Μαίρη
Σταθάου, Λώρα Σταθάου, η δις Ντέ Πονσον, η δις Μ. Καμάνη.

—Δεξιότητες γλές παρ' τή κ. και τή κ. Λυβιεράτου.

—Η οικοδόσπινα έφερε κομψήν μαθήν λαμ με τουαλέτταν Λανβέν.

—Παρενέθησαν: Ο κ. και η κ. Α. Μιχαλακοπούλου, η κ. Σοφού-
λη, η κ. Καραντιώ, η κ. Ρασάνου, ο ναύαρχος και η κ. Λοπρέστη, ο
στρατηγός, η κ. και η κ. Α. Αλεξανδρή, ο κ. και η κ. Βί-
σας, ο κ. και η κ. Βιέλα, ο κ. και η κ. Μπένση, ο κ. και η κ. Σινά-
κη, ο κ. και η κ. Δελμούζου, η κ. Ι. Ήλιασκου, ο κ. και η κ. Μελά, ο
κ. και η κ. Π. Αγγυροπούλου, ο κ. και η κ. Παπαδάτου, ο κ. και η
κ. Ρόβα, ο κ. και η κ. Πασιάτη, η κ. Χωρέμη, η κ. Α. Μελά, ο κ.
και η κ. Κ. Αλεξανδρή, ο κ. και η κ. Μιχαλακοπούλου, ο κ. και η κ. Ι-
ούλιου, ο κ. και η κ. Φωτιάδη, ο κ. και η κ. Ν. Καμάνη, ο κ. και η
κ. Π. Χέμη, η δις Καμάρα, ο κ. και η κ. Αρεντούλη, ο κ. Μαυρο-
αφάτος, η κ. Μαρία Ήλιασκου, ο κ. και η κ. Μανέντα, η κ. Άγγελα
Καρατζή, ο κ. και η κ. Ι. Δαμιλά, ο κ. και η κ. Σταυρίδη, ο κ. και η
κ. Ι. Καραμή, ο στρατηγός Μαυρομυχλίδης, ο κ. Άνδρεάδης, κλπ.

—Δεξιότητες προχθές Κυριακήν προί παρ' τή κομψήν Καποδιστρια.

—Παρενέθησαν: Ο πρεσβυτης της Πολωνίας κ. Ντέ Γουόνγε-
νις, ο πρεσβυτης της Γουγκουλιανίας και η κ. Κολίτις, ο πρεσβυ-
της της Ισπανίας κ. Κόντε, ο πρεσβυτης της Άλβανίας κ. Ντινο, ο
επιτεταρωμένος της Τσεχοσλοβακίας και η κ. Βίσεκ, η κ. Ναβνίν Γουά-
νις, η κ. Καλλιόπη Καρανάου, η κ. Δενδραμή, η κ. Φαραμά, ο στρα-
τηγός Πάλης, ο κ. Άλ. Καρανάου, η δις Χε-
μπερίαν, η δις Καρατζά, η κ. Ήλ. Ήλιασκου,
ο κ. Ρ. Μακκάς.

—Μία όμοια δεξιότης παρ' τή κ. και τή κ.
Άλ. Σαυαθή, σε μικρό άτλο κελημένον, οι ό-
ποιοι απήλθανον δι' άτραξιόν έξαιρετικήν.

—Την μαγευτική μαεστρίαν θροαστάτης και έ-
λεγκτης κυρίας εκ Κιόρου, της Δ.Ρ., και το θαυ-
μάσιον και γοητευτικόν τραγουδι της δεσποινίδος
Ρένας Ράλλη, εξ Αλεξανδρείας, η όποια, υπό
τις δεικνύεις εντίξας, έτραγουδούσε έλκετά
Γαλλικά τραγούδια.

—Παρίσταντο: Ο κ. και η κ. Χωρέμη, ο κ.
και η κ. Ζαφειρακοπούλου θαυμάσιο σύνολον μιλέ-
-ρουά, μιλούσα και μαύρο βελούδινο ταγέτο πολύ-
σις, αι δεσποινίδες Έμπεριόπου, η κ. Φορέστη με
κόσμητες λαμ τουαλέττες, και αι κ.κ. Νικολαΐδη,
Ντεριμλίδη, Μελά, κλπ.

Η MONTAIN

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ σε άπολύτως ίκανοποι-
τικές τιμές παλαιά διάφορα βιβλία, παντός
είδους και πάσης γλώσσας, καθώς και έλε-
κτρικές βιβλιοθήκες. Γράψατε: «Μπουκέ-
το», Λέκκ 7, Αθήνας.

Μοτίφ για άπορροφούχα, πετοέτακια,
παιδικά φορέματα, κλπ.

Alcool camphré	100 gr.
Essence de Terebenthine	25 gr.
Ammoniaque	3 gr.

Μ' αυτό το υγρό τρίβετε κάθε μέρα τις ρίζες των μαλλιών
σας. Έντομεταξύ πρέπει να βουρτσίζετε συχνά και επί πολλήν
ώρα τα μαλλιά σας, να λούζεσθε κάθε έβδομάδα και να τ'α
άφήνετε λυτά όσο συχνότερα μπορείτε, αν δεν τ'α έχετε κόψει
'Ως αποφυλικτικό σας συνιστώ το έξης:

Eau	100 gr.
Amidon	10 gr.
Monosulfure de Sodium	10 gr.

Με την αλοιφή αυτήν αλείφετε τα σημεία που θέλετε ν' άπο-
τριχώσετε και μετά 3-5 λεπτά ξεπλένεσθε με πολλά νερά. Σας
συνιστώ μετά την άποτρίχωση να τρίβετε καθημερινώς ελαφρά
τά σημεία που έχετε άποτρίχώσει, με μία πολύ σίνα ελαφρό-
πετρα. Έτσι η τρίχες θ' άργήσουν να ξαναπαρουσιασθούν και
με τον καιρό θ' εκφυλισθούν.

Ο Λγαν Κ. Κωνσταντινούπολιν.—Θά σας απαντήσω σε 3
σεξ έρωτήσεις μου επιτρέπει ο χώρος και στις άλλες στο έπο-
μενο. Για τους άνοικτους πόρους του προσώπου, σας συνιστώ
την έξης θεραπεία, η όποια έλπίζω πως θ' σας ώφελήσει: Το
πρώτον που έχετε να κάνετε σχετικώς, είναι να υποβληθήτε σ'
ένα άτυλόουτρο, γενικόν, αν είναι δυνατόν. Κατόπιν, τέσσαρες
φορές την έβδομάδα, κάθε θράδυ, θά καθαρίζετε πρώτα το
πρόσωπό σας με την έξης λοσιόν:

Alcool pur	25 gr.
Eau de roses	100 gr.
Alun pulverisé	10 gr.
Ammoniaque	1 gr.

Κατόπιν, θά το βάζετε επί ένα τέταρτο της ώρας κομπρέσες
εναλλάξ καυτές και κρύες, τελειώνοντας με μία κρύα και θά
κοιμάσθε, άφοι άλείψετε μόνον τα μάτια σας με λίγη θαλάσ-
νη. Το προί θά πλένετε το πρόσωπό σας με χλιαρό νερό και
άγνό σαπούνι (το σπιτικό είναι το καλύτερο) και θά το τρίβε-
τε με προσοχή μ' ένα βουρτσάκι των νυχιών. Το ξεπλένετε ύ-
στερα με κρύο νερό και αν πρόκειται να βγάτε έξω, βάζετε
στο πρόσωπό σας λίγη άγνή λανολίνη και κατόπιν πούδρα κα-
λής ποιότητος. Τις υπόλοιπες τρεις ημερες της έβδομάδας, το
θράδυ, άφοι καθαρίσετε το πρόσωπό σας με την λοσιόν, θά
το κάνετε μασάζ με την έξης κρέμα:

Eau de roses	50 gr.
Cire blanche	15 gr.
Suc de bulbe de lys	10 gr.
Teinture de benjoin	5 gr.
Sulfate d'ammoniaque	2,50 gr.

Το μασάζ θά το κάνετε θαλάσσιον άφθονη κρέμα στο πρό-
σωπό σας και διεύθυνοντάς το χέρια σας από την μύτη προς
τα άστιά και από το μέτωπο προς
τους κροτάφους. Το συνεχίζετε αυτό
όπου να άπορροφηθή έντελως η κρέμα
και το πρόσωπό σας να κοκκινίση
και σφυγγίσετε, το δερμα σας έλα-
φρά, μ' ένα θαλάσσι. Ελάχιστα θά βρεγμένο
στη λοσιόν.

Αποφεύγετε, τέλος, τα βενζίνια, τον ή-
λιο, τη φωτιά και την κοήσιν. Στις δύο
λοιπες έρωτήσεις σας θά απαντήσω στο
ποσοχές.

Πίττα κρέμας, παιδί, Πύργον.—Έχω
την ιδέα, ότι πρόκειται περί σταφυλοκό-
κου, ο όποιος χρειάζεται ιατρικήν θεραπεί-
αν. Πάντως η φίλη σας να κάνει διάβαν
στην τροφή της, ν' άποφύγη τ' άλμυρα και
τις σάλτσες, να τρώη πολλά φρούτα, να
κάνη τακτικώτατα μπάνια καθαριότητας, να
καθαρίζει το πρόσωπό της με την λοσιόν
που αναφέρω παραπάνω και να μην μετα-
χειρίζεται ούτε κρέμα, ούτε πούδρα, αλλά
μόνον τάλκ, με το όποιο να κάνει ένα έλα-
φρό μασάζ στο πρόσωπό. Το σπάσιμο των
σπυριών άπογορεύεται.

Η ΦΙΛΗ ΣΑΣ

ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΙΒΑΝ ΒΑΝΤΟΡ

ΣΤΗΝ ΟΜΙΧΛΗ

(Πελωνική Διηγήμα)

Πικρή ομίχλη είχε πέσει επάνω στο χωριό. Σε απόσταση δύο βημάτων δεν μπορούσε κανείς να διακρίνει τίποτα. Ψυχρή δεν φαινόταν στο δρόμο, γιατί με τέτοιον καιρόν εινε καλύτερα να μένει κανείς στο σπίτι του, μέσα στη ζέστη. Την ώρα εκείνη η Τζόζι μάλωνε πάλι την ψυχρόση της. Ο άνδρας της άκουσε τις φωνές της και βγήκε από τον αχυρώνα του, όπου έβλεπε τα δερμάτια του χόρτου.

Τζόζι! φώναξε. Πάλι τα ίδια άρχισες; Έλα εδώ...

Ήταν ένας γηρασμένος άνθρωπος. Τα μαλλιά του είχαν αρχίσει ν' άσπριζούν και το πρόσωπό του ήταν κατάχλωμο, σαν να υπέφερε από κάποια βαρύνουσα ασθένεια.

Στο άκουσμα της φωνής του, η Τζόζι βγήκε από την κουζίνα. Ήταν μια νέα γυναίκα, καλοδωμένη κι όμορφη. Τα μαύρα μαλλιά της έπεφταν σε δύο κοτσίδες επάνω στις πλάτες της, τα μάτια της άστραφταν πίσω από τις μακρές βλεφαρίδες της.

Τζόζι! της είπε ο άνδρας της. Τι έχεις πάλι με το χορίτσι;

Εγώ δεν έχω τίποτα... Έχεινη έκανε την αρχή!

Λες ψέμματα. Το χορίτσι εινε ήσυχο, δεν σε πειράζει. Εσύ...

Βέβαια! Έκανε η Τζόζι. Το χορίτσι εινε ήσυχο, εγώ φταίω... Σαν να εινε η πρώτη φορά που τ' άκουσα αυτό! "Όλο εγώ φταίω... Μά, άκουσε να σου πω. Η κόρη σου δεν εινε καμιά άρρωστοπούλα επιτέλους, για να την μεταχειριζόμαστε με τσιμονιές... Κι' έμένα με μάλλονε και με χτυπούσε ή μάνα μου, και όμως δεν πέθανε!...

Τζόζι, επανέλαβεν ο χοριότης, δεν εινε κοινότητες αυτές. Η Βόρισα δεν σου δίνει άφορη, δεν σε πειράζει. Ε-πεί τέλους, κι' αν σε μάλωνε ή μάνα σου, ήταν μάνα δική σου. Μά η Βόρισα εινε όφρανη...

Η Τζόζι σήκωσε ψηλά το κεφάλι της, σαν περήφανο όλογο, που κάποιος το χτύπησε. Το αίμα μαζεύτηκε στο πρόσωπό της κι' έγινε κατακόκκινη. Τα μάτια της άστραφταν. Ήταν έτοιμη να βάλει τις φωνές. Μά εξαφνα έκανε μαλακή τη φωνή της και εινε κλαίμενη:

Γιατί τό λες πάλι αυτό; Τι πάει να πη πως εινε όφρανη η Βόρισα;

Μήπως δεν την φροντίζω εγώ σαν μάνα της; Δεν την ντύνω, δεν την περιποιούμαι; Τι έχουν παραπάνω απ' αυτήν τα χορίτσια του κόσμου;

Και αφού εινε τα λόγια αυτά, η Τζόζι τραβήχτηκε στην άκρη, σκέπασε με την ποδιά της το πρόσωπό κι' άρχισε να κλάει. Τα δάκρυα ήσαν πάντοτε ο καλύτερος τρόπος να μαλακώνη τον άνδρα της. Μά, αυτή την φορά, εκείνος την κίτταξε να κλάει θυμωμένος, με άγριωμένο το κατάχλωμο πρόσωπό του.

Μην κλάεις! της εινε στο τέλος με τραχεία φωνή. Ο Θεός θέλησε να με τιμωρήσει και σε φώτισε στη ράχη μου!...

Επειτα βγήκε από το δωμάτιο και πήγε στην κουζίνα. Η Βόρισα στεκόταν εκεί, εμπρός στη φωτιά, κι' ανακάτευε μέσα σ' ένα καζάνι το γάλα που έβραζε. Ήταν ένα αδύνατο και χλωμό χορίτσι. Κι' αυτή έ-κλαγε επίσης και τα δάκρυά της κυλούσαν απάνω στο πρόσωπό της κι' έπεφταν στη φωτιά της.

Μην κλάεις! της εινε ο πατέρας της με συμπόνια. Ο Θεός θέλησε να με τιμωρήσει και μου φώτισε αυτή τη γυναίκα!...

Επειτα ξαναβγήκε από την κουζίνα, έβριξε στις πλάτες του τη βαριά καπνία του, άνοιξε την πόρτα και χάθηκε μέσα στην ομίχλη...

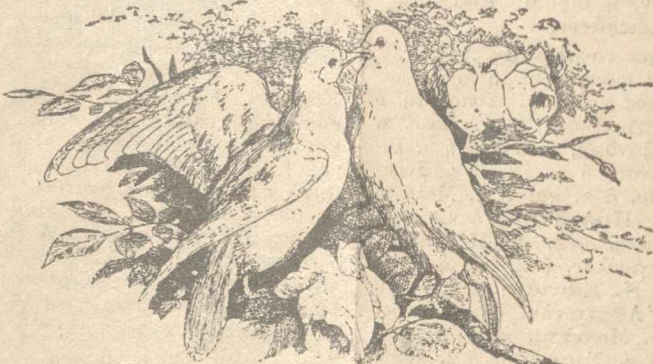
Μητρονιά και ψυχρόση έμειναν μόνες στο σπίτι. Η Τζόζι έμεινε στο δωμάτιο και άρχισε να κλάει, ενώ η Βόρισα ανακάτευε στην κουζίνα το γάλα που έβραζε. Πέρασε έτσι κάμποση ώρα...

Εξαφνα η εξώπορτα άνοιξε και ένα ψηλό, όμορφο παλληκάρι, απή-νε στο σπίτι. Τράβηξε ολόγεια στην κουζίνα, όπου ήταν η Βόρισα.

Σύ ελσαι, Γιόζι; του εινε η κοπέλλα, μόλις τον είδε. Πάλι καλά που δεν χάθηκες μέσα σ' αυτή την καταχνιά!...

Μπορώ να βρω και με κλειστά μάτια το δρόμο, της απάντησε έ-κείνος. Ξέρω να σε βρίσκω όπου και νάσαι, όπως το σκυλί τον αφέντη του!...

Στάθηκε στο κατώφλι, ψηλός σαν δένδρο, με την κοινή γούνα του στις πλάτες, με τις βαριές μπότες του, με την άσημνη καδένα στο στήθος. Τα χέρια του ήσαν χοντρά και ροζιασμένα, τα μαλλιά του ά-

δρά και κατάξανθα. Στάθηκε και με τα μεγάλα γαλανά μάτια του κίτταξε την Βόρισα. Το χορίτσι κοκκίνισε κάτω από το βλέμμα αυτό, που έφτανε ως τα κατάβασα της καρδιάς της.

Η Τζόζι εινε πλάι στο δωμάτιο... ψιθύρισε.

Ο Γιόζι έκανε πως δεν άκουσε. Η Βόρισα τότε πήγε να τραβήξει το καζάνι με το γάλα απ' τη φωτιά.

Θέλεις να σε βοηθήσω; της εινε εκείνος.

Μά η Βόρισα κατέβασε γρήγορα το καζάνι και επανέλα-

Η Τζόζι εινε πλάι στο δωμάτιο...

Κι' αν εινε... εινε ο Γιόζι. Τι με μέλλει έμένα!...

Η Βόρισα έκανε ένα βήμα προς το μέρος του.

Γιατί λες ψέμματα, Γιόζι; του εινε.

Λέω ψέμματα; Έκανε εκείνος. Γιατί να πω ψέμματα, Βόρισα;...

Ξέρω κι' εγώ... ψιθύρισε η κοπέλλα, και δάκρυα της ήρθαν στα μάτια. Θάρρω πως με κοροϊδεύεις, να!...

Σε κοροϊδεύω; Μά γιατί να σε κοροϊδεύω; Εγώ...

Δεν μπόρεσε να εξακολουθήσει, γιατί την ίδια στιγμή η πόρτα της κουζίνας άνοιξε και πρόβαλε η Τζόζι. Είχε φορέσει μια κατασκευασμένη από λαιμό της είχε περάσει τα κοράλλια, που φορούσε τα τις Κυριακές και τις γιορτές, όταν πήγαινε στην εκκλησία.

Δεν τελειώσες ακόμη, Βόρισα; ρώτησε.

Η Βόρισα δεν απάντησε. Η μητρονιά της ήξερε πολύ καλά πως δουλειές στην κουζίνα δεν τελειώνουν ποτέ.

Βλέπεις, έκανε η Τζόζι, γυρίζοντας προς τον Γιόζι, ούτε τελειώ-ποτέ η δουλειά έδωμάς. Κίτταξε την, πως εινε γεμάτη στις πο-ρες και η φωτιά της κρέμεται επάνω της. Δεκαπέντε χρονών χορί-τσι. Τι θέλεις να κάνω; ρώτησε η Βόρισα ψιθυριστά, και ήπιε κα-τακόκκινη.

Εγώ στην ηλικία σου δούλευα από το πρωί ως τα μεσάνυχτα. Όμως πάντα, όταν έρχόταν κανείς, με εύρισκε ντυμένη, περιποιημένη.

Δεν μπορούν να κάνουν όλοι το ίδιο, εινε ο Γιόζι. Τον έβλεπε να έκανε ο Θεός, τον άλλον άλλωθ...

Εδώσες στα γουρούνια να φάνε; Ξαναφώτισε η Τζόζι την Βόρισα.

Ναι.

Πότε; Χτες; "Αν έμεινε σε σένα, σίγουρα θα τα βρίσκαμε από την πείνα. Πήγαινε να τους δώσεις να φάνε!

Η Βόρισα σκέφτηκε: «Δεν πάνε όλα κατά διαβολό!... Μά, κί-ταξε τη μητρονιά της, που στεκόταν εκεί, εμπρός στον Γιόζι, με την κατασκευασμένη από λαιμό της, με τα κοράλλια γύρω από τον άσπρο λαιμό της, και με το χρυσό περάσει από το μυαλό της: «Αν λει αυτή η στρίγγλα και με διαγνώ-σει; Θέλει να μείνη μόνη μαζί του».

Η Τζόζι στεκόταν στο κατώφλι, τα χέρια στη μέση. Κάτι ήθελε να πει, αλλά δεν έβρισκε τα λόγια που ήθελε. Είχε πεισώσει, αισιόδοξα και κατ'επινοήματα έναντι της. Ήθελε και στεκόταν έτσι, σαν καμιά κοτούλα, αυτός ο Γιόζι εκεί!...

Άλλο γινόταν κατακόκκινος μόλις το βλέπε της έπεφτε επάνω του, μόλις το χέρι της άγγιζε το δικό του. Τώρα, γιατί α-νέγγιζε το δικό του, Τώρα, γιατί α-

τά μάτια του έπαινον χαμοφωμένα στη Βόρισα; Κι' αυτό το έρω-κόριτσι τί ήθελε και στεκόταν εκεί, ανάμεσα της και του Γιόζι; Δεν πήγαινε έξω, στα γουρούνια, στο διάβολο; Δεν καταλάβαινε ο Γιόζι εινε πάλι γι' αυτήν, πως ήθελε να μείνη μόνη μαζί του;

Η καρδιά της Τζόζι άρχισε να χτυπά δυνατά. Το βλέμμα της ήταν ανήσυχο. Κίτταξε άλλη μία φορά τον Γιόζι, με τη λεβέντικη καρ-στασία του, και χωρίς να θέλη, θυμήθηκε το κατάχλωμο πρόσωπό του άνδρός της, το χαμπουριασμένο κορίτσι του, τα άσπρια μαλλιά του.

«Αν ξεκοιμηζόταν απ' εδώ αυτό το βρομοκορίτσι!... σκέφτηκε πάλι.

Βόρισα, εινε, και προσπάθησε να κάνει όσο μπορούσε πιο τρα-νή φωνή της, πήγαινε, παιδί μου, να ιδής αν έχουν τροφή τα γου-ρούνα. Κι' αν δεν έχουν, δός τους μερικά βελανιδιά...

Η Βόρισα κίτταξε μία τη μητρονιά της και μία τον Γιόζι, που σ-τόταν εκεί ήσυχος. Ψυχρό ήταν το πρόσωπό της, ψυχρό και το βλέ-μμα της.

Πάω... εινε έπειτα.

Μά όταν άνοιξε την πόρτα και βγήκε μέσα στην πικρή ομίχλη, η Τζόζι έβριξε μία ματιά στην Τζόζι, που του χαμογέλουσε, και φώναξε στο χορίτσι:

Περμένε, Βόρισα!... Θα χαθής μονάχη σου μέσα στην κατα-καχή βροχή. Και βγήκε έξω βιαστικός, άνοιγοντας τα βήματά του για να την α-τάσσει. Η Τζόζι τον είδε να χάνεται μαζί με τη Βόρισα μέσα στην πικρή ομίχλη.

Και τότε γίνηκε κατάχλωμη, σαν να μπήκε η ομίχλη μέσα στο σπίτι και να την τριγύριζε κι' αυτήν. Γύρισε στο δωμάτιό της. Και τότε, μία απότομη κίνηση, άρπαξε τα κοράλλια απ' το λαιμό της, τα έβρασε και τα πέταξε στη γωνιά...

ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΙ ΤΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ", ΚΑΙ ΤΗΣ "ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ", ΣΠΕΥΣΑΤΕ ΝΑ ΛΑΒΕΤΕ ΜΕΡΟΣ ΣΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΛΑΧΕΙΟ ΜΑΣ ΔΩΡΑ 500.000 ΔΡΑΧΜΩΝ

ΤΟ ΛΑΧΕΙΟΝ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» — «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ» ΕΙΝΕ ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΥΤΕΡΟ ΚΑΙ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣΤΕΡΟ — ΤΟ ΤΟΝΙΖΟΜΕΝ — ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣΤΕΡΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΛΑΧΕΙΟΝ

Οι συμμετέχοντες εις το ΜΕΓΑ ΚΟΙΝΟΝ ΛΑΧΕΙΟΝ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ» — «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ», καθ' όν τρόπον υπεδείχαιεν εις προηγούμενα φύλλα, θα κερδίσουν τα έξης μεγάλα και πλούσια ΔΩΡΑ:

Ο Α' αριθμός θα κερδίση 1 αυτοκίνητο Studebaker 5 θέσεων, κλειστό, αξίας... Δρχ. 150.000.—	Ο ΙΣ' 1 γυναικείο καπέλλο, αξίας... » 1.000.—
Ο Β' 1 εικόπεδο στη θάλασσα «Κεραυνία», έπισθεν των «Ηλυσίων», ιδιοκτησία του διευθυντού μας κ. Κ. Ι. Θεοδωροπούλου, πηχών 464, αξίας... » 50.000.—	Ο ΙΖ' 1 γυναικείο καπέλλο, αξίας... » 1.000.—
Ο Γ' 1 ραδιόφωνο, με πλήρη εγκατάστα-σιν, αξίας... » 15.000.—	Ο ΙΗ' 1 γυναικείο κορσέ, αξίας... » 500.—
Ο Δ' 1 κάππα πολυτελείας, αξίας... » 8.000.—	Ο ΙΘ' 3 ζεύγη κάλτσες, αξίας... » 500.—
Ο Ε' 1 γραμμόφωνο, αξίας... » 4.000.—	Ο Κ' 3 ζεύγη κάλτσες, αξίας... » 500.—
Ο ΣΤ' 1 γραμμόφωνο φορητόν, αξίας... » 2.500.—	Ο ΚΑ' 3 ζεύγη κάλτσες, αξίας... » 500.—
Ο Ζ' 1 γραμμόφωνο φορητόν, αξίας... » 2.500.—	Ο ΚΒ' 1 έμπρέλλα άνδρική, αξίας... » 500.—
Ο Η' 1 ένδυμασίαν άνδρικήν, αξίας... » 2.500.—	Ο ΚΓ' 1 έμπρέλλα γυναικεία, αξίας... » 500.—
Ο Θ' 1 αδιάβροχο άνδρικό, αξίας... » 1.500.—	600 αριθμοί ανά μίαν σειράν εκδόσεων μας. Βιβλιοθήκη «Μπουκέτου», αντι Δρχ. 225, αξίας... » 135.000.—
Ο Ι' 1 αδιάβροχο γυναικείο, αξίας... » 1.500.—	500 αριθμοί ανά μίαν σειράν «Ημερολογίων», Δρχ. 200, αξίας... » 100.000.—
Ο ΙΑ' ύψασμα άνδρικό, αξίας... » 1.500.—	200 αριθμοί ανά έν βιβλίον «Καπετάν Φάν-τασμα», αξίας... » 12.000.—
Ο ΙΒ' ύψασμα γυναικείο, αξίας... » 1.500.—	100 αριθμοί ανά έν βιβλίον «Καπετάν Βρυ-κέλας», αξίας... » 3.000.—
Ο ΙΓ' ύψασμα μεταξωτό, αξίας... » 1.500.—	
Ο ΙΔ' ύψασμα μεταξωτό, αξίας... » 1.500.—	
Ο ΙΕ' 1 ντουζίνα πλάκες γραμμοφώνου, ά-ξίας... » 1.500.—	

ΜΗ ΧΑΝΕΤΕ ΔΟΙΠΟΝ ΚΑΙΡΟΝ. Αγοράζετε το «ΜΠΟΥΚΕΤΟ» και την «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΝ» και φυλάγετε τα δελτία του Μεγάλου Λαχείου. ΣΑΣ ΤΟ ΕΙΠΑΜΕ: Η ΤΥΧΗ ΕΙΝΕ ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΣΑΣ!...

ΤΟ ΝΟΥ ΣΑΣ!... ΜΕ ΤΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΛΑΧΕΙΟ ΤΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ", ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΕΤΕ ΧΡΗΣΙΜΑ ΔΩΡΑ ΚΑΘΕ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Εις την Ενδεκάτην κλήρωσιν του Εβδομαδιαίου Λαχείου μας:

- Ο 1ος αριθ. κερδίζει έν ζεύγος υποδημάτων.
- Ο 2ος αριθ. έν ζεύγος κάλτσες μεταξωτές ή έν ζεύγος γάντια.
- Ο 3ος, ο 4ος, ο 5ος και ο 6ος αριθ. από μίαν γραβάταν μεταξωτήν.
- Ο 7ος και ο 8ος αριθ. από μίαν γραβάταν.

Επίσης πάντες οι αριθμοί οι λήγοντες εις τα δύο τελευταία ψηφία του πρώτου αριθμού κερδίζουν από ένα «Ημερολόγιον του «Μπουκέτου», όποιουδήποτε έτους θέλουν, εκ των εύρισκομένων εις την βιβλιοθήκη του «Μπουκέτου».

Κάθε αναγνώστης δύ-νεται ν' αγοράζη και δύο και τρία και περισσότερα φύλλα, για να έχη περισ-σότερες έλπίδες κέρδους.

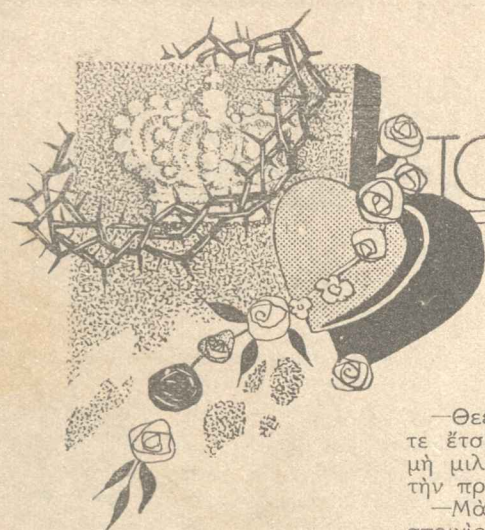
Τα αποτελέσματα των κληρώσεων δημοσιεύου-νται κάθε εβδομάδα στα φύλλα του «Μπουκέτου».

Οι κερδίζοντες πρέπει να σπεύσουν να παρκα-θούν τα δώρα τους εντός τριών μηνών, άλλως δεν ευδυνάμεθα σχετικώς.

ΔΕΛΤΙΟΝ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ
ΤΟΥ
"ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ", * 008934
ΚΛΗΡΩΣΙΣ ΙΙ'

ΔΩΡΑ ΧΡΗΣΙΜΑ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ, 1 Φεβρουαρίου 1934

ΕΝΑΣ ΕΡΩΣ ΜΕ ΑΚΑΝΘΙΝΟ ΣΤΕΜΜΑ

ΤΟ ΜΥΘΙ/ΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑ/ ΜΟ

[Αδελφική βιογραφία της Α. Β. Υ. της πριγκίπισσας Ασπασίας, χήρας του αλησμόνητου βασιλέως 'Αλέξανδρου]

[Copyright «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» — Απαγορεύεται η αναδημοσίευση]

Ζ'.
—Θεέ μου!... Μην τρέχεις έτσι. Καί προ πάντων μη μιλάτε. Έχετε δλη σας την προσοχή στο τιμόνι...
—Μά γιατί τρομάζετε, δεσποινίς Ασπασία;

—Δεν τρομάζω, Υψηλότατε. Άνησυχώ.
—Δεν έχετε εμπιστοσύνη σέ μένα;
—Μεγάλη. Έν τούτοις...
—Έν τούτοις;

—Τό κακό έρχεται ξαφνικά, χωρίς νά τό περιμένη κανείς, χωρίς νά τό προβλέπη, παρ' δλη την επιδεξιότητα του οδηγού του αυτοκινήτου.

Μά ό 'Αλέξανδρος, παρ' όλα ταύτα, δέν λιγότευε τό δρόμο του αυτοκινήτου του.

Έρριχνε ένα βλέμμα στη δίδα Μάνου, ένα βλέμμα έκφραστικό, πούλεγε πολλά, και εξακολουθούσε νά πετά, με τό αυτοκίνητό του, ανάμεσα στους Άττικούς κάμπους.

Και τό βλέμμα του αυτό ήταν θαυματουργό, μπορεί νά πή κανείς. Καθησύχαζε την δεσποινίδα Ασπασία...

Κι' εξακολουθούσαν τό δρόμο τους, μεθυσμένοι από τόν ήλιγο, μασιζόμενοι απ' τόν ψυχρό άνεμο της έξοχης, πετώντας, μη έγγίζοντας τη γη.

Η αγάπη τους τούς έδινε φτερά.

Ήσαν πειά έρελλά έρωτευμένοι ό ένας με τόν άλλο. Η αγάπη τους, ήταν μεγάλη, ιδανική, άκατανίκητη. Ήταν απ' τις αγάπες εκείνες πού τίποτε δέν μπορεί νά τις καταβάλει, πού μένουν αλησμόνητες, πού περνούν στην ιστορία, ύποδειγματικές, συγκλονιστικές, όνειρώδεις.

Δέν είχαν μιλήσει ποτέ για τό αίσθημα πού πλημμύριζε την καρδιά τους, ό ένας στον άλλο.

Τό φύλαγαν κρυφό απ' όλους.

Ο πρίγκηψ 'Αλέξανδρος είχε καρδιά μικρού παιδιού. Δέν τολμούσε νά πή στην Ασπασία εκείνη πού αίσθανόταν γι' αυτή.

Τό ίδιο συνέβαινε και με τη δίδα Μάνου. Ποτέ δέν θ' άνοιγε τά χείλη της, ποτέ δέν θά μιλούσε για τό μεγάλο της έρωτα, άν πρώτος άργότερα δέν της μιλούσε σχετικώς ό 'Αλέξανδρος.

Αν δέν μιλούσαν όμως τά χείλη, μιλούσαν τά μάτια. Τά μάτια, πού είνε, πολλές φορές, πύ φλύαρα από τη γλώσσα των ανθρώπων.

Κι' έλεγαν πολλά τά μάτια των δυό έρωτευμένων. Ήσαν οι καθρέφτες της ψυχής των, πάνω στην άσημένια διαώγεια των, όποιων έρρόδιζε ή φλόγα του μεγάλου των έρωτος.

Πόσες φορές, κατά τις ήλιγγιώδεις των αυτοκινητοδρομίες, δέν έσφιξε ή Ασπασία Μάνου, άνησυχη και τρομαγμένη τό χέρι του πρίγκηπου!

Και πόσα δέν έλεγε τό σφίξιμο εκείνο, σφίξιμο φόβου μά και λαχτάρας έρωτικής!...

Κατά τις στιγμές αυτές του κινδύνου, γοργές ματιές και μισόλογα, άφηναν νά μαντεύεται τό μυστικό της καρδιάς των...

Μιά άπτότημη στροφή, ένα άπρόοπτο γλίστρημα του αυτοκινήτου, μιά μικρή ξαφνική θλάση, ένα άνεπαίσθητο έμπόδιο, μπορούσε νά τούς έκσφενδυσει και τούς δυό στους τρομερούς

Ο άειμνήστος 'Αλέξανδρος όταν ήταν Βασιλεύς

γκρεμούς πού χάσκουν ήλιγγιώδεις στο δρόμο πού πάει πού τέ Τατόι. Κι' όμως ό πρίγκηψ, δέν λιγότευε τό δρόμο του αυτοκινήτου του. Δέν τόν φόβιζε ό κίνδυνος. Άδιαφορούσε πού θάνατο, άφού θρискόταν στο πλάι του ή αγαπημένη η Ασπασία...

Ο κίνδυνος!...
Τίποτε δέν τραβούσε και δέν εγούτευε τόσο τόν πρίγκηψ 'Αλέξανδρο, όσο αυτός. Εκεί πού οι άλλοι άνθρωποι έτρέμασαν κι' επάγωναν από φρίκη, ό πρίγκηψ 'Αλέξανδρος, έσθλας κ' ό κ'όμα, αίσθανόταν χαρά κι' αγάλλισι έξαιρετική.

Οτι εφόβιζε τούς άλλους, αυτόν τόν ένθουσίαζε...
Τό άγγιγμα του θανάτου, πού κάνει τούς θνητούς νά πτώσουν και νά άνατριχιάζουν από τρομάρα, έκανε τόν πρίγκηπα τό τόσο νέο και τόσο ευτυχισμένο, νά μεθά από χαρά, ν' αγιάλειται, νά ένθουσιάζει...

Μεταξύ των άπειρών άνεκδότων, πού διηγούνται για τόν ψοκίνδυνο χαρακτήρα και την πρωτοφανή τόλη του 'Αλέξανδρου, είνε και τό εξής:

Όταν θρискόταν στο μέτωπο, ένα άεροπλάνο φάνηκε άσφαινα, ένα πρωτό, στο θάθος του όρίζοντος.

Οι άξιωματικοί πού συνώδευαν τόν πρίγκηπα, άνησυχούσαν. Τό άεροπλάνο τραβούσε ίσια πρós τό μέρος πού θρискότανσαν. Κι' όταν πλησίασε άρκετά, δέν δυσκολεύτηκαν νά τό νανωρίσουν. Ήταν έχθρικό.

Οι άξιωματικοί και οι στρατιώτες έπescan άμέσως πρηνείς. Οι ίππείς άφίπτευσαν και κρύφτηκαν πίσω από μερικά δέντρα.

Μόνον ό πρίγκηψ 'Αλέξανδρος έπescan δρθιος, άτάραχος και γαλήνιος, σάν νά μη συνέβαινε τίποτε τό έξαιρετικό.

Προφυλαχθίτε, Υψηλότατε! πού φώναξε ό ύπασιπότης του, με φωνή όποια επάλλετο άπό την άγωνία.

Μά ό Υψηλότατος, ούτε κουνήθηκεν άπό τη θέσι του.

Υψηλότατε, προφυλαχθίτε! έscan φώναξε ό ύπασιπότης του πρίγκηπα. Τό άεροπλάνο είνε έχθρικό.

Τό άεροπλάνο είχε φτάσει τη στιγμή αυτή επάνω ακριβώς από τό μέρος, στο όποιο θρискότουσαν.

Ο κίνδυνος ήταν μεγάλος.

Και πράγματι, σέ λίγα δευτερόλεπτα, μιά όδης έπescan από ψηλά κι' έσκασε άντίκρυ στον πρίγκηπα, σέ μικρή σχετικώς άπόστασι.

Οι άξιωματικοί άγωνιούσαν.

Πετάχτηκαν άμέσως επάνω, κι' έscan τό άεροπλάνο άπεμακρύνετο, πληρώσαν τόν 'Αλέξανδρο άνησυχία και ταραγμένοι.

Άλλά ό πρίγκηψ ήταν άτάραχος. Τους καθρούχασε, τούς έπescan πού έπαθε τίποτε άπόλυτως, κι' άμύση κατόπιν έβγαλε τό καπέλο του και χαϊρέτησε τό έχθρικό άεροπλάνο, φανώντας:

Ούρρά!... Ούρρά!...

Όσο ό καιρός περνούσε, ή άσπασία πού έβρισκε τόν 'Αλέξανδρο πού την Ασπασία Μάνου, γινόταν πού μά γάλη και πύ θερμή.

Ο πρίγκηψ επίζητούσε με κάθε τρόπο νά την βλέπη και τά όρίοντα κοντά της. Όταν ήσαν μαζί ήταν ευτυχής. Όταν ή Ασπασία έλειπε, ποτέ δέν μπορούσε νά τόν κάμει ευθυμίσση. Ήταν άθμος, χωρίς ευθυμίσση.

Ήταν άθμος, χωρίς ευθυμίσση. Ήταν άθμος, χωρίς ευθυμίσση. Ήταν άθμος, χωρίς ευθυμίσση.

Κι' αυτές ή έκδρομές στίς γύρες

έscan, κι' αυτές ή ήλιγγιώδεις αυτοκινητοδρομίες, δέν παρέιχαν στον 'Αλέξανδρο καμιά έξαιρετική ευχάριστη, χωρίς την συντροφιά της Ασπασίας.

Αυτή ήταν για τόν νεαρό πρίγκηπα ή χαρά.

Αυτή ήταν τό φώς και ή θαλπωρή.

Η αγάπη του για την ώραία Άτθίδα είχε μεγαλώσει, ξεχείλιζε στην καρδιά του, είχε γίνει πειά άπαιτητική, βασανιστική.

Καταλάβαινε πλέον, πολύ καλά, ότι δέν θά μπορούσε νά ζήσει χωρίς τη νέα, πού τόσο έκτιμούσε, τόσο συμπαθούσε, τόσο έλάτρευε.

Τι άδία είχαν γι' αυτόν ό τίτλος του πρίγκηπου και κάθε τι και κάθε ευτυχία και άπόλαυσις, έξ αυτού άπορρέουσα.

Ήταν πρόθυμος νά έγκαταλείψη όλα, νά τά περιφρονήση όλα, για νά κερδίση την καρδιά της δεσποινίδος Μάνου.

Την έρωτική μελαγχολία και θλίψη του πρίγκηπου, την άντελήθη πρώτη, την έμάντευε και την εξήγησε ακριβώς και άσφαλά ή άδελφή του, ή αγαπημένη του πριγκίπισσα 'Ελένη.

Όπως γραμμάμε και σε προηγούμενο κεφάλαιο, ό πρίγκηψ 'Αλέξανδρος αγαπούσε υπερβολικά την 'Ελένη, την αγαπούσε περισσότερο απ' όλους τούς άλλους άδελφούς του.

Σάν νά έμάντευε τό τραγικό μέλλον, τό όποϊον ξεφύλασσαν ή σκληρή κι' άδυσώπητη Μοίρα στην ώραία και καλοκαρδή 'Ελληνίδα πριγκίπισσα, ό 'Αλέξανδρος ένωϊσθε γι' αυτήν τρυφερότατη αγάπη.

Ποτέ δέν την έλύπησε. Ποτέ δέν της άρνήθηκε τίποτε.

Ήταν πάντα καλός και πρόθυμος μαζί της...

Άλλά και ή πριγκίπισσα 'Ελένη αγαπούσε πολύ τόν άδελφό της. Σάν νά έμάντευε κι' αυτή ότι θά τόν έκανε πολύ γρήγορα, τόν περιέβαλε μ' έξαιρετική συμπάθεια και τρυφερότητα.

Ετσι, οι δυό άδελφοί δέν είχαν μυστικά ό ένας από τόν άλλο. Κι' όταν ή 'Ελένη είδε τόν 'Αλέξανδρο λυπημένο και δυσθυμο, τόν έπλησε ίδιων έscan και τόν ρώτησε μ' ένδιαφέρον:

Άλέξανδρε, άπαιτώ νά μου πής τί έχεις. Γιατί είσαι λυπημένος;

Δέν έχω τίποτε, άπάντησε ό 'Αλέξανδρος, κοκκινίζοντας έλαφρά.

Δέν μου λές την αλήθεια, 'Αλέξανδρε. Δέν μ' αγαπάς λοιπόν πειά; Δέν έχεις εμπιστοσύνη σέ μένα;

Μη μου μιλάς έτσι σκληρά, 'Ελένη. Σ' αγαπώ περισσότερο από καθέτι άλλο στον κόσμο.

Ανοίξε μου τότε την καρδιά σου. Πές μου τί έχεις.

Μά... τίποτε. Άπολύτως τίποτε...

Δέν λές αλήθεια, 'Αλέξανδρε. Κάτι έχεις και μου τό κρύβεις. Δέν είσαι πειά ό ίδιος. Έχεις αλλάξει πολύ. Έscan, ό τόσο χαρούμενος και γελαστός, έχεις γίνει κατασφής και μελαγχολικός. Γιατί; Τί σου συμβαίνει; Έχεις κανένα μυστικό; Και δέν μπορώ νά τό μάθω έχω τό μυστικό αυτό. Έγώ, ή αγαπημένη σου άδελφούλα;...

Ο 'Αλέξανδρος συγκινήθηκε.

Χαμήλωσε τό βλέμμα του, αλλά δέν είπε λέξι.

Η 'Ελένη όμως δέν άπελπίστηκε. Δέν ύποχώρησε. Δέν είχε άλλου άνάγκη νά της εξηγηθή ή άδελφός της για νά μάθη τό μυστικό του.

Τό μυστικό αυτό, τό τόσο θαθεία κρυμμένο στην καρδιά του πρίγκηπου, τό ήξερε, τό είχε μαντέψει. Ήξερε καλά, πολύ καλά, γιατί ό 'Αλέξανδρος ήταν μελαγχολικός και άθμος τόν τελευταίο καιρό. Ήξερε πολύ-πολύ καλά, τι είδους αίσθημα είχε ριζώσει, είχε φουντώσει στην καρδιά του άδελφού της. Μά δέν ήθελε νά φανή ότι ήξερε τό μυστικό του. Έπιθυμούσε νά της μιλήσ ό ίδιος γι' αυτό.

Λοιπόν, 'Αλέξανδρε, δέν μου λές τί έχεις; τοξ έξανπε σέ λίγο.

Τί έχω; άπάντησε μηχανικά ό 'Αλέξανδρος.

Είσαι λυπημένος. Δέν είν' έτσι;

Λοιπόν ναι, είμαι λυπημένος.

—Και για ποιά λόγο; Πάλι έδίστασε ό 'Αλέξανδρος. Μά ό διαταγμός του αυτός δέν κράτησε πολύ.

Στήριξε τέλος τό ελκρινές βλέμμα του στα μάτια της άδελφής του και της είπε με φωνή συγκινημένη:

—Λοιπόν ναι, 'Ελένη. Έγώ ένα μυστικό, πού με βασανίζει τρομερά τόν τελευταίο καιρό...

—Αλήθεια! Και τό έκρυσες από μένα;

—Σού ζητώ συνώμην, 'Ελένη. Άλλά τό μυστικό μου αυτό τό θεωρώ ίερο. Είσαι ή πρώτη, στην όποία άνοίγω την καρδιά μου.

—Μίλησέ μου ελεύθερα, 'Αλέξανδρε. Κι' έχω εμπιστοσύνη σέ μένα. Ξέρεις πόσο σ' αγαπώ και πόσο ένδιαφέρομαι για σένα!..

—Λοιπόν, άδελφούλα μου, αγαπώ!

—Αυτό ήταν όλο;

—Ω, μη μιλάς έτσι, αγαπητή μου 'Ελένη! Δέν πρόκειται για κανένα έπιπόλαιο αίσθημα. Άγαπώ ελκρινώς, αγαπώ τρελλά, αγαπώ, μ' δλη τη δύναμη της ψυχής μου.

—Σέ πιστεύω, 'Αλέξανδρε. Ξέρω, καλύτερα από κάθε άλλον, την καρδιά σου. Ξέρω καλά τά αίσθήματά σου. Δέν φαντάζομαι λοιπόν ότι ή κόρη πού τιμάς με την αγάπη σου, τη μεγάλη σου αγάπη, δέν άναποκρίνεται στο αίσθημά σου. Είμαι έδβαιη πώς θά σ' αγαπά κι' αυτή, όποια κι' άν είνε, μ' δλη της την καρδιά. Δέν είν' έτσι;

—Ισως, 'Ελένη. Αυτό πιστεύω κι' έχω. Γιατί ή κόρη πού αγαπώ, είνε τόσο ευγενική και τόσο καλόκαρδη!...

—Ευγενική και καλόκαρδη;

—Ναι, 'Ελένη. Αυτή είνε ή αλήθεια. Η κόρη πού αγαπώ είν' ένας άγγελος!

Η πριγκίπισσα 'Ελένη χαμογέλασε πονηρά.

Ο 'Αλέξανδρος τό άντελήφθη.

—Γιατί γελάς, 'Ελένη; την ρώτησε. Δέν πιστεύεις λοιπόν στη δύναμη και στην ελκρινεία του αίσθήματός μου; Φαντάζεσαι μήπως, ότι είμαι υπερβολικός στην περιγραφή των ψυχικών χαρισμάτων της νέας πού λατρεύω;

—Οχι, 'Αλέξανδρε. Πώς σου πέρασε αυτή ή ιδέα;

—Είπα νά χαμογέλας, άδελφούλα μου...

—Ναι, χαμογέλασα, 'Αλέξανδρε. Μά όχι για την αίσθηση πού φαντάζεσαι. Χαμογέλασα, γιατί άν δέν πεφτω έξω—άμάντευα την κόρη πού σου πήρε την καρδιά, την κόρη με τά ευγενικά αίσθήματα και την καλή καρδιά...

—Την έμάντευες; ρώτησε

ο 'Αλέξανδρος συγκινημένος.

—Φυσικά την έμάντευα. Κι' άπεσσε μάλιστα.

—Τότε, ποια κομμάτι πες είνε;

—Η δεσποινίς Ασπασία Μάνου.

Ο 'Αλέξανδρος κοκκίνισε έλαφρά.

—Λοιπόν, δέν άπαντάς; τόν ρώτησε ή πριγκίπισσα 'Ελένη.

Έπescan έξω μήπως; Δέν είνε ή δεσποινίς Ασπασία; Κρίμα!

—Αυτή είνε, άπάντησε με σφάση φωνή ό 'Αλέξανδρος.

—Βλέπεις λοιπόν πώς δέν έκαμα λάθος;

—Ναι, 'Ελένη, δέν έκαμα λάθος. Αυτή είνε, αυτή ή δεσποινίς Μάνου...

—Και λοιπόν; Γιατί στενοχωρείσαι; Γιατί ύποφέρεις; Δέν σ' άναγαπα μήπως; Δέν τό πιστεύω...

—Νομίζεις, 'Ελένη, πως μ' αγαπά κι' αυτή; Σέ παρακαλώ, μίλησέ μου ελκρινώς. Σεις ή γονίκες μαντεύετε πύ εύκολα και πύ ακριβώς τί συμβαίνει στις περιστάσεις αυτές.

—Θες νά σου μιλήσω ελκρινώς;

—Ναι, ναι... Θέλω νά μου πής την αλήθεια, έscan κι' άν ή αλήθεια αυτή πρόκειται νά με λυπήσση.

—Δέν θά σέ λυπήσ καθόλου. Άγαπήτέας μάλιστα θά σ' εδ χαριστήσση. Γιατί ή δεσποινίς Μάνου σ' αγαπά επίσης, μ' δλη τη

Η Ασπασία Μάνου, την εποχή του ειδυλλίου της με τόν 'Αλέξανδρο

δυναμι της καρδιάς της.

Ο πρίγκιψ 'Αλέξανδρος συγκινήθηκε.

Τα έκφραστικά του μάτια γέμισαν από ένα φως χαράς.

—Μ' αγαπά!... ψιθύρισε. Μ' αγαπά!... Ω, αν ήξερες πόσο

ευτυχισμένο με κάνουν τα λόγια σου, αγαπητή μου 'Ελένη!

Ναί, είμαι πολύ ευτυχισμένος. Γιατί κι' εγώ, παρ' όλες τις

στιγμιαίες αμφιβολίες μου και τους διαταγμούς μου, πιστεύω

κι' επιπλέον σοβαρώς πως η δεσποινίς Μάνου μ' αγαπά.

—Κι' αυτή είναι η αλήθεια, 'Αλέξανδρε.

—Βρίσκεις λοιπόν πως αξίζει την αγάπη μου η δεσποινίς 'Α-

σπασία;

—Ναί, 'Αλέξανδρε. Είναι πολύ-πολύ αξιολάτρευτη. Είναι μία

κόρη ανεκτίμητη, ανήκει σε μία απ' τις καλύτερες οικογένειες

της πρωτεύουσας, είναι ωραία κι' ευγενική, είναι η κόρη που

σοφ' ταίριαζε απόλυτως, με λίγα λόγια.

—'Αν το αίσθημά μου ήταν επιπόλαιο και συνεπώς προσωρι-

νό, είπεν ο 'Αλέξανδρος, δεν θα σου έκανα καθόλου λόγο γι'

αυτό. 'Αλλά—κι' αυτό είναι το πιο σοβαρό—αγαπώ τη δίδα Μά-

νου μ' όλη τη δύναμη της ψυχής μου, μ' όλη μου την καρδιά,

και καταλαβαίνω πως δεν μπορώ να ζήσω χωρίς αυτήν...

Η πριγκίπισσα 'Ελένη κατάλαβε τί εσήμαιναν τα λόγια αυ-

τά του αδελφού της και του ά-

πάντησε άδιστάκτως.

—Δεν πρέπει να σε βασανίζει η

σκέψη αυτή, 'Αλέξανδρε. 'Η δε-

σποινίς Μάνου, είναι αξία και σύ-

ζυγός σου να γίνει.

Ο 'Αλέξανδρος πετούσε απ' τη

χαρά του.

—Αγαπητή μου 'Ελένη, είπα

στην πριγκίπισσα, αν ήξερες πό-

σο ευτυχισμένο μ' έκανες!

—'Ωστε δεν θα είσαι πια με-

λαγχολικός και άθυμος;

—Οχι, 'Ελένη.

—Δεν είχες δίκιο άλλωστε να

στενοχωρηθείς χωρίς λόγο.

—Δεν στενοχωριόμουν χωρίς

λόγο, αδελφούλα μου. Στενοχω-

ριόμουν και στενοχωρούμαι, για

τι δεν βλέπω συχνά τη δίδα Μά-

νου.

—Πιο συχνά απ' ό,τι την βλέ-

πεις;

—Ναί, 'Ελένη. Πιο συχνά. Κα-

θημερινώς, αν είναι δυνατόν. Κι'

αυτό εξαρτάται από σένα. Σ' ο-

πορείς να την καλές ή σ' ανά-

γκόρως ή για καμιά έκδρομη, χω-

ρίς να υπάρχει κίνδυνος παρεξη-

γήσεως. Κάμε μου τη χάρη αυτή,

'Ελένη.

—'Αφού το θέλεις, δεν θα σου

άρνηθώ. Θα καλώ στο έβηρ συ-

χνότερα τη δεσποινίδα 'Ασπασία

στ' ανάκτορα. Είσ' ευχαριστημέ-

νος;

—Ναί, πολύ, αδελφούλα μου.

Είσαι ανεκτίμητη, αγαπητή μου

'Ελένη, και δεν θα ξεχάσω ποτέ

την καλωσύνη σου...

Πραγματικώς, η πριγκίπισσα

'Ελένη, καλούσε πιο συχνά τώρα

τη δεσποινίδα Μάνου στ' ανάκτο-

ρα. Τό έκανε αυτό, θέβαιν ότι

δεν μπορούσε να έμποδισή το μωραίο,

θέβαιν ότι έκανε δυο

προσφίλη της πρόσωπα ευτυχισμένα

με την απόλυτη πεποίθη-

σι, ότι το αίσθημα αυτό, μεταξύ του

'Αλεξάνδρου και της 'Α-

σπασίας, θα κατέληγε μια ημέρα, παρ' όλα τα εμπόδια που θα

παρουσίαζόντουσαν, τσως στην νόμιμη ένωση των δυο έρωτες.

Ετσι, ο 'Αλέξανδρος και η 'Ασπασία

θλεπόντουσαν πλέον

συχνότερα. Καθημερινώς σχεδόν.

Συχνά, πολύ συχνά, έκαμια

έκδρομής στα περίχωρα έφιπτοι. Και

τις περισσότερες φορές

στις έκδρομής τους αυτές, τους συνόδευε

και η πριγκίπισσα

'Ελένη, ο καλός τους άγγελος, που τόσο

εύνοοις το μεγάλο

αίσθημα.

Και πάλιν όμως, ούτε ο ένας

ούτε ο άλλος δεν είχαν το θάρ-

λευετο τις περιστάσεις, για να κερδίση την καρδιά του πρι-

γκι. Ήταν τόσο περήφανη, ώστε θα προτιμούσε να κατα-

τάσθην αίσθημα της, παρά να δώση άφορη ή δαμνών σχολή.

Με λίγα λόγια, η ημέρα της αμοιβής έκμυστηρέυε.

Τα δύο έρωτες, δεν είχε φτάσει ακόμα.

Το τρυφερό αίσθημα του πρίγκιπος για την όραση της

αρχισαν να το μαντεύουν και να το υποψιάζονται, σιγά-σ

οι αυλικοί κύκλοι πρώτοι.

Κανείς όμως δεν έφερε το παραμικρό πρόσκομμα σ'

γιατί όλοι έσέβοντο τον πατέρα της 'Ασπασίας κι' όλοι

υπόσαν κι' αγαπούσαν την κόρη του.

Με τον καιρό επίσης, πληροφορήθησαν τα διατρέχοντα

οι γονείς του πρίγκιπος.

Τό έμαθαν πρώτα οι άλλοι πρίγκιπες και κατόπιν ο

στατίνος και η Σοφία.

Κι' όμως δεν έφεραν κανένα εμπόδιο στην εξέλιξη του

αίσθημα αυτό, δεν έκαμαν την παραμικρή παρατήρηση

προς τον 'Αλέξανδρο, όπως θα συνέβαινε ασφαλώς σε μια

λη βασιλική οικογένεια, σ' έναν από τους ηγεμόνους

της Ευρώπης, όπου οι έρωτες και τα συναισθήματα

γίνονταν κανονίζοντα από την

πρωματία, ή οποία, ως γνω-

στό, οδεύει σκέπτεται με την

διά.

Πρώτος ο μικρός πρίγκιπας

Παύλος, ο αδελφός του 'Αλεξάν-

δρος, έδωσε στον πρίγκιπα να

λάσει ότι το είδωλό του

γνωστό στους γονείς του.

Με την άφελεια που τον

κτήριζε, ο μικρός πρίγκιπας

έμαθε στον 'Αλέξανδρο:

—Στην έξοχή ήσαν πάλι

μερα;

—Ναί, το άπαιτο σ' έ-

ξάνδρος. Γιατί ρωτάς, Παύ-

λος; Έτσι, χωρίς λόγο, απ-

ήσθη ο μικρός πρίγκιπας

λόντας.

Τού 'Αλεξάνδρου το

ψέλλοι στ' αυτιά.

—'Άκουσε να σου πω,

στον Παύλο. Να κατάρ-

τις τα παθήματά σου και

να ανακατεύεις στις

λέξεις.

—Μά γιατί θυμώεις;

—'Ετσι, μ' άρσκει να

Μά εγώ δεν σου είπα

τε προσβλητικό.

—Αυτό δά έλεν.

—'Ούτε και με ενδιαφέρει

Μέ ποιών 'έάνοιμ

του;

—Ο Παύλος ρώτησε.

—Μήπως ξέρω κι' εγώ;

—'Ερείς και παροξύνεις

γι' αυτό θέλω να

μάρω κι' εγώ αυτό που

ρίσε.

—'Ερείς και παροξύνεις

Και τί λέγανε ακριβώς;

—Τους ένοχλουν αυτές

—'Ο πρίγκιπ Παύλος

—'Οχι, όχι καθόλου,

τη μαμά και το

σπονιόδα Μάνου.

—'Αλήθεια! φώναξε

Και πάνω στην

πα και τον φίλησε.

(Ακολουθεί)

ΙΝΔΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΔΥΟ ΜΠΑΓΙΑΝΤΕΡΕΣ

Όταν τις έ-

βλεπε κανείς

να χορεύουν μαζί,

ανάλαφρες, με

τους γυμνά πόδια

τους γεμάτα χροιά

δεν μπορούσε να

μην θαυμάση την

ελαφρότητα των

κινημάτων τους

και την κατα-

πληρητική ομοί-

ότητα των εκφρα-

στικών τους κί-

νησμών. 'Η επι-

δεδουλωμένη

το σώμα τους, οι

μεγάλες ομοί-

ότητες των κι'

εχον κι' η δύναμη

καταπληκτική

της Σίντα ήταν

σκληρή και προ-

διδε καμία, ενώ

το πρόσωπο

της Κάμης έλα-

μπνε από την

αγαθότητα της

ψυχής της.

Μετά των ηρώων

που συμμετείχαν

στο χορό των

ιερέων, ήταν

ένος νέος, ο Μά-

κ-Θών, τον όποιο

κι' η δίδ Μπα-

γιάντερες αγα-

πούσαν πάροχα.

Τό όνειρο της

ζωής τους ήταν

να εγκαταλείψουν

μία μέρα την

Τέχνη και τη

θηροποιία, για

να ακολουθήσουν

τον έρωτα.

Ο Μάκ-Θών

βρισκόταν σε

Κάμη, είδε τον έλεφanta να περνάει μαγισμένος

προςτά της, σαν να κινιγούσε τη

φύλη της, άκουσε

τις απειλητικές

και πνιγμένες

φωνές της... Κατό-

πιν όλα σάπασαν...

Σε λίγο η Σίντα

βγήκε από τον

κρηφώνα της και

προχώρησε με

προσφύλαξη, ενώ

τα μάτια της έπα-

φαναν μια σκληρή

λάμψη, όμοια με

μάτια θηρίου.

Χάμης, κλώνοι

σπασμένοι και

πατημένες

ροδοδάφνες, της

έδειχναν τον

δρόμο, που είχε

ακολουθήσει ο

έλεφας. 'Η Κάμη

που να βρισκόταν

τόν δρόμο, η Σίντα

κοντοστάθηκε

συλλογισμένη...

Μήπως ο έλεφας,

μεθυσμένος από

το ζεστό αίμα της

φύλης της, γούρι-

ζε τον δρόμο, να

παρακολουθώντας

την όλη του

κίνηση.

Σαφηνά στάθηκε

απότομα, ενώ

ένα οίγος

περνούσε σ' όλο

της το

κορμί... Κάτω

από ένα

σορό

σπασμένους

κλάδους

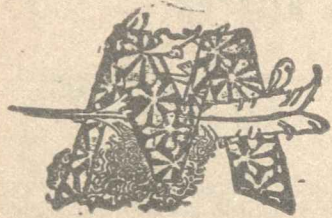
διέκρινε

ένα

άσπρο

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΟΤΑΝ ΠΕΡΝΟΥΝ ΤΑ ΝΕΙΑΤΑ

Ε το τοιγάρο στο στόμα, με το καπέλλο στραβά στο κεφάλι, γκέτες άσπρες στα πόδια, μία γοντρή χρυσή άλυσίδα στο γιλέκο ο κ. Νεοπτόλεμος στάθηκε στην πόρτα του καμαρινιού.

— Άκου, κυρά μου, είπε στη μεσόκοπη θεατρίνα Ρετζίνα Νταλτόνε, δεν λέω πως δεν παίζεις καλούτσικα, μα δεν ξέρεις καθόλου να μακιγιαρισθής. Βάφεσαι σαν αρχάρια. Για να παίζεις ρόλους έρωτευμένης μιά ηθοποιός, όταν πειρά δεν είναι νέα, πρέπει να φτιάχνεται. "Αν δεν καταφέρεις να φτιάξεις όμορφότερη λίγο τη φάτσα σου, θα πάρω άλλη για τους έρωτικούς ρόλους... "Ελα, έλα, άσε τα νεύρα και τις κλάμες! Δεν περνούν σε μένα. Κοιμήσου ήσυχη τη νύχτα για να μην είναι αύριο το πρόσωπό σου χαλασμένο. Θα συναντηθούμε στο σταθμό στις 8 και 36". Θάμαστε στη 1 1/2 μ.μ. στη Ναρμπίλη και το θράδυ θα δώσουμε παράσταση στο Μεγάλο Θέατρο. Την άλλη μέρα στο Περινιάν, το Σάββατο στο Μπεζιέ, την Κυριακή στο Μοντελλιέ και τη Δευτέρα ανάπαυσι...

Η Ρετζίνα εκράτησε τα δάκρυα που της εβούρκαναν τα μάτια κι' αναστέναζε θαυμάσια. Ο άνθρωπος εκείνος ήταν θάνατος, ήταν ένα κτήνος και μισό, μα έλεγε την αλήθεια. "Ηταν φριχτά μακιγιαρισμένη, ή μάλλον—κι' αυτό ήταν το φριχτότερο—κανένα μακιγιαρίσμα πειρά δεν μπορούσε να εξαλείψει από το πρόσωπό της τα σημάδια που της άφησαν τα σκληρά νύχια του χρόνου. Απόφευγε να μαρτυρήσει τα χρόνια της. Στους θιασάρχες έδηλανε πάντα πως ήταν σαρανταπέντε ετών, μα κανείς δεν άγνοουσε πως έκρυβε πάνω από δεκαπέντε χρόνια από την ηλικία της.

Είπε δδυνήρος και θλιβερός για όλον τον κόσμο ο ξεπεσμός αυτός που μέρα με τη μέρα οδηγεί στα γεράματα. Μα για μιάν άρτίστα, που ήταν μάλιστα άλλοτε εξαιρετικά όμορφη, αυτή η παρακμή είχε πια φριχτή, είχε σωστό μαρτύριο.

Πρό τριάντα έτών, η Ρετζίνα Νταλτόνε ήταν μιά από τις βασίλισσες της όμορφιάς στο Παρίσι. Όταν έπαιζε στα θέατρα των βουλεβάρτων, δεν έμεναν άδεια καθίσματα, σκληρά πλάτη. Μόλις εμφανιζόταν στη σκηνή, οι έσπαγαν, στην πλατφόρμα, τους θιασάρχες έδηλανε πάντα πως ήταν σαρανταπέντε ετών, μα κανείς δεν άγνοουσε πως έκρυβε πάνω από δεκαπέντε χρόνια από την ηλικία της.

Ετσι η Ρετζίνα είχε γίνει ηρωίς, άπειρων περιπετειών, έρωτικών. Αλησμόνητη κυρίως της είχε μείνει η έρωτική της ιστορία με το γιοιό του βασιλέως ενός μικρού Κράτους. Την έρωτεύθηκε τρελλά και της έπρότεινε να την παντρευτεί και να την πάει στην πατρίδα του, να την ανέβασε μαζί του στο θρόνο. Μια ή Ρετζίνα αρνήθηκε. Τι σημασία είχε γι' αυτή τότε ο θρόνος ενός μικρού Κράτους; Να κολακίσει τη ματαιοδοξία της; Μα μήπως δλόκληρο το Παρίσι δεν της είχε στήσει θρόνο λαμπρότερο; Μήπως δεν ήταν βασίλισσα της όμορφιάς; "Όλοι οι μεγάλοι άνθρωποι του Παρισιού έσκυβαν να φιλήσουν τα πόδια της! Μα μέσα στην καρδιά της κρατούσε πάντα η Ρετζίνα, τρυφερή την ανάμνησι του ειδυλλίου της με τον φτωχό πρίγκηπα.

Είχε τότε και τον έπισημο ποιητή της η Ρετζίνα. Τον "Ανδρέα Λιράν. Ο νέος αυτός, που το μυαλό του ήταν παραγεμισμένο από το διάβασμα διαφόρων μυθολογιών έ-σώκρινε στα ποιήματά του τη Ρετζίνα με την "Αρτέμιδα, με την "Αφροδίτη, με την "Κλεοπάτρα, με την "Βουονγκιλδη και τη Φρεδεγόνδη, με την Ζάν ντ' "Αρκ κι' όλες τις ηρωίδες των θρύλων όλων των λαών κι' έτραγουδούσε σ' όλους τους τόνους τις άσσυκριτες χάρες της. Ο φτωχός νέος έζησε πολλά χρόνια κοντά στην ένδοξη άρτίστα Κανένα μακιγιαρίσμα πειρά δεν μπορούσε να εξαλείψει από το πρόσωπό της τα σημάδια που της άφησαν τα νύχια του χρόνου...

Ο "Ανδρέας Λιράν δεν παντρεύτηκε ποτέ. "Αν είχε πειρά χάσει κάθε έλπίδα πως ήταν ποτέ δυνατόν να ν' ανταποκριθί ούτο αίσθημά του, όμως αυτός δεν έπαυε την αγάπη τρελλά, ειδωλολατρικά, κι' έπαι είκοσι χρόνια, κομμά και τον καιρό του πολέμου, δεν είχε πάψει να της γι τακτικά.

Είχαν άποτραβήχτη πειρά και ζούσε στην έπαρχία, σ' ένα μικρό, όπου εξακολουθούσε να γράφει στίχους, εκ των οποίων μερικοί είχαν, όπως έγραφε κάποιος κριτικός, την άπαλη των μαρμαμένων ρόδων. Σε πολλούς στίχους άνασπερόταν το όνομα της Ρετζίνας, πράγμα που έδειχνε πως αυτή ήταν η έλπίσ του, όπως η Βεστρίκη για το Δάντη.

Τα γράμματα που "Ανδρέα Λιράν προς τη Ρετζίνα ήταν πάντα γραμμένα με το ίδιο πάθος, σαν τα ποιήματά του και Ρετζίνα, όσο περνούσε ο καιρός, τόσο πιο πολλή εύχαρις ένοιωθε διαβάζοντάς τα. Πόσες φορές δεν είχε να πάει έρωτικά να έπισκεφθί τον ποιητή στο χωριό του. Μα εκείνον τον καιρό της δόξας της είχε τόσα σχέδια στο νου της, ώστε πάντα να θαλε την έπισκεψι αυτή γι' άργότερα.

Ήρθε κατόπιν ο πόλεμος. Ο Λιράν άποστρατεύθηκε. "Η Ρετζίνα κατατάχθηκε νοσοκόμα.

Κι' ο καιρός που περνούσε έχαρακνε άλύπητα με τα νύχια του χρόνου. "Ανδρέας Λιράν, όμως πρόσωπο της Ρετζίνας, για το οποίο ήταν τόσο πεσώφην άλλοτε. Και τώρα πειρά δεν έτοιμαζόταν πια να την ιδί ο Λιράν. Μπορούσε στον άνθρωπον αυτόν την φανταζότανε πάντα όμορφη, καθώς την είχε γνωρίσει, πειρά της, μπορούσε πειρά να πάει να του δείξι τη... γελούσα πειρά του έαυτού της;

Κ' ύστερα το κοινό, μετά τον πόλεμο, έξέλεσε τη Ρετζίνα Νταλτόνε, το προπολεμικό είδωλο του Παρισιού. Και για να ζήσει—γιατί σκορπυχερά καθώς ήταν δεν οικονομούσε τίποτα στις καλές της ημέρες—η Ρετζίνα άναγκαζόταν να γυρνάει διαρκώς στους θιασούς που εύριζαν στις έπαρχίες και κάθε φορά άγκαλιόταν σε χειρότερο θιασό. "Η μόνη της παρηγοριά ήταν να διαβάσει τα παθητικά γράμματα του "Ανδρέα Λιράν και να κυττάει τις παλιές της φωτογραφίες.

Μέσα στο τραίνο που έπληγανε τώρα στη Ναρμπόνη, την τομένη της ημέρας που είχε παίζει στο Μοντομπάν και της έκαμε τις τσουχτερές παρατηρήσεις ο κ. Νεοπτόλεμος, ο άνθρωπος, η Ρετζίνα συλλογιότανε τον ποιητή της που είχε κερδίσει πολύ να της γράφει. Την έλπισμόνησε λοιπόν κι' αυτός: "Καμιά κακόγλωσσα τον πάρε φόρησε για τα τωρινά της γέλια; "Όχι! Δεν ήταν δυνατόν να φανή τόσο σκληρός σ' αυτή που την τραγουδούσαν επί είκοσι χρόνια. Κάτι άλλο θα συνέβη. Θα έθανε ο καυμένος! Μα να μη γυρουν τίποτα, ούτε δύο σελίδες, έφημερίδες! "Αλλά στην έσχολή μου ή έφημερίδες θαοούν τυπωμένες τους ρεκλαμαδόρους και δεν γυρουν πεντάρας για τις παρατηρήσεις κές άξίες.

Μόλις κατέθηκε από το τραίνο η Ρετζίνα, πρώτη της δουλειά ήταν να πάει στο Ταχυδρομείο. Μιζώντας πως θάμινε πολλές φορές στη Ναρμπόνη, είχε παραγγείλει να της στείλουν εκεί τα γράμματά της. Στο Ταχυδρομείο της έδωσαν πολλά γράμματα, μα μέσα στα όποια ήταν κι' ένα μωβ φάκελλος. Η Ρετζίνα είδε, έπαθε ν' άναγνωρίσι το γράμμα, χαρακτήρα του ποιητού. Τα γράμματα δεν ήταν καθαρά και κυνικά, όπως συνήθως έκαθόταν, κευαν τόνα τάλλο, σαν γραμμένα από άδέλιο ή τρεμάμενο γέλιο. Μα μόλις άνοιξε το φάκελλο, στις πρώτες σειρές της έπιστολής έκατάλαθεν άμέσως γιατί ήταν τοι άκανόνιστα τα γράμματα και γιατί είχε τόσο καιρό να λάβει έπιστολή του ποιητού.

Ο "Ανδρέας Λιράν είχαν έτοιμή ένα από τα φριχτότερα ποιήματά που μπορεί να τυχουν στον άνθρωπο. "Υστερ' από μιά με-

ΤΟΥ ΖΑΚ ΚΟΝΤΑΝ

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΣΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

ΤΗΣ HELENE SCHEU RIESZ

1. Καλά που έχω άνοιξει το φωταέριο μέσα στην κρεββατοκάμαρά μου... "Η πόρτες και τα παράθυρα είναι κλειστά. Κανείς δεν θα κα-ταλάβη τίποτα. Τα παιδιά κοιμούνται στο κάτω πάτωμα. "Αν ο "Ερικ έπιστρέψει έκτάκτως σήμερα νωρίς από το έργοστάσιό του, δεν θα περάσει από το δωμάτιό μου. "Όλα είναι τόσο βολικά, τόσο εύκολα... Σ' εύχαριστώ, Θεέ μου, καλέ μου Θεέ...

»Μεθαίριο θα γράφουν ή έφημερίδες:

«"Η Καρόλα Ρόττερ έπεσε θύμα δυστυχίματος. "Ελπιόνησε να κλείσει το φωταέριο... "Η διατριπής βιολίστρια... "Η άπαρηγόρητη άλογόγεια... Οι φίλοι της, δεν θα την έλπισουν ποτέ... "Όλα τα στερεότυπα των έφημερίδων... Στη διαθήκη μου γράφω να μ' αφήνι γίνι πολυτέλης κηδεία...»

»Όσο συλλογιόμαι τα περασμένα, τόσο βρίσκω ότι έζησα για την αγάπη... "Η αγάπη είναι ο άερας, που άνέπνεα σ' όλη μου τη ζωή. "Α-γία, από την πρώτη στιγμή που ζώ. "Εμαθα βιολί, γιατί ήταν για μένα ή πιο καθαρή εκδήλωσι της αγάπης. "Ο δάσκαλός μου πίστευε ότι θα γίνονταν μιά μεγάλη καλλιτέχνης. «Δέν μπορείς ν' άγνης σε κα-νέναν άνθρωπο, μου έλεγε. Μόνο στην Τέχνη άγνησεις έσθ...»

Κι' όμως, ο πρώτος άνθρωπος που μ' άγάπησε, ήταν ο δάσκαλός μου. "Αν αυτό μάλιστα ίπερτιμώσε την άξία μου. "Αφησα το βιολί για την αγάπη του "Ερικ και για την αγάπη των παιδιών μου. Δέν ήμουν εύκολο. "Αλλά τί έπρεπε να κάμω; "Η ύγεια του "Ερικ ήταν έσπασμένη. Το ίδιο και των παιδιών. Και οι τρεις είχαν άνάγκη μιάς άρασιμένης μητέρας.

»Στην άσχη θέλησα να συνεχίσω και την μουσική. Είχα το ένα αυτί μου στο βιολί και το άλλο στο δωμάτιό των παιδιών. Με τον καιρό βί-μια άναγκάσθηκα σιγά-σιγά να το εγκαταλείψω.

»"Η γυναίκα δεν έχει δικαίωμα έκλογής. Σ' όλη της τη ζωή άκολουθεί το ένωτικό της. Το ένωτικό την οδηγεί, είτε είναι μητέρα, είτε δεν είναι. "Όταν είναι μητέρα, τότε ο άνδρας είναι το πρώτο της παιδί. Τον χαϊνεί, τον περιποιείται, ζι τη ζωή της γι' αυτόν, όλα θα κάνει, όλη της ή έπαρξις, σ' αυτόν άναρμόνισται... "Ιδίως όταν έχει έναν άνδρα διατρι-πής, όπως εγώ. "Από την πρώτη μέρα που γάμινε μας, έζησα ότι ή εργασία του ήταν για μένα τα άγια των άγιων. "Ο "Ερικ έχει άσχολληθεί με την λείσι του άλ-ματος και έκανε παρατηρήσεις, που παραέλεσαν τον θιασμό μου του έπιστημονικού κόσμου. Για να γράφω σ' αυτό το σημείο, θυσίασε μιά ζωή. Κλείστη-

κρά και όδυνήρη άρρώστεια, έχασεν έντε-λώς το φως του. Δέν μπορούσε πειρά να θου-μάσει τα ρόδινα ήλιοθαυίεματά, ούτε να διαβάσει τ' άγαπημένα του βιβλία, τους συν-τρόφους του πόνου και της μοναξιάς του. "Εζούσε μόνος μέσα στο σκοτάδι, με τη συν-τροφιά μιάς γρηάς ύπνερτριάς. Κι' ένοιωθε πιά δυστυχ ή τον έαυτό του, γιατί έπρεπε να παρατηρή και του μεγάλου του όνείρου, ότι θα παντρευόταν τη Ρετζίνα, όταν πειρά κουρασμένη κι' αυτή από τη δόξα και τους καλλιτεχνικούς του θριαμβούς θα έπληγανε τέλος ν' άναπαυθή κοντά σε μιά καρδιά που την άγαπούσε πάντα...

»"Η Ρετζίνα λυπήθηκεν εύλικρινά για την κατάστασι του φί-λου της, μα τώρα πειρά νέοι όρίζοντες της άνοιγόntonσαν. Μόλις έτελείωσε το καλλιτεχνικό της τούρνι, έπήρε το τραί-νο και έαφνικά, ένα βράδυ, έφτασε στο χωριό του τυφλού ποιη-τού και τράβηξε ίσια στο σπίτι του.

»Φίλε μου, το είπε, μ' έκαλέσατε κοντά σας. Νά μ'αι, ήρ-θα! Θέλετε να με κρατήσετε στο σπίτι σας;

»Είπε δυνατόν; τράυλιος ο τυφλός ποιητής. "Εσείς είσθε, Ρε-τζίνα; Τι εύτυχία! Δέχεστε να μείνετε μαζί μου, έτσι άνάπη-ρος που κατάντησα;

»Ανδρέα, δεν κάνω και πολύ μεγάλη θυσία, άπάντησε ή Ρετζίνα, γέρασα πειρά κ' είμαι άσχημη...

»Άσχημη! "Ελάτε δά! Το λέτε από εύγένεια, για να μη διαμαρτυρηθώ για το μέγεθος της θυσίας σας. "Άσχημη! Μα είναι ποτέ δυνατόν να σας πειράξει έσθς ο γρήννος;

»Αλλοίμονο!

»Και το κάτω-κάτω, μπορεί να λέτε κι' αλήθεια... Μπορεί να γεράσατε και ν' άσχημήνατε. Τι σημαίνει; "Εγώ δεν το θλέπω πειρά. Για μένα, θα μείνετε πάντα όμορφη, όπως είσαστε την ή-μέρα που σας είδα για τελευταία φορά, τότε που όλος ο κό-σμος έγονάτιζε με θαυμασμό μπρος στην ύπέρροχη όμορφιά σας. Ναι, Ρετζίνα... "Ελάτε λοιπόν στην άγκαλιά μου...

Κι' άγκαλιάστηκαν σφιχτά, έρείπια κι' οι δύο, μα έρωτευμέ-νοι τρελλά, όπως τον παλιό, καλό καιρό...

»Ενα μόνο μπορώ τώρα να κάμω. Να φύγω από τον κόσμο... Α-τόκτοντία... Τι έλεειν ή λέξις!... Γιατί να μιν λέμε: έπιστροφή στον Θεό; Κάθε άνθρωπος πρέπει να είναι και από ένα παράθυρο του Θεού. "Όταν το παράθυρο είναι θαμνό, το καλύτερο που έχει κανείς να κάνη είναι να το άνοίξει, για να μιν έλευθέρω το φως...

»Λαχταρώ τόσο πολύ από το χαρούμενο, το θερμό θεικό φως... Να ξαναγίνω παιδί, να κοιμηθώ... "Ο "Ερικ μπορεί να πάρη τη γυναίκα που άγαπά. Δέν θ' άναγκάστη έτσι ούτε να μ' άπατήση, ούτε να μω-πεί νέμματα. Δέν φαντάζεται ότι το έξω... "Αγαπά μιά βοηθό του. Την έχει ένα χρόνο τώρα. Και νομίζω ότι είναι άξια της αγάπης του. Μιά νέα ζωή είναι πάντα μιά καλύτερη ζωή...

»Τα παιδιά μου; Θα ζήσουν πιά εύτυχισμένα. "Ο Κάρολος, το άγο-ράκι μου, έχει τα χαρίσματα του πατέρα του. Μοι μιάζει όμως ν' έ-ρκει μου! Πώς έπετάχτηκε!... Είναι σχεδόν άνδρας. "Όταν τον έβλεπα να κοιμάται στο κρεβάτι του, άναρμό-νιστον να τον ιδώ έναν ήψηλό, όμορφο, δυνατό άνδρα, έ-ζιστον και καλό σαν τον πατέρα του. Κι' έγινε όπος τον ήθελα. "Έχει την έξυπνάδα του πατέρα του, όχι όμως και όλη την καλοσύνη του. Είναι λίγο αλκήρος. Τόσο το καλύτερο. Κάποια σκληρότης χρειάζεται σ' αυτός τους κακούς καιρούς. Είναι μόλις είκοσιτέσσερα ετών και του προτείνουν θέσι καθηγητού. Δεν ά-φησα ποτέ κανέναν να κατλάβη πόσο είμαι ίπρη-φανη για το γινύ μου. Με άγαπά πολύ. Αλ-σθάνεται όμως ότι έχει άνάγκη να έλευθέρωθι από μένα. Θα πάνεσι, όταν εγώ λείψω από τη ζωή. Και ο κόσμος του είναι και δικός μου κόσμος. "Όταν έχει ζήσει κανείς είκοσιτέσσερα χρόνια μ' ένα παιδί και ζήσει κάθε ήχο της φωνής του, κάθε τούνα του βανθού του κεφαλιού, δεν μπορεί να είναι έσθς στον άνο του. Έξω όμως ότι ή λύπη αυτή του είναι άπαράτητη. Είναι σε ήλικία που πρέπει να πάη να πάρη μόνος το δρόμο στη ζωή. Να μείνι έλευθέρως άνεξάρτητος. "Όσο βίοςκομαι εγώ στη ζωή—όσο με αλσθάνεται ότι βίοςκομαι στη ζωή—το είμαι μιά πόδα. Δέν πιστεύω στην άνεξαρτησία του, όσο έχει μητέρα. »Μεθαίριο θα κατλάβη πόσο ήταν ως τώρα έλεύ-θερος και άνεξάρτητος. Δέν έχω κανέναν άλλο μέσον για να του δείξω πόσο είναι έλευθέρως ο δρόμος του, πλάι το τελευταίο. "Η σκιά που εί-χνο, δεν πρέπει να σκιάη κανένα δρόμο, ιδίως το δρόμο του ανθρώ-που που άγαπά περισσότερο από κάθε άλλον στον κόσμο.

»"Η Λουίζα ή κόρη μου, ήταν πάντα άνεξάρτητη. Φαίνεται σαν αυ-ρηγοποιούνα του παριζιανού, και όμως είναι το πιο πρακτικό κορίτσι, που μπορεί να φαντασθί κανείς. Είναι έαυνη για όλα. Άνεβηκε στη σκηνή και δεν της λείπει για να γίνι μεγάλη καλλιτέχνης, παρό την θεομότη. "Τους να της χρειάζεται ένα χτίπημα στην καρδιά. Θα π' νοιώσει, όταν θα χάση τη μητέρα της...

»Είμαι έπισπασμένη άναπαυτικά έλάγω στο μαλακό μου νηδών, άνα-μεσα σε βιβλία και στις φωτογραφίες των άγαπημένων μου. Θα γίνω πιά εύτυχισμένη χωρίς έσθς. "Εγώ—πώς ζέρε;—πως να είμαι πιά εύτυχισμένη, ίσως και όχι... Άναπνέω θαυμάσια. "Όλα όσα μου ήσαν σκληρά στη ζωή και μ' έκαμαν να πονέσω, όννενα άπλώνονται, απλύν-ονται... και σβήνουν, πλημμυρισμένη από αγάπη...»

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Γειά στα ρούχα δεν χωρεί.

—Λίγα λόγια και θεμένα, για να τ' άγης κερδένενα.

—"Ο βιάζος κι' άρχος κι' άν γενει, πάντα βλαχιά μυρίζει.

—"Όποιος πνίγεται στην πρώτη βουτησιά, πάντα πνιγμένος είναι.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΚΑΛΙΤΕΧΝΩΝ ΤΗΣ ΟΘΟΝΗΣ

ΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ ΚΑΙ Τ' ΑΝΤΙΠΑΘΗΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥΣ

Η ξανθή Μάριον Ντέϊς, που θα ήθελε νάχη μαύρα μαλλιά. Τα άνοιχτόχρωμα πόδια του Νίλς Άστερ. Γιατί η Μύρνα Λού δεν χωνεύει τα υπέρχα μάτια της; Οι πλατείς ώμοι μίς δεξ. Ο Λάιονελ Μπάρεμπερ και τα χεντρά του δάχτυλα. Μια κακή συνήθεια της Μάτζ Ήθανς. Τα μαλλιά της Τζέαν Κράουφορντ, κλπ.

ΟΙ μας, και οι πιο άραιοι ακόμη, αίσθανόμαστε σχεδόν πάντα κάποια αντιπάθεια για ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό μας, του προσώπου ή του σώματός μας. Άλλω, δυστυχώς δεν μπορούμε ν' αλλάξουμε τίποτε απόλυτος απ' ό,τι μας έδωσε η φύσις.

Η Μάριον Ντέϊς δεν αποτελεί εξαίρεση αυτού του κανόνος... Αισθάνεται μιά μεγάλη θλίψη γιατί δεν έχει μαύρα μαλλιά, αντί των ξανθών που η πλούσιος φουντωτές μπούκλες τους παισιώνουν το πάντα γελαστό πρόσωπό τους.

—Νά νοιώθω τέτοιο μαράζι, μου έλεγε τελευταία, στην εποχή μας και μάλιστα εδώ στο Χόλυγουντ, όπου γίνονται τα μεγαλύτερα θαύματα γυναικείας μεταμορφώσεως και εξωραϊσμού, είνε λίγο άστείο, 'Αλλά, τι τα θέλετε, έτσι είμαι φικιομένη. Ό,τι έχω, θέλω να το χρωστάω στη φύσι και όχι στην τέχνη. Μου φαίνεται, πως θα έκανα ιεροσουλία, αν γινόμουν μελαχρινή με το θάμνω, ενώ η φύσις μ' έκανε ξανθή. Αυτό, ωστόσο, δεν μ' εμποδίζει να ξετρελλανώμαι για τα μαύρα μαλλιά.

Το...ελάττωμα της Μάριον Ντέϊς διορθώνεται εύκολα, αδιάφορο αν δεν θέλει να το διορθώσει... Πώς, όμως, να διορθωθεί ο Νίλς Άστερ το δικό του ελάττωμα; Τα μακρύτατα πόδια του, τόσος μακρύς, ώστε να μη μπορεί να βάλει το ένα πάνω στο άλλο, όταν θρικόκονται κάτω από ένα τραπέζι;

—Τό, ότι, μου έλεγε ο Νίλς Άστερ, αποφεύγω να παίζω χαρτιά, σ' αυτό κυρίως οφείλεται: στη δυσκολία που αισθάνομαι να βάλω το ένα μου πόδι επάνω στο άλλο, όταν τα αίσθανομαι κουρασμένα. Πώς μπορώ, σας παρακαλώ, να κάθωμαι άρρες ολόκληρες παίζοντας μπριτζ ή οποιοδήποτε άλλο παιχνίδι, όταν ο νους μου είνε διαρκώς στα πόδια μου και προσπαθώ να βρω ποιος θα είνε ο καλύτερος τρόπος για να τα ξεκουράσω;

Η Μύρνα Λού έχει άλλον καυμό: τ' ανατολίτικα μάτια της, τα γεμάτα μυστήριο. Τόσο τα θαρέθηκε τα μάτια αυτά, ώστε πολύ ευχαρίστητος θα τα άλλαζε με τα μάτια, τα γεμάτα αφέλεια και αγιότητα, μίας απόνευτης κόρης.

—Δεν μπορείτε να φαντασθείτε, μου είπε η Μύρνα Λού, τί ανυπόφορο πράγμα που κατανιτά το να σάς μιλούν όλοι για ένα σας χαρακτηριστικό, το ίδιο πάντα. Στο τέλος, σας φέρνουν στο σημείο να συχαίθουν το χαρακτηριστικό σας αυτό και άς είνε το πιο άραιο που έχετε. Δεν με πλησιάζει άνθρωπος, —συνάδελφος, σκηνοθέτης, δημοσιογράφος, που να μη μου μιλήσει για τα «ανατολίτικα μάτια μου, τα γεμάτα μυστήριο». Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι το πράγμα αυτό αρχίζει να μου δίνει στα νεύρα!

Ο ίδιος καυμός κατατρώγει και τον Τζέιμς Ντούραντ. Παρ' όλη τη δόξα που τη χρωστάει στη ύψη του, την τόσο έκφραστική, θα την άλλαζε, ωστόσο, ευχαρίστητος με μιά μύτη λιγότερο μεγάλη.

Όσο για την Γκρέτα Γκάρμπο, την θεία Γκρέτα, έχει και αυτή το μαράζι της: οι πλατείς ώμοι της, οι πολύ ανδρικοί, κατά την γνώμη της, δεν της πολυγούστάρουν. Θα επιθυμούσε νάχη ώμους πιο στενούς λίγο, πιο γυναικείους...

Ο Λάιονελ Μπάρεμπερ πάλλει, δεν είνε καθόλου ευχαριστημένος από τα χονδρά δάχτυλά του. Το πάχος των δεν

Η Μάτζ Ήθανς, που διαρκώς διαρκώς τα χείλη της...

τ' αφήνει να τρέχουν με την ταχύτητα που θα ήθελε, πάνω στο κόκκαλα του πιάνου, πράγμα που στενοχωρεί πολύ τον ίδιο, μο ήθοποιό, γιατί, ως γνωστόν, το πιάνο είνε το μεγαλύτερο πάθος του μετά τον κινηματογράφο, και το πιο απόλυτο ξεκούρασμά του απ' αυτόν.

Θέλετε τώρα να μάθετε και τον καυμό της Μάτζ Ήθανς; Είνε...πολύ μεγάλος. Θα ήθελε να ξεμείνει την συνήθεια που χει να δαγκώνει τα χείλη της διαρκώς.

—Είνε κάτι, μου έλεγε, που το κάνω έντελως μηχανικά. Μου κουβεντιάσουν, κι' εγώ δαγκώνω τα χείλη μου. Εντωμεταξύ δεν ξεχνώ να δαγκώσω τα χείλη μου, όταν κάνουν κόρτε, μου αναπτύσσει ένας συγγραφέας την άποψη του κινηματογραφικού έργου, στο οποίο θα παίξω, κι' εγώ δαγκώνω τα χείλη μου. Μου κάνουν έρωτικές εξουσιοποιήσεις κι' εγώ...δαγκώνω τα χείλη μου!

Ο Κλάρκ Γκέιμπλ, ο «ωραιότερος Άμερικανός ήθοποιος κινηματογράφου», όπως τον λένε η θαυμάστρις του, έχει κι αυτός το θάσαό του: ενώ παίζει τις πιο συγκινητικές, τις πιο παθητικές σκηνές των έργων, ξεσάει δυνάμει ένα τουλάχιστον ανυπότακτο στην κορυφή του κεφαλιού του!

Καταλαβαίνετε τον καυμό του...

Τα μεγάλα στόματα, με τα χονδρά, σαρκώδη χείλη, τα μάτια ήδονη, είνε χρόνια τώρα της μόδας. Το περίφημο πλάι απήλη, κατά μέγα μέρος οφείλεται σε τέτοιου είδους στόματα. Η Αλίκη Μπρέντον έχει τέτοιο χονδρό, φιληδόνο στόμα. Όμως, θα ήθελε πολύ να είνε μικρότερο, γιατί νομίζει, ότι το στόμα της είνε πολύ μεγάλο εν σχέσει με τ' άλλα χαρακτηριστικά του προσώπου της.

Επιθυμείτε τώρα να μάθετε τα μαράζια και άλλων αστέρων; Λοιπόν: Ο Ροβέρτος Μογκόμερι δεν μπορεί να ανεχθώ το λαιμό του. Βρίσκει ότι είνε μακρύς σαν το λείακα, και να μην μ' φαίνεται, τον σκεπάζει αδιάκοπα μ' ένα κοσμάκι, που μο' όχι και πολύ ευχάριστο, ιδίως το καλοκαίρι.

Η Μάριον Ντέϊς —όχι η Μάριον Ντέϊς, αλλά η Μάριον Ντέϊς—, η ηλικιωμένη και λιγότερο άραιοι άσπρη του Χόλυγουντ, —είνε ωστόσο ευχαριστημένη από το σύνολο της εμφάνισής της. Το μόνο που τη νευριάζει είνε το ότι το πρόσωπό της γεμίζει με λεκέδες, μόλις το χτυπήσει λίγο ο ήλιος.

Η Τζέαν Κράουφορντ δεν έχει κανένα παράπονο από τα χεντρά της —και ποιά να έχει—, και το μόνο που την πειράζει είνε το καφετί χρώμα των μαλλιών της. «Δεν τα χωνεύω, λέγει, γιατί μοιάζουν με έλμα άκαζου».

Η Ελένη Χέιθ θα ήθελε να είνε ψηλότερη από ό,τι είνε, και ο Βάλτερ Χάτσον δεν γουστάρει το προφίλ του.

Στο Τζέιν Μπάρεμπερ πάλι δεν άρεσει καθόλου ολόκληρο το πρόσωπό του, ούτε προσώπου, ούτε αν φάς...

Ο άχάριστος! Και να σκεπτεται κανείς, ότι μαζί με τον Κλάρκ Γκέιμπλ, έχει τις περισσότερες θαυμάστρις στην Αμερική.

ΑΝΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΚΕΡΚΥΡΑ Γ' ΚΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ

—Οπλοδιορθοτοπώλης.

—Αλευρομυαετοροπώτης.

—Δερματοεμποροπώτης.

—Ποιείον.

—Σοκολάτα μετ' γάλακτος.

—Ανθρακωαίλιο. —Ήλιος.

—Σκοπώλειον.

—Ξενοδοχείον ή Μέλισσα.

Γέφυρα και Ίδε!

Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΤΩΝ ΙΠΠΟΤΩΝ

Η ΖΩΗ ΚΑΙ Τ' ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ Γ. ΜΟΥΡΟΥΖΗ

[Η μόνη αθθεντική βιογραφία του γενναίου Έλληνοσ πρίγκιπος]

καταστηματούχης έκαμεν ένα λογαριασμό άρκετά έξωγυκαμένον. Καί ό ταιμίας του Μουρούζη τόν έξώφλησεν ά μέσως ώς τό τελευταίο λεφτό.

Γυρίζοντας ό Μουρούζης μονάχος στίς ταβέρνες για νά θρή καμιά ευγενική παρέα και νά γλεντήση απλά και έγκάρδια με ανθρώπους του λαού, συχνά έδημιουργούσεν έπεισόδια, όπως είδαμε. Μά κάποτε ήταν και μάρτυρας σε συγκινητικές σκηνές. Σχετική είνε και ή παρακάτω συγκινητική ιστορία που συνέβη σε μιά ήσυχη ταβερνίτσα

στις Τζιτζιφιές. Ένα θράδυ ό Μουρούζης κατέβηκε στο Πάληο Φάληρο, με τόν περίφημο παλιό τροχόδρομο, που ό κόσμος τόν ήξερε με τό κομικό όνομα «Κωλοσούρτης». Φτάνοντας στίς Τζιτζιφιές, κοντά στη διασταύρωση τών τραμ Φαλήραν, άπάντησε στο δρόμο του μιά μικρή ταβέρνα, στην οποία εούχναζαν ναυτικοί και εργατικοί άνθρωποι.

Στάθηκε λοιπόν ό Μουρούζης απέξω από την ταβερνίτσα αυτή για ν' άκούση τί γίνεται μέσα. Κι' άκουσε τραγουδία, φωνές και κουβέντες ανθρώπων, που γλεντούσαν. Μπήκε λοιπόν μέσα για νά γλεντήση κι' αυτός μαζί τους, άγνωστος μεσά σε άγνωστους...

Καθώς έμπαινε, ρώτησε τόν ταβερνιάρη, που ήταν ένας ήρεμος γεροντάκος:

—Τι γαρία έχεις άπόψε, μπάρμπα;

—Έξω από μαρίδες, παλληκάρη μου, έμεις δεν μαγειρεύου-

με τίποτε άλλο, του άπάντησεν ό γέρος.

—Και τί τρώνε οι πελάτες σου;

—Φέρνουμε μόνοι τους τά γκυουθέσια τους και τούς μεζέ-

δες τους και γώ τούς δίνω μόνο τό κρασί...

—Ωστε άπόψε εγώ θα φάω μαρίδες; Δεν υπάρχει τίποτε

άλλο;

—Ό γέρος στενοχωρήθηκε θέβαια... Μά πριν προφτάσει ν' ά-

παντήση στόν καινούργιο του πελάτη, ένας γέρος που καθόταν

σε μιά γωνία φώναξε στο Μουρούζη:

—Λεβεντόπαϊδο, έχω γώ γκυουθέσια για δυό νομάτους. Έλα

να φάμε μαζί.

Ό Μουρούζης δέχτηκε πρόθυμα.

—Καλά, γέρο. Έγώ θα κεράσω τό κρασί, είπε.

Και φώναξε στόν ταβερνιάρη:

—Φέρε μας μιά όκά και δυό ποτήρια.

—Ό κάπελλας, άκούγοντας αυτή την προσταγή, κατάλαβε πως

ό νέος του πελάτης ήταν γερό ποτήρι κ' ένθουσιασθηκε.

—Γεια-χαρά, λεβέντη μου! φώναξε. Θα σοφ φέρω από τό κα-

λύτερο κρασί. Διαμάντι πράμα με τ' όνομα!

Έκείθηκε λοιπόν ό Μουρούζης στο τραπέζι του γέρου, ποδχε

τό γκυουθέσι κ' έκαμε μαζί του λαμπρή παρέα. Έτρωγαν

από τό ίδιο γκυουθέσι κ' έπιναν γενναία κ' οι δυό. Καί κάθε

τόσο ό Μουρούζης έλεγε:

—Μπράβο, γέρο! Όραίο γκυ-

ουθέσι!

Μά ό γέρος ήταν πολύ με-

λαγχολικός.

—Τέτοιο άραιο γκυουθέσι και

κρασί θεο, του είπε ό Μουρού-

ζης, δεν πάει με μελαγχολίες.

—Εσύ, μπάρμπα, κάτι σοβαρό θα

χης. Για πές μου τί σοφ συμβαί-

νει. Θέλω να μάθω...

Ό γέρος, σάν είδε τό αληθι-

νό ενδιαφέρον του Μουρούζη για

τά θάσαά του και τη μελαγ-

χολία του, άποφάσισε να μιλή-

ση. Καί με πρέμωλη φωνή από

τή δυνατή συγκίνησή του, άρχι-

σε να διηγείται:

—Είπα κ' εγώ, παλληκάρη

μου, ένα γυιό σάν και σένα...

Ναι, ένα παιδί καλό και άγιο...

Τα μάτια του γέρου έβούρκα-

σαν και άρχισε να κλαίει. Έ

σοσύγγισε τά δάκρυά του όμως

και εξακολούθησε:

—Ήταν τό λοιπόν ό γυιός

μου πηγαδάς, έργάτης καλός κ'

έθωζε λεφτά, με πολύ κόπο ή-

μως και με κίνδυνο. Καί κάθε θράδυ, ώρα καλή σάν άπόψε, έρχόμαστε εδώ μαζί κ' έτρώγαμε τό γκυουθέσι μας και πίναμε την οκαδίτσα μας και κατόπιν γυρίζαμε στο σπίτι μας, πάντα γιομάτοι κέφι, γιομάτοι χαρές και γέλια... Καί ή- μούνα έτσι ό πιο ευτυχισμένος πατέρας του κόσμου.

Μά μιά μέρα, γρουσουζικη και μαύρη μέρα, ό γυιός μου, ό Τάσος μου, ό λεβέντης μου, που ήτανε γερός και καλός σάν την άφεντιά σου, πήγε, όπως πάντα, τό πρωί στη δουλειά του και τό θράδυ μου γύρισε κακοδιάθετος. Δεν ήξερα τί έχει και τόν ρώτησα: «Πατέρα, μου λέει, σάν να ήμια καλά και λέω άπόψε να μην πάμε στην ταβέρνα». Καί γώ τού είπα: «Καλά, παιδί μου. Πλάγιασε και θα πάω να φέρω τό γιατρό». Πήγα τό λοιπόν κ' έφερα τό γιατρό και τόν κούταξε. Ρώτησα άυτερο τό γιατρό: «Τί τρέχει, γιατρέ μου;» Έκείνος κούνησε άπελιπμένα τό κεφάλι του και μου είπε: «Τέτανος, κύρ Γιωρ- γη, τέτανος!» Τόν ρώτησα πάλι: «Είνε σοβαρό αυτό;» Καί ό γιατρός μούπε: «Δεν έχει ό Τάσος σου ούτε δυό μέρες ζωής! Τάχασα και γίνηκα άγιός σάν τό φλουρί. «Τί λες, γιατρέ μου!» φώναξα ό άμοιρος. Καί τώρα ακόμα, παλληκάρη μου, που σοφ τό λέω, σκάνεται ή τρίχα μου. Είπα μέσα μου: «Ό Τάσος μου, ό γυιός μου, τό στήριγμά μου, θα πεθάνει! Κι' από τό στενοχωρία μου λιποθύμησα! Σε λίγο πήγα μέσα στην κάμα- ρα, που ήταν ό Τάσος μου και τού είπα για νά του δώσω θάρ- ρος: «Άκου, Τάσο: Ό γιατρός μου είπε πως σε δυό μέρες θα ελσαι καλά. Δεν έχεις τίποτα σοβαρό. Είνε κακοδιαθεσία από τό στομάχι σου...»

Ενώ ό γέρος τό διηγείτο αυτά, έτρεμε, εδάκρυζε, ήταν τρο- μερά συγκινημένος. Μά κι' ό Μουρούζης είχε γίνει άγχος από την συγκίνησή... Καί ό γέρος, μετά μικρή διακοπή, εξακολού- θησε:

—Τί τα θέλεις, παλληκάρη μου... Άδिका τά λόγια μου κ' ή παρηγορίες μου! Την άλλη μέρα, ό Τάσος μου κατάλαβε τό τέλος του και μου είπε: «Άκουσε, πατέρα. Θέλω να μη με ξε- χάσης, μά δεν θέλω και να συγχισθής καθόλου. Κάθε θράδυ νά φτιάχνεις τό γκυουθέσι μας, να πηγαίνεις στην ταβέρνα και να τό τρώς και να με θυμάσαι. Νά τό κάνεις πάντα για δυό νομάτους και, αν τύχη κανένα καλό παλληκάρη, να τό παίρνης παρέα κοντά σου και να τό τρώτε μαζί. Έχε γεια, πατέρα!»

Όταν μούπε αυτά τά λόγια, δεν μπόρεσα να κρατηθώ... Έ- κλαιγα και μου ήταν αδύνατον πεια να τού δώσω κουράγιο... Καί την ίδια μέρα πέθανε!... Γι' αυτό σ' έκάλεσα, παλληκάρη μου, άπόψε εδώ στο πλάι μου και γι' αυτό δεν έπαυα ναόχου- μαί κάθε θράδυ εδώ. Τό κάνω σύμφωνα με την επιθυμία του Τάσου μου...

Ό γέρος σάπασε. Τά μάτια του έτρεχαν ποτάμι. Έβγαλε τό μαντήλι του, σκούπισε τά δάκρυά του και άναστήναξε...

Ό Μουρούζης τότε, γεμάτος συγκίνηση, άγκάλιασε τό γέρο και τού είπε:

—Μη στενοχωριέσαι, γέρο. Δεν τό θέλω... Έλα μαζί μου

και θα σοφ δώσω εγώ πολλά λεφτά για νά ξεχάσης τη δυστυ- χία και την μοναξιά σου. Θα σε κάμω κηπουρό στο σπίτι μου...

Και πάντα, κάθε θράδυ, θάρχεσαι δώ κάτω με τό γκυουθέσι σου. Πότε-πότε θάρχαμασε και μαζί.

Ό γέρος τόν κούταξε με άπορία.

—Και ποιος είσαι ελόγου σου,

καλέ μου άνθρωπε; τόν ρώτησε.

—Είμαι ό Μουρούζης. Δεν με

ξέρεις;

—Δεν σε ήξερα, μά σε είχα ά-

κουστό. Έσύ είσαι, λεβέντη μου!

Νά άφήσης σάν τά ψηλά βουνά!

Γεια σου και χαρά σου! Θάσθε

μετά χαράς μαζί σου. Ποιάς δεν

πάει μαζί με τέτοιον άνθρωπο;

Και πράγματι, από κείνη τη

θραύση, ό γέρος πήγε μαζί με

τόν Μουρούζη. Γίνε κηπουρός

στο σπίτι του. Κ' έτσι ό άπληπ-

σμένος αυτός γεροντάκος θρήκε

στήριγμά και παρηγορία για τό

θάνατο του γυιού του.

Η σχέση του Μουρούζη με

τούς παπάδες δεν ήταν καθόλου

τρυφερές. Όταν εύρισκε φιλο-

γρημάτους και πονηρούς παπά-

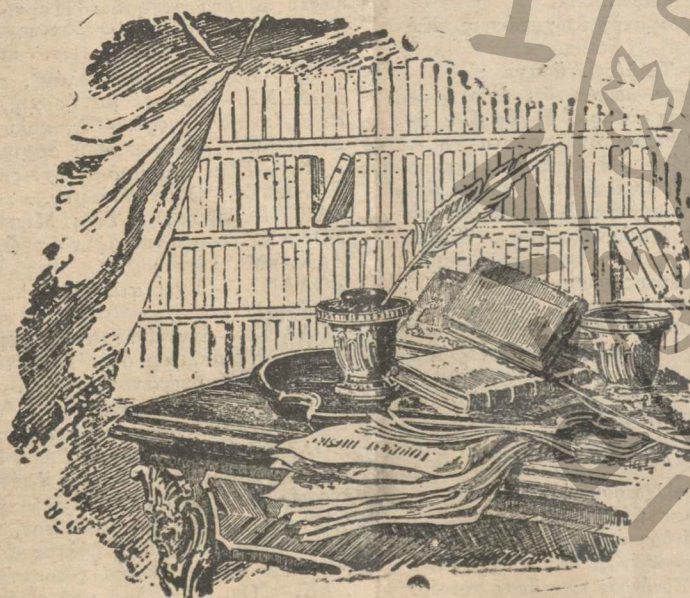
δες, έννοωσε να τούς κάη σό-

σες και να τούς βασανίζει. Κ' έ-

γουν μείνει ιστορικά τά όσα τούς

εσκάρωσεν.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η συνέχεια

ΓΑΛΛΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

ΤΟΥ ΦΡΕΝΤΕΡΙΚ ΜΠΟΥΤΕ

Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΣΟΛΑΝΖ

ΠΡΟΣΩΠΑ : Γκαμπύ Λεσολάν, Σολάνζ Μπερνιέ, Εξοδός Μπερνιέ, Άνδρας της Ζάκ Φουστέλ, φίλος της.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

(Ένα κομψό Παρισινό σαλονάκι. Η Γκαμπύ Λεσολάν, μία μελαγχολική και χαριτωμένη γυναίκα, είναι ντυμένη και καπνίζει με νωχέλεια το σιγαρέτο της. Δύο ή τρία από απόγευμα. Η Γκαμπύ πρέπει να βγει κατά τις τρεις και περιμένει έτσι, ανυπόμονη, δίχως να ξέρει τί να κάνει. Έξω ακούγεται το κουδούνι).

Η ΚΑΜΑΡΙΕΡΑ.—Η εξοδός σας, ή κυρία Μπερνιέ. ΓΚΑΜΠΥ (εκπληκτική).—Α! Μά φέρε την λοιπόν μέσα!.. (Σηκώνεται για να υποδεχθεί την επισκέπτρια. Της δίνει το χέρι).—Καλημέρα, Σολάνζ. Τι όμορφη εκπλήξη! Υπέροχα ότι θα σ' έβλεπα στις εξοχές, στο σπίτι της Ζερμαίν...

ΣΟΛΑΝΖ (ξανθεία, κομψοτάτη και γοητευτική, με ύψος ξέλλο).—Δεν θα πάω!..

ΓΚΑΜΠΥ.—Γιατί; Τι έχεις;

ΣΟΛΑΝΖ.—Δεν θα πάω ούτε στο χορό των Βοδιλλιέ. Α! Όχι! Κάνω λάθος!.. Θα πάω στο χορό... Έτσι θα μπορέσω να δω με τα μάτια μου...

ΓΚΑΜΠΥ.—Νά δεις με τα μάτια σου; Μά τι σου συμβαίνει;...

ΣΟΛΑΝΖ.—Κάτι το άνηκουστο, το αφάνταστο!.. Θα σου πω... Θα σου πω...

ΓΚΑΜΠΥ.—Μά κάθισε, λοιπόν... Θέλεις ένα σιγαρέτο;

ΣΟΛΑΝΖ.—Ναι... Όχι... (Παίρνει ένα σιγαρέτο και τ' ανάβει). Γκαμπύ, ο άνδρας μου έχει φιλενάδα...

ΓΚΑΜΠΥ.—Ο άνδρας σου έχει φιλενάδα; Έλα δά!.. είναι απίστευτο!..

ΣΟΛΑΝΖ.—Κί όμως, είναι αλήθεια! Σου λέω ότι έχει φιλενάδα!..

ΓΚΑΜΠΥ.—Άφησε τ' άστεία, Σολάνζ. Αυτό είναι αδύνατον! Ο κ. Μπερνιέ είναι ένας άνθρωπος πού...

ΣΟΛΑΝΖ.—Πού δεν έχει τίποτα το δοντουνικό, πού είναι δεκαπέντε χρόνια πού μεγάλωσε από μένα και πού είναι τόσο λίγο πνευματώδης, τόσο λίγο λεπτός... Ναι, Γκαμπύ, τ' άκουσα όλα αυτά...

ΓΚΑΜΠΥ.—Δεν ήθελα να πω αυτό!.. Ήθελα να πω ότι ο άνδρας σου σε λατρεύει κι' ότι είναι ο πιο καλός σύζυγος του κόσμου...

ΣΟΛΑΝΖ.—Μά τι λές!.. Δεν άκουσες ότι ο Έδμόνδος έχει φιλενάδα;

ΓΚΑΜΠΥ.—Μά πώς το ξέρεις; ΣΟΛΑΝΖ.—Πώς το ξέρω; Και μήπως ήταν δύσκολο να το καταλάβει κανείς; Έχει άλλ' άξια, Γκαμπύ, έδω και λίγο καρό. Πριν καθόταν και μού μιλούσε για τις δουλειές του, για τους φίλους του, για τη ζωή του... Έτσι από το σπίτι. Τώρα δεν μου λέει τίποτα. Έγινε ύποπτος, μυστηριώδης... Τό βράδυ βγαίνει πολλές φορές δίχως να με πιάσει μαζί του...

ΓΚΑΜΠΥ.—Μά κι' εσύ βγαίνεις δίχως αυτόν...

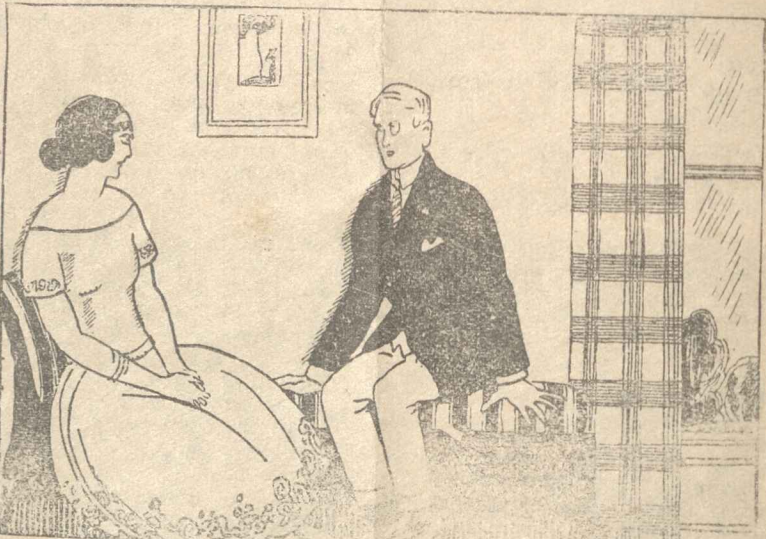
ΣΟΛΑΝΖ.—Δεν είναι το ίδιο! Έγώ έχω κοσμικές υποχρεώσεις. Κι' έπειτα, ξέρεις πού πάω...

ΓΚΑΜΠΥ (σαν να μιλάει μονάχη της).—Τό ξέρει, άραγε; ΣΟΛΑΝΖ (που δεν την άκουσε).—Φαντάσου, λοιπόν, ότι έχω ή άνοχη δεν είχα καταλάβει τίποτα! Μά σήμερα το πρωί έλαβα ένα άνοχη γράμμα! Στάσαν να στο δείξω... (Ψάχνει στη τσάντα της). Κρίμα! Τ' άφησα στο σπίτι... Μά δεν πειράζει. Ήταν ένας κίτρινος φάκελλος μ' ένα φύλλο έμπορικού χαρτί. Ξέρεις τί έγραφε; «Ο Άνδρας σου είναι άπιστος! Γι' αυτό βγαίνει πάντα μόνος και κυνικά από το σπίτι. Γι' αυτό άρχει να γινερίσει... Ποιά είναι ή φιλενάδα του; Ψάξετε και θα την βρείτε».

ΓΚΑΜΠΥ.—Και τί έχεις στο νου σου να κάνεις τώρα; ΣΟΛΑΝΖ.—Πρώτ' απ' όλα θέλω να μάθω με ποιά με άπαιτά ο Έδμόνδος. Απ' όψε, στο χορό των Βοδιλλιέ, θα προσπαθώ να την μάθω... Ναι, θα το καταφέρω. Έγω συγκεντρώνω και θα συγκεντρώνω άνοχη άθε άπαράτητη πληροφορία.

ΓΚΑΜΠΥ.—Μικρούλα μου Σολάνζ, μού φαίνεται ότι όταν είμαστε μονάχες, πρέπει να μιλάμε με ειλικρίνεια. Τι να σου πω. Είμαι ύποβλητική. Έπειτα, αν παραδεχθώ κανείς ότι ο Έδμόνδος έχει φιλενάδα, μήπως κι' εσύ, δυό χρόνια τώρα, δεν έχεις φίλο τον κ. Ζάκ Φουστέλ;

ΣΟΛΑΝΖ.—Τί σέβει έχει αυτό; Έκμεταλλεύεται τις έκμεταλλεύσεις που σου έχω κάνει, για να με κατακρίνει; Είναι άδικο, Γκαμπύ. Ο Άνδρας σου είναι θελκτικός, εύθυμος, χαριτωμένος. Έγώ έχω έναν άνθρωπο, πού μού δηλητηριάζει τη ζωή. Ο Έδμόνδος είναι ένας κοινός,

ΖΑΚ.—Τι έχεις; Γιατί είναι θυμωμένα τα μάτια σου;

κοινότατος άνθρωπάκος! Νομίζεις, λοιπόν, ότι θα μπορούσα να περάσω τη ζωή μου δίχως να νοιώσω τον πραγματικό έρωτα; Βλέπεις, Γκαμπύ; Τα λόγια σου είναι σκληρά και άδικα. Ναι, άδικα... (Κλαίει).

ΓΚΑΜΠΥ.—Μά, ήσυχασε, Σολάνζ. ΣΟΛΑΝΖ.—Κι' εγώ, πού νόμιζα πως μ' αγαπούσες!.. Γιατί, Γκαμπύ, είσαι με το μέρος του; Μήπως δεν είναι δικό του λάθος που άνάγκασε να βρω έναν φίλο. Και τώρα ο άνθρωπος αυτός με άπει.

ΓΚΑΜΠΥ (μ' ένα χαμόγελο).—Όμολόγησε ότι άρχίζεις να έλθω φέρεσαι για τον άνδρα σου.

ΣΟΛΑΝΖ (ταραγμένη).—Δεν θέλω να με κοροϊδεύουν. Δεν θέλω.

ΓΚΑΜΠΥ.—Τίποτα να κατάλαβε την άδιαφορία σου. Τίποτα να σου πω...

ΣΟΛΑΝΖ.—Μπάρ! Είναι βέβαιος για μένα! Μού έχει έμπιστοσύνη. Τώρα όμως έχω τον μισό, ναι, τον μισό...

ΓΚΑΜΠΥ.—Σε παρακαλώ, Σολάνζ, ήσυχασε. Πάμε να κάνουμε έναν περπάτο...

ΣΟΛΑΝΖ.—Δεν μπορώ. Έχω ένα ραντεβού με τον Ζάκ Φουστέλ.

ΓΚΑΜΠΥ.—Α! Θαμιάσας! (Χαμογέλαει).

ΣΟΛΑΝΖ.—Μή γελάς, σε παρακαλώ! Βλέπεις πολύ καλά ότι έμπορώ να πάω στο σπίτι της Μαργκό, γιατί είμαι ταραγμένη. Μά θέλω κι' εγώ άπόψε στο χορό των Βοδιλλιέ. Θα με συνοδεύσει ο Έδμόνδος. Άλήθεια, ο άνδρας σου, Γκαμπύ, δεν θα μπορούσε να μάθω...

ΓΚΑΜΠΥ.—Σε παρακαλώ, Σολάνζ, ήσυχασε. Πάμε να κάνουμε έναν περπάτο...

ΣΟΛΑΝΖ.—Δεν μπορώ. Έχω ένα ραντεβού με τον Ζάκ Φουστέλ.

ΓΚΑΜΠΥ.—Α! Θαμιάσας! (Χαμογέλαει).

ΣΟΛΑΝΖ.—Μή γελάς, σε παρακαλώ! Βλέπεις πολύ καλά ότι έμπορώ να πάω στο σπίτι της Μαργκό, γιατί είμαι ταραγμένη. Μά θέλω κι' εγώ άπόψε στο χορό των Βοδιλλιέ. Θα με συνοδεύσει ο Έδμόνδος. Άλήθεια, ο άνδρας σου, Γκαμπύ, δεν θα μπορούσε να μάθω...

ΓΚΑΜΠΥ.—Σε παρακαλώ, Σολάνζ, ήσυχασε. Πάμε να κάνουμε έναν περπάτο...

ΣΟΛΑΝΖ.—Δεν μπορώ. Έχω ένα ραντεβού με τον Ζάκ Φουστέλ.

ΓΚΑΜΠΥ.—Α! Θαμιάσας! (Χαμογέλαει).

ΣΟΛΑΝΖ.—Μή γελάς, σε παρακαλώ! Βλέπεις πολύ καλά ότι έμπορώ να πάω στο σπίτι της Μαργκό, γιατί είμαι ταραγμένη. Μά θέλω κι' εγώ άπόψε στο χορό των Βοδιλλιέ. Θα με συνοδεύσει ο Έδμόνδος. Άλήθεια, ο άνδρας σου, Γκαμπύ, δεν θα μπορούσε να μάθω...

ΓΚΑΜΠΥ.—Σε παρακαλώ, Σολάνζ, ήσυχασε. Πάμε να κάνουμε έναν περπάτο...

ΣΟΛΑΝΖ.—Δεν μπορώ. Έχω ένα ραντεβού με τον Ζάκ Φουστέλ.

ΓΚΑΜΠΥ.—Α! Θαμιάσας! (Χαμογέλαει).

ΣΟΛΑΝΖ.—Μή γελάς, σε παρακαλώ! Βλέπεις πολύ καλά ότι έμπορώ να πάω στο σπίτι της Μαργκό, γιατί είμαι ταραγμένη. Μά θέλω κι' εγώ άπόψε στο χορό των Βοδιλλιέ. Θα με συνοδεύσει ο Έδμόνδος. Άλήθεια, ο άνδρας σου, Γκαμπύ, δεν θα μπορούσε να μάθω...

ΓΚΑΜΠΥ.—Σε παρακαλώ, Σολάνζ, ήσυχασε. Πάμε να κάνουμε έναν περπάτο...

ΣΟΛΑΝΖ.—Δεν μπορώ. Έχω ένα ραντεβού με τον Ζάκ Φουστέλ.

ΓΚΑΜΠΥ.—Α! Θαμιάσας! (Χαμογέλαει).

ΣΟΛΑΝΖ.—Μή γελάς, σε παρακαλώ! Βλέπεις πολύ καλά ότι έμπορώ να πάω στο σπίτι της Μαργκό, γιατί είμαι ταραγμένη. Μά θέλω κι' εγώ άπόψε στο χορό των Βοδιλλιέ. Θα με συνοδεύσει ο Έδμόνδος. Άλήθεια, ο άνδρας σου, Γκαμπύ, δεν θα μπορούσε να μάθω...

ΓΚΑΜΠΥ.—Σε παρακαλώ, Σολάνζ, ήσυχασε. Πάμε να κάνουμε έναν περπάτο...

ΣΟΛΑΝΖ.—Δεν μπορώ. Έχω ένα ραντεβού με τον Ζάκ Φουστέλ.

ΓΚΑΜΠΥ.—Α! Θαμιάσας! (Χαμογέλαει).

ΣΟΛΑΝΖ.—Μή γελάς, σε παρακαλώ! Βλέπεις πολύ καλά ότι έμπορώ να πάω στο σπίτι της Μαργκό, γιατί είμαι ταραγμένη. Μά θέλω κι' εγώ άπόψε στο χορό των Βοδιλλιέ. Θα με συνοδεύσει ο Έδμόνδος. Άλήθεια, ο άνδρας σου, Γκαμπύ, δεν θα μπορούσε να μάθω...

ΓΚΑΜΠΥ.—Σε παρακαλώ, Σολάνζ, ήσυχασε. Πάμε να κάνουμε έναν περπάτο...

ΣΟΛΑΝΖ.—Δεν μπορώ. Έχω ένα ραντεβού με τον Ζάκ Φουστέλ.

ΓΚΑΜΠΥ.—Α! Θαμιάσας! (Χαμογέλαει).

ΣΟΛΑΝΖ.—Μή γελάς, σε παρακαλώ! Βλέπεις πολύ καλά ότι έμπορώ να πάω στο σπίτι της Μαργκό, γιατί είμαι ταραγμένη. Μά θέλω κι' εγώ άπόψε στο χορό των Βοδιλλιέ. Θα με συνοδεύσει ο Έδμόνδος. Άλήθεια, ο άνδρας σου, Γκαμπύ, δεν θα μπορούσε να μάθω...

ΓΚΑΜΠΥ.—Σε παρακαλώ, Σολάνζ, ήσυχασε. Πάμε να κάνουμε έναν περπάτο...

ΣΟΛΑΝΖ.—Δεν μπορώ. Έχω ένα ραντεβού με τον Ζάκ Φουστέλ.

ΓΚΑΜΠΥ.—Α! Θαμιάσας! (Χαμογέλαει).

Ζηλεύεις τον άνδρα σου... ΣΟΛΑΝΖ.—Είσαστε όλοι ίδιοι! Σας βαρέθηκα πια, ναί, σ' άς βαρέθηκα. Φεύγω τώρα... Και σε παρακαλώ, άπάψε, στο χορό των Βοδιλλιέ, δεν θέλω να μού μιλήσεις!.. (Ο Ζάκ, σκυφτός, άποφύγει να την κυτάξει στα μάτια. Η Σολάνζ φοβάται το καπέλο της και το μαντί της και φεύγει).

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

(Στις όκτα ή άρα το βράδυ, στο σπίτι της Σολάνζ. Η Σολάνζ είναι μόνη της, στο σαλονάκι. Έξακολουθεί να είναι θυμωμένη. Περιμένει ανυπόμονα τον άνδρα της. Κι' άξαφνα άκούει βήματα και σε λίγο, στην πόρτα του σαλονιού, παρουσιάζεται ο Έδμόνδος Μπερνιέ).

ΜΠΕΡΝΙΕ (ήπιόλοσμος, κομψός, με ψαρά μαλλιά και με συμπαθητικό πρόσωπο).—Καλησπέρα, Σολάνζ...

ΣΟΛΑΝΖ.—Καλησπέρα... Δεν φοβάς το φράκο σου, πριν δειπνήσεις;

ΜΠΕΡΝΙΕ.—Γιατί; Α, ναί! Για τον χορό των Βοδιλλιέ... Μά δεν ξέρω... δεν θα μπορούσα να σε συνοδεύσω. Έχω μια επείγουσα δουλειά...

ΣΟΛΑΝΖ.—Αυτό δεν είναι διόλου εύγενικό, ούτε για τους φίλους μας, κι' ούτε και για μένα...

ΜΠΕΡΝΙΕ.—Δεν σε καταλαβαίνω!.. ΣΟΛΑΝΖ (άσχηματη).—Μά τί άλλο θέλεις να σου πω; Η διαγωγή σου αυτόν τον καιρό είναι άχαρκτηστατη. Έκανα δύο υποθέσεις άποψη, με βλέπω ότι καταχράσαι της καλωσύνης μου. Μπορούσες όμως να ήσουν πιο προσεκτικός... Έτσι δεν θα ήξερες όλος ο κόσμος τις υποθέσεις σου περιπέτειες...

ΜΠΕΡΝΙΕ (ταραγμένος).—Μά, Σολάνζ... ΣΟΛΑΝΖ (τον κυττάζει στα μάτια).—Δεν έχεις κανένα δικαίωμα να με ταπεινώσεις, άκόμη κι' όταν δεν μ' αγαπάς πια...

ΜΠΕΡΝΙΕ (τηνεργός).—Μικρούλα μου Σολάνζ, ήσυχες; ΣΟΛΑΝΖ.—Η διαγωγή σου είναι ανυπόφορη...

ΜΠΕΡΝΙΕ (όλοχαρος).—Άγάτη μου, πόσο είμαι εμψυχωμένος! Πιστεύεις στ' άνόνημο γράμμα, ή; Δεν είναι αλήθεια; Χά, χά, χά! Μά το έγγραφο έγώ αυτό το γράμμα!.. Ήθελα να δω... Ήσουν τόσο άδιάφορη, τόσο λίγο τρυφερή μαζί μου! Ήθελα λοιπόν να κάνω ένα πείραμα. Ήμουν τόσο δυστυχισμένος!.. Ήθελα να δω αν μ' αγαπούσες ακόμα... Μά τώρα... Τώρα είμαι τόσο ευχαριστημένος... Σολάνζ, πώς μπορούσες να πιστέψεις ότι δεν μ' αγαπάς πια κι' ότι έχω φιλενάδα; (Σκουντά τα δάκρυα από τα μάτια του).

ΣΟΛΑΝΖ (με μισοκλεισμένη φωνή).—Α, ώστε ήταν ψεύματα! Μή γελάσεις, λοιπόν;

ΜΠΕΡΝΙΕ.—Ναι, μη μού θυμώσης, άγάτη μου. Μ' αυτό τον τρόπο ξαναβρήκα την εντύπιά μου!.. ΣΟΛΑΝΖ (άπορημένη).—Καίμενε Έδμόνδος, τί άνόητος πού είσαι!..

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

(Στις όκτα ή άρα το βράδυ στους Βοδιλλιέ. Χορός. Γκαμπύ, μπάντ. Προσκαλούνται).

ΓΚΑΜΠΥ (στη Σολάνζ).—Έχεις κανένα νέο; Πού είναι ο άνδρας σου;

ΣΟΛΑΝΖ.—Στη σάλα του μπριζ. Άγαπήτη μου Γκαμπύ, έπεσα θύμα μιάς φάρσας. Ο Άνδρας μου ούτε φαντάστηκε ποτέ τον να βρή με φιλενάδα. Το άνόνημο γράμμα το είχε γράψει αυτός, για να με πείσει να ήλθω. Τι κομωδία! Πάω τώρα να βρω τον Ζάκ, για να συζητήσουμε πάλι, γιατί τ' άπόγευμα λογοφάρμα στο σπίτι του...

Α, έγω, ξέρεις, λατρεύω τον Ζάκ!.. (Η Σολάνζ τρέχει να συναντήσει τον Ζάκ).

ΓΚΑΜΠΥ (μόνη της).—Και να συλλογίζεται κανείς ότι αν την άπαύσει στ' αλήθεια εκείνος ο καλός Μπερνιέ, θα ξαναγινόταν, τρυφερή, στην άγκαλιά του! Τι παράξενη κομωδία πού είναι αυτός ο έρωας!..

ΑΥΛΑΙΑ

ΦΡΕΝΤΕΡΙΚ ΜΠΟΥΤΕ

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑ

ΤΑΦΟΣ ΑΠΟ... ΤΥΡΙ

Έδώ και μερικά χρόνια πέθανε στην Αλαμπία της Αμερικής ένας άνάπαυτος κτηματίας, ο Γουλιέλμος Πίρσον, πού όλοι τον θεωρούσαν ως πρότυπο ίσορροπημένου ανθρώπου. Όταν όμως άνοήγινε ή διαθήκη όλοι όσα την άκούσαν, τα χάσανε. Νά πώς διατύπωσε τις τελευταίες του θέλησεις ο Πίρσον: «Επιθυμώ να μού κατασκευασθώ ένα μνημείο, πού να είναι διόκληρο από...τις...τις... Οί άγαπητοί κληρονόμοι μου είναι υποχρεωμένοι να φροντίζουν, ώστε να ήμ καταφαγασθώ το μνημείο μου ούτε από τή σάλα, ούτε από τή ποτίστια και τους άροισμούς. Αν δεν τή κάνουν αυτό, ή αν ή ποτίστια του τυριού είνι κακή και άποικιστική, τότε ή Διημοχρία μας έχει τή δικαιοσύνη ν' άποικισθεί από τή δικαιοσύνη τους τους κληρονόμους μου και να διαθεθώ την περιουσία μου σε φιλανθρωπικά έργα!..

Οι κληρονόμοι όμως επέτυχαν από τή δικαστήρια και έπαύθηκε άναρχος ή παράγραφος αυτή της διαθήκης, γιατί ο Πίρσον έχριζε ως τρελός.

ΜΙΑ ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Η ΣΥΝΩΜΟΣΙΑ ΤΗΣ ΠΥΡΙΤΙΔΟΣ

Κάθε χρόνο πού άρχίζει ή νέα σύνοδος της Βουλής των Κοινοτήτων στο Λονδίνο, γίνεται μία περίεργη τελετή, εις άνάμνησιν μιάς φοβεράς άποπειρας, πού αν πετύχαινε, θα συνετάραζε όλη την Άγγλία.

Πριν άρχίσει ή συνεδρίαση, ο σπ ή κ ε ρ (πρόεδρος της Άγγλικής Βουλής), επί κεφαλής όλων των ύπαλλήλων και των φυλάκων, με τις μεσαιωνικές στολές τους και με πυρσούς στα χέρια, κατεβαίνουν στα ύπογεια του μεγάρου του Βουλευτηρίου και τ' άπιδερνούν, μήπως ύπάρχουν εκεί κρυμμένα έκρηκτικά μηχανήματα. Στα παλαιότερα μάλιστα χρόνια την ήμέρα αυτή γινόντουσαν και λαϊκές γιορτές.

Τό γεγονός, εις άνάμνησιν τού όποιον γίνεται αυτή ή τελετή, είναι ή λεγομένη «συνωμοσία της πυριτίδος», ή όποία συνωμοσία ανακαλύφθηκε στις 5 Νοεμβρίου τού έτους 1605. Έβασίλευε τότε στην Άγγλία ο 'Ιάκωβος Α' και ή θρησκευτικές διενέξεις μεταξύ καθολικών και διαμαρτυρομένων είχαν φτάσει σχεδόν εις εμφύλιο πόλεμο. Οί καθολικοί, τους όποιους κατέδιωκε κι' ο βασιλεύς και τó Κοινοβούλιο, είχαν κάνει πολλές συνωμοσίες, ένας δέ συνωμότης, Γκν Φώκς όνομαζόμενος, συνέλαβε στο τέλος ένα σατανικό και μεγαλειώδες σχέδιο, ν' άνταντίξη δηλαδή στον άέρα τó μέγαρο τού Κοινοβουλίου (Παριλαμέντο, όπως τó έλεγαν τότε), την ήμέρα πού θα παρίστατο στη συνεδρίαση ο βασιλεύς 'Ιάκωβος Α' κι' όλος ο άνώτερος διαμαρτυρούμενος κλήρος.

Ένοίκισσε, λοιπόν, ένα σπίτι άπέναντι άκριβώς από την Βουλή και με ύπομονή, πού κατέπληξε τούς συγχρόνους του, άρχισε να σκάβη μία ύπόνομη κάτω από τó δρόμο και κάτω από τή θεμέλια τού Παριλαμέντο. Έργάστηκε έτσι όλοκληρους μήνες και τέλος έφτασε την ύπόνομη κάτω άκριβώς από την άίθουσα των συνεδριάσεων της Βουλής. Έκει την έφάρδινε, ώστε να σχηματισθώ μία μεγάλη ύπόγειος άποθήκη, στην όποία μετέφερε πολλά μικρά βαρέλια μπαρούτι. Ήταν τόσο ή ποσότης τού μπαρουτιού αυτού, ώστε αν έπαυσε φωτιά, θα τινάζε στον άέρα όχι μόνο τó Παριλαμέντο, με όλους όσους ήσαν μέσα, αλλά θα κατέστρεφε κι' ένα μεγάλο μέρος της πόλεως εκεί γύρω.

Ο Φώκς έβαλε κατόπιν ένα μικρό φυτίλι, από τή βαρέλια της μπαρουτίνης ως τó σπίτι του κι' έπεριμενε την ήμέρα πού θα συνεδρίαζε τó Παριλαμέντο. Όταν έφτασε ή ήμέρα αυτή—5 Νοεμβρίου 1605—και ο βασιλεύς, οί διαμαρτυρούμενοι έπισκοποι και όλοι οί αντιπρόσωποι της Άγγλίας και Σκωτίας είχαν συγκεντρωθεί στη Βουλή, ο Φώκς έβαλε φωτιά στο φυτίλι...

Περιμενε κατόπιν κάποιον ώρα, αλλά, πριν άκούγοντας την έκρηξη, μπήκε στην ύπόνομη να ιδή τί συνέβη. Τό φυτίλι είχε σβήσει. Με κινδύνο και πόνι φτάσει ή φλόγα ως τή βαρέλια τού μπαρουτιού.

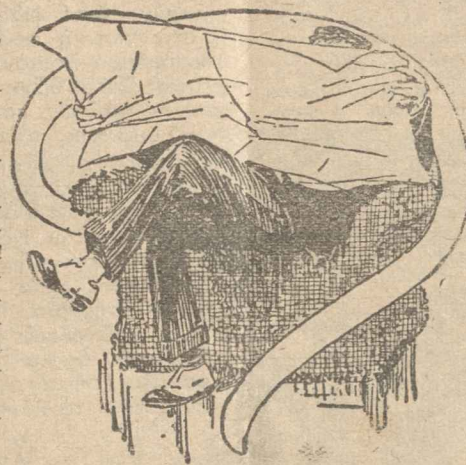
Τότε ο Φώκς άποφάσισε να θυσίαση τη ζωή του για την έκκλησιν τού φοβερού του σχεδίου. Μπήκε λοιπόν ως την άποθήκη τού μπαρουτιού και άναψε μία λαμπάδα. Θάβανε φωτιά και θα τινάζανε κι' τ' αιώτος μαζί στον άέρα... Τη στιγμή όμως πού πηγαίνε να βάλι με τή λαμπάδα φωτιά στο μπαρούτι, άκουσε πίσω του έναν φοβερό βοήθημα, μιάν άγρια κορυφή, τάν οβολισμιά λεοπαρδάλεως, και τόν έπιασε τρώμος. Άν ήταν άνθρωπος κορυφή έκρηξη πού άκούσε, δεν θα τόν σταματούσε, μά τó οβολισμιά τού θηρίου τόν σάστισε.

Η λεοπαρδάλις είναι ζώοντιμένη στον Άγγλικό θύσο ως φύλας τού Άγγλικού στέμματος. Ο Φώκς ήταν δεισιδαίμων, όλος όλοι οι άνθρωποι της εποχής εκείνης. Τόν παρότρυνε λοιπόν ένας φόβος άποκόσμος... Φαντάστηκε πως ή λεοπαρδάλις τού στέμματος ζωντάνευε και πήγε να ύπερασπισθώ τó Κοινοβούλιο!..

Δεν ήταν όστόσο καμία λεοπαρδάλις, ούτε και κανένα στοιχειό μέσα στην ύπόνομη. Ένας φύλακας της Βουλής, στον όποιον ή ύποπη συμπεριφορά τού Φώκς είχε κάνει έκτακτοι, είχε πάει άντικρυ στο σπίτι του έκρηξη την ήμέρα, για να ιδή μήπως ήσαν κρυμμένοι, συνωμότες για να πυροβολήσουν εναντίον τού βασιλέως. Μη βρίσκοντας δε κανέναν στο σπίτι, έφτασε στα ύπογεια και βλέποντας την τρύπα της ύπόνομου, έμπηκε κι' έφτασε στην άποθήκη τού μπαρουτιού τη στιγμή άκριβώς πού ο Φώκς έτοιμαζόταν να βάλι φωτιά. Βλέποντας τί ή έκρηξη πού ο Φώκς έτοιμαζόταν να κάνει, άρπασε μία φωνή τριέπει, άυτή ή φωνή άντηχούσε στ' αυτιά τού Φώκς σαν οβολισμιά λεοπαρδάλεως και τινάζανε... Και πόνι συνέβη, ο φυλάκας έπεσε άπάνω του, τόν έπιασε κάτω και τόν έδεσε.

Έτσι έσβησε τó Άγγλικό Κοινοβούλιο με τόν βασιλέα 'Ιάκωβο Α' και όλους τούς έπισκόπους της Άγγλίας. Οί κάτοικοι τού Λονδίνου γόγγυσαν με ύποδοξίες, ύποκαυτάς, χυμούς και γενικό μεθύσι τή σωτηρία τού Παριλαμέντου κι' εξακολούθησαν επί χρόνια να πανηγυρίζουν την ήμέρα της 5ης Νοεμβρίου. Και σήμερα άκόμη, εις άνάμνησιν τού γεγονότος αυτού, γίνεται κάθε χρόνο ένα άρχίζον ή έργασίες της Βουλής, ή τελετή της έπαυσης σεις όλων των ύπογειων τού μεγάρου τού Βουλευτηρίου.

ROMBER NTYNE

ΤΑΞΙΔΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΙΖΟΛΙΝΑ Η ΜΕΞΙΚΑΝΗ

ΤΟΥ ΜΕΙΝ ΠΡΟ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.—Ο λοχαγός Βάρφιλντ, ευρισκόμενος επί κεφαλής ατάκτων στο Μεξικό, την εποχή που η Αμερική έμαχτο για να καταλάβει και υποτάξει την χώρα αυτήν, βλέπει μία μέρα έναν ύπνο. Μεξικανό νέο να περνά έφιππος από το χωριό του καταυλισμού του και να φέρει καλπάκιον προς την πεδιάδα, παρά τις κραυγές και τους πυροβολισμούς των φρουρών. Ο λοχαγός υποψιάζεται ότι πρόκειται περί κατασκοπού και τον καταδικάζει έφιππος. Έπειτα δε από λυσσώδες κυνηγητό, έπειδή ο μυστηριώδης νέος δεν σταματά, αναγκάζεται να πυροβολήσει και να σκοτώσει τ' αλόγο του. Έτσι ο ύπνος ήπιος πέφτει στα χέρια του, μά δεν πρόκειται περί νέου, αλλά περί μιας νεαρής και όμορφης γυναίκας, μιας γοητευτικής και τολμηρής αμαζόνισσας, της Ιζολίνας δε Βάρνας. Ο λοχαγός Βάρφιλντ ερωτεύεται την νέα και μετά πολλές δραματικές περιπέτειες, κατορθώνει να εναυσταντηθεί μαζί της. Την Ιζολίνα αναπαύει κι' ο τρομερός εχθρικός της, ο σατανικός κι' αιμοσταγής Ιγχοόρρα. Μά η νέα συμπαθεί τον Βάρφιλντ, στον οποίο αναθέτει, για να δοκιμάσει την αγάπη του, να κυνηγήσει, να πιάσει και να φέρει στο σαλόνι του αλόγο και βρίσκεται επί ολομόναχος μία νύχτα, χαμένος, χωρίς συντρόφους, σ' έναν απέραντο έρημο λεμιώνων. Άξαφνα μία τεραστίος άρκουδα προβάλλει μπρος του κι' αρχίζει μεταξύ του φοβερού θηρίου και του λοχαγού λυσσώδης, απλησιμένη πάλη. Κατακαταλαμβάνει κι' οι δύο, φρικτά κοιμισμένοι, σωριάζονται κάτω. Ο Βάρφιλντ λιποθυμεί... Κι' όταν, μετά άρας, συνέρχεται, βρίσκεται εν τω μέσω παλαιών γυριμών του: Του τρομερού κυνηγού τών δασών γέρο-Ρούθ και του νεαρού και γενναίου συντρόφου του Γάρευ.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

—Έπιασε ο Γάρευ το Λευκό Άλογο τών Λειμώνων! Ξεφύγισα κατάπληκτος.

—Ναι, λοχαγέ, απάντησε ο Γάρευ, ο οποίος λαγοκοιμόταν και ζύπνησε αυτή τη στιγμή. Τό έπιασα με το βρόγχο μου, γιατί δεν μπορούσε να ξεφύγει, άναμεσα στους βράχους της χαράδρας, όπου βρισκόταν. Τό έπιασα για σάς, λοχαγέ μου, και σάς παρακαλώ να τό δεχθίτε!

Τά λόγια του μεγαλόκαρδου κυνηγού με συγκίνησαν βαθειά.

—Σ' ευχαριστώ πολύ, Γάρευ, απάντησα. Σ' ευχαριστώ πολύ και σένα και το σύντροφό σου, το γέρο-Ρούθ. Χωρίς έσας, θά ήμουν τώρα νεκρός.

Άλλά για πότε μου άκόμα, φίλοι μου... Πώς βρεθήκατε στα μέρη αυτά;

—Αυτό θά σού τό εξηγήσω εγώ, μου είπε ο γέρο-Ρούθ. Ηρθαμε εδώ για να ένοθούμε με τόν αμερικανικό στρατό και να πολεμήσουμε έναντιόν τών Μεξικανών.

—Όποτε θά σάς έχω συντρόφους στη φωτιά τών μαχών;

—Και βέβαια, που να πάρη ο διάβολος τόν άλλο διάβολο! Αυτοί οι χοντροκέφαλοι οι Μεξικανοί μου κάθονται στο στομάχι. Δεν ξέρεις τί πρόστυχα μάς φέρθηκαν όταν περάσαμε, με το Γάρευ, τα σύντροφα του Φωτιά!

—Σας κακομεταχειρίστηκαν, Ρούθ;

—Αν μάς κακομεταχειρίστηκαν λέει; Μας έμαστιγώσαν, φίλε μου, κατά διαταγήν του αξιωματικού τών, οι άνανδροι!

—Είνε φοβερό!..

—Φοβερό; Είνε πρωτάκουστο! Νά μαστιγώσουν ένα κυνηγό της ζούγκλας οι βρωμοκαμπισιοί αυτοί! Έίκοσι μαστιγώσεις ο καθένας εφάγανε...

—Ναι, είκοσι, είπε κι' ο

Κάθισα άξαφνα κάτω, κυριολεκτικώς έξαντλημένος...

Γάρευ, τρίζοντας τά δόντια του, με λύσσα.

—Και δεν θά φύγουμε άπ' το Μεξικό, λοχαγέ, αν δεν σου τώσουμε άπό ένα Μεξικανό για κάθε καμουσιτικά που μάς έδωσαν.

—Τότε πρέπει να ρηθίτε και να καταταχθίτε στο σώμα ποντικού μου, τους έπρότεινα.

—Όχι, όχι! Φώναξε ο γέρο-Ρούθ. Δεν μου άρέσει ή στρατιωτική πειθαρχία. Θέλω να είμαι έλευθερος! Άν λουθήσουμε λοιπόν το σώμα σου, λοχαγέ, ως έλευθερο σου πευταί. Έτσι θάχξω μαζί με τ' άλλα σου παλληκάρια και θα πρώτης τάξεως καραμπίνες. Συμφωνοί;

—Συμφωνοί, τούς απάντησα.

—Ούρρά!.. Ζήτω ο Θεός!.. φώναξε ο γέρο-Ρούθ.

Και γυρίζοντας στο Γάρευ, πρόσθεσε:

—Τώρα, σύντροφε, είμαι βέβαιος για την εκδίκησή μας. Ας στείλουμε στην Κόλαση άρκετούς άκόμα Μεξικανούς. Για μέχρι της στιγμής, λοχαγέ μου, συνέχισε ο γεροκυνηγός, στρεφόμενος προς έμένα, έστειλα στο διάβολο δύο άπό τή τά παλητομάρα. Νά, κύτταξ' εδώ...

Και μου έδειξε την κάνη της μακρυάς καραμπίνας που πάνω στην όποια είχε χαραξεί δύο γραμμές. Η μία είχε γραμμένες έσήμαιναν, κατά τη συνήθεια τών κυνηγών τών δασών αυτών, τό θάνατο του έχθραν.

ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΙΣ ΦΛΟΓΕΣ

Ευτυχώς, έγινε καλά γρηγορώτερα άπ' ότι κι' εγώ κι' οι σύντροφοί μου έλπίζαμε.

Η πληγές μου έπουλωθήσαν γρήγορα, μολογού ήσαν θηϊές. Αυτό τό έφείλω στο γέρο-Ρούθ, που ή πρακτική ιατρικές γνώσεις του κυριολεκτικώς θαυματουργήσαν. Δέν έφείλω όμως λιγώτερη έγνωμοσύνη και στον Βίλλη Γάρευ, ο οποίος κατατόπισε να με τρέφει καθημερινώς με τό καλύτερο κυνήγι.

Έτσι, ύστερα από τρείς μέρες, τούς έδήλωσα ότι μπορούσα να καθυλκίνομαι τό έλόγό μου. Έκείνοι συμφώνησαν ότι είχα πραγματικώς συνέλθει άρκετά και φύγαμε παίρνοντας μαζί μας και το Λευκό Άλογο, που δεν ήθελα με κανένα τρόπο, να ήμουν ψη. Γι' αυτό οι σύντροφοί μου τό είχαν βάλει στη μέση και τό είχαν δέσει με σχοινιά στις σέλλες τών δικών του αλόγων, για να μή τούς φύγει.

Δέν άκολουθήσαμε τό όνομα του έρχομού μου. Οι σύντροφοί μου έέρανε άλλο δρόμο, που θά μάς πήγαινε πιο σύντομα στο ρέμμα που μεν πορράν της μικρής πόλεως Ρίο-Γράνδε. Στρίψαμε δηλαδή λίγο προς δυσμάς και προέβουμε ίσα προς τά έμπρός.

Ο ούρανος ήταν σκεπασμένος με βαθειά γκρίζα σύννεφα, που κρύβανε τόν ήλιο.

Ποείδα δέν είχε κανείς μας. Για να μή χάσουμε λοιπόν τό δρόμο, οι σύντροφοί μου σκεφτήκανε μία άπλη και άποτελεσματική μέθοδο. Πρίν να φύγουμε, μπήξανε έναν πάσσαλο στο μέρος που ξεκίνησαμε κι' άπάνω του έέσαμε ένα κομμάτι άπ' τό δέρμα της άρκουδας. Σε άπόσταση έκατό βημάτων άπ' τόν πρώτο πάσσαλο και προς την κατεύθυνση που πήραμε, μπήξαμε και δεύτερο πάσσαλο. Έτσι, έχοντας πάντα πίσω μας, σε ευθεία γραμμή, τούς δύο πάσσάλους, προχωρήσαμε έμπρός, όσο τούς βλέπαμε, βέβαιοι ότι κατευθυνόμαστε προς τό σημείο που είχαμε όρίσει. Όταν φτάσαμε άρκετά μακριά, μπήξαμε στο έδαφος κι' άλλους δύο πάσσάλους. Αυτό τό έπαναλάβαμε έξ-έφτά φορές. Έτσι διατρέξαμε μία άπόσταση εί περικού μιλίων, δηλαδή τό μεγαλύτερο μέρος της πεδιάδας, πουμναιζε σαν πράσινος άκεανός, και φτάσαμε τέλος, άπέναντι σ' ένα σύνδετρο ύψωμα, κοντά τό μεσημέρι.

Έκεί άνάμεσα στα λιγοστά δέντρα και στους πυκνούς θάμνους, υπήρχαν πολλά μέρη κατάλληλα για να ξεκουραστούμε. Άν κι' ήμουν όμως κατάκοπος, δέν είπα τίποτε στους συντρόφους μου, γιατί, καθώς, μου είχαν πη, σε μικρή άπόσταση θά βρισκαμε νερό...

Τραβήξαμε λοιπόν έμπρός, περάσαμε ένα δάσος και φτάσαμε σ' ένα λεμιώνια, μικρότερον άπό τόν άλλο και γεμάτο ψηλούς θάμνους και άγριολούλουδα.

Τόν περάσαμε κι' αυτόν γρήγορα και βρεθήκαμε άξαφνα σ' ένα μέρος άγριο, μπρος σε μία χαράδρα. Έκεί ξεκαθαλίσκαμε και κάναμε ένα γύρο πεζοί.

Στο μέρος αυτό κάθισα άξαφνα κάτω, έξαντλημένος κυριολεκτικώς... Δεν μπορούσα να κάνω πια βήμα.

Τό φρόνιμον αυτό, λοχαγέ, μου είπε ο γέρο-Ρούθ. Κάθισε λοιπόν αυτό που βρίσκασαι, να πάμε στο βάθος της χαράδρας να φέρουμε νερό. Τρέχει εκεί ένα διαγέστατο ποταμάκι.

Πράγματι σε λίγη ώρα, οι δύο κυνηγοί μούφεραν ένα παγόρι γεμάτο δροσερό νερό. Έπια άφθονο άπό αυτό, μά άμέσως κατόπιν άρχισα να με θερμή ή πείνα.

Έγινε κάμποσο καπνιστό κράτος άπ' τίς άρκουδες, μου είπε ο Γάρευ. Μά δέν είνε τροφή αυτή για σάς, λοχαγέ. Γι' αυτό θά βρούμε νερό να βρούμε τίποτε καλύτερο.

—Θά κάμω εγώ ένα γύρο, είπεν ο γέρο-Ρούθ, μήπως σκοτώσω κανένα ζαρκάδι. Τραβήχτε σ' ένα μέρος καλύτερο κι' άναψτε φωτιά.

Προχωρήσαμε λίγο πιο πέρα κι' άναψαμε μία καλή φωτιά.

Ο γέρο-Ρούθ άπομακρύνθηκε με την καραμπίνη στο χέρι.

Τόν περιμέναμε άρκετή ώρα να γυρίση, όταν άξαφνα είδαμε τ' άλλα μας να δείχνουν σημεία ταραχής.

Αυτή ή πολύεση φοράδα του γέρο-Ρούθ, χλωμιντρούσε άγωνιώδως. Όσο για τό Λευκό Άλογο, αυτό πειά πηδούσε και κλατούσε σαν τρελλό...

—Τί συμβαίνει, Βίλλη; ρώτησα τό Γάρευ.

Ο κυνηγός σηκώθηκε όρθιος, έρριξε μία γρήγορη ματιά γύρω κι' άφησε μία φωνή έκπληξους.

—Τί τρέχει; ρώτησα πάλι.

—Φωτιά!.. Φωτιά!.. μου απάντησε ο Γάρευ.

Ο άέρας είχε παρσούρει μερικές σπίθες άπ' τη φωτιά που είχαμε άνάψει και τά εηρά χόρτα γύρω, οι θάμνοι, τά κατά έτερα δέντρα, λαμπάδισαν σε μία στιγμή, σε διάφορα σημεία!..

Όλος ο γύρω μας χώρος έκαίγισαν, σαν πυροτέχνημα.

Μόλις είδαμε τό γρήγορο άπλωμα της φωτιάς, μάς έπιασε μεγάλος φόθος. Δέν φοβόμαστε τόσο για τόν έαυτό μας. Σε τό μέρος που στεκόμαστε δέν διατρέχαμε κανέναν άμεσο κίνδυνο. Βέβαια, δέν άπεκλείετο να φτάση κι' ως έμάς ή φωτιά. Κι' αν συνέβαινε όμως αυτό, πάλι θά μπορούσαμε να γλυτώσουμε. Τό χόρτο, εκεί γύρω μας, ήταν κοντό κι' άραιό και θά μπορούσαμε να περάσουμε τις φλόγες, χωρίς να διατρέχουμε κανέναν άλλο κίνδυνο, παρά να τσουρουφλιστούν τά μαλλιά μας.

Δέν φοβόμαστε λοιπόν για μάς, αλλά για τό σύντροφό μας, τό γέρο-Ρούθ, το όποιον ή θέσις ήταν άπελπιστικώς τραγική. Όταν τόν είδαμε, βρισκόταν όχι πολύ μακριά μας, μέσα σε καίμενα ψηλά και έερά χόρτα και βάτα, τά όποια φάνε, καθώς ήταν όρθιος, ως τό λαϊμό του. Πώς θά έξέφυγε άπ' την κόλαση εκείνη; Ο κίνδυνος ήταν μεγάλος, φρικτός.

Κι' έφιππος αν ήταν, πάλιν δέν θά κατάρθωνε να ξεφύγει, γιατί ή κληματαίδες και τ' άλλα έρποντα φυτά που υπερδεύοντουσαν τό ένα με τ' άλλο, θά έμποδίζανε και τό καλύτερο άλογο να τρέξη γρήγορα.

Η μνήη έλπίδα σωτηρίας που το άπόμεινε ίσως, ήταν να τρέξη προς τό μέρος μας, μέσα άπ' τις φλόγες της φωτιάς, ή όποιας, καθώς τις έσπρωχνε ο δυνατός άέρας, πεταγόντουσαν σαν πύρινες γλώσσες άπό πίσω του.

Γεμάτοι άπό θλιβερά συναισθήματα, ο Γάρευ κι' εγώ, κυττάξαμε τό γηραιό σύντροφό μας, μ' άγωνία. Δέν είχαμε τη δύναμη ούτε να το φωνάσουμε και να το δώσουμε κουράγιο.

Μά κι' ο ίδιος ο γέρο-Ρούθ, ο συνηθισμένος στους μεγάλους κινδύνους, δέν μιλούσε. Τί να πη; Κύτταζε τις φλόγες που τόν ζώνανε, με τά χείλη σφιχτά κλεισμένα, με τό πρόσωπο κατασφισσμένο. Καταλάβαινε ότι είχε φτάσει ή στερνή του ώρα...

Η φλόγες τόν ζώνανε τώρα άπό παντού, σαν κόκκινο τείχος. Ο καπνός τόν έπνιγε. Κι' άξαφνα τόν χάσαμε άπό τά μάτια μας.

Τετέλεστα!..

Ο γέρο-Ρούθ ήταν χαμένος!..

Ο ΝΕΚΡΑΝΑΣΤΗΜΕΝΟΣ

Γύρισα τη στιγμή αυτή και κύτταξα τό Βίλλη Γάρευ. Ήταν χλωμός, πολύ χλωμός κι' ένα δάκρυ είχε κυλήσει άπό τά μάτια του.

—Θάρρος, σύντροφε! το είπα.

—Άλλοίμονο! μου απάντησε. Έχασα τόν καλύτερό μου φίλο. Τόν καλύτερό μου σύντροφο. Φτωχέ γέρο-Ρούθ!.. Ζήσαμε μαζί μία όλόκληρη ζωή!..

Η φλόγες μπρος μας είχαν άραιώσει, άφοι έκαψαν τά πάντα. Τό έδαφος ήταν μαύρο και γεμάτο άνθρακιά.

—Λοχαγέ, μου είπε ο Γάρευ, άς πάμε να βρούμε τό πτώμα του γέρο-Ρούθ ή τά κόκκαλά του να τό θάψουμε...

—Ναι, είπα κι' εγώ. Άς έκπληρώσουμε τό θλιβερό αυτό καθήκον, προς τό γηραιό φίλο μας.

Γιατώντας πάνω στην άνθρακιά, τραβήξαμε προς τό μέρος που βρισκόταν ο γεροκυνηγός και στο όποιο θά είχε πέσει ασφαλώς και θά είχε γίνει κάρβουνο. Άν κι' ο καπνός μάς έτύφλωνε, αν και ή πύρα ήταν δυνατή, έφτάσαμε τέλος στο μέρος εκείνο.

Μά όταν κυττάξαμε γύρω μας, δέν είδαμε πουθενά το ένα σώμα που βρισκόταν μπροστά μας. Ένας βούβαλος, τόν όποιο ο γεροκυνηγός θάχε γυμνήσει, προ λίγης ώρας, όταν θγήκε για κυνήγι. Τό τεραστίο αυτό άγρίο ήταν πεισμένο μπρούμυτα καταγής. Τό δέρμα του είχε καεί και ή άρκος της ράχης του προβάλλαν γυμνές και μισοκαμμένες.

Σταναί! μουσμούρισε ο Γάρευ. Πού είνε ο γέρο-Ρούθ; Κι' όμως εδώ άκριβώς βρισκόταν την ώρα της φωτιάς, άκριβώς εδώ έπρεπε, πνιγμένος άπό τις φλόγες και τόν καπνό...

—Έτσι είνε, είπα κι' εγώ. Τό πτώμα του Ρούθ έπρεπε να βρίσκεται εδώ πέρα.

—Εκτός αν έβγινε σάχη, είπεν ο Γάρευ.

—Αδύνατον, το άπάντησα. Θάμειαν άρκετες σάρκες, άρκετα κόκκαλα...

—Κι' όμως, να που δέν έμεινε τίποτα! Αναστένανε ο Γάρευ. Φτωχέ γέρο-Ρούθ!.. Η φωτιά τόν έκανε σάχη!..

—Σάχη και μπουλμερην να μίνουν οι όχτροί μου! άκούσχη άξαφνα μία φωνή, σαν ναέβαινε άπό τη γή.

—Η φωνή αυτή!.. τραύλισα.

—Η φωνή του γέρο-Ρούθ!.. φώναξε κατάπληκτος και ο Βίλλη Γάρευ.

Ναι, ήταν ή φωνή του γέρο-Ρούθ αυτή. Άλλά άπό πού διάβολο έβγαινε; Άπό τά έγκατα της γής;

Η φωνή άκούστηκε πάλι θάβειά, τραχεία, ύπόκοφη.

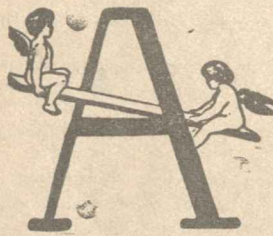
—Ναι, διάβολε, σάχη να γίνουν οι όχτροί μου! Ο γέρο-Ρούθ δέν κάμει. Χώθηκε εκεί πούπρεπε, για να γλυτώσει άπό τις φλόγες... Η χασκεί, Βίλλη, δέν είμαι φάντασμα άγρόρι μου. Είμαι ο ίδιος ο γέρο-Ρούθ, χαμένος στην κοιλιά του βούβαλου. Δώσε μου τό χέρι σου να βγώ έξω, γιατί έκάσαι εδώ μέσα!..

(Ακολουθεί)

ΑΠΟ ΤΗ ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ ΣΤΟ ΚΑΡΤΙΕ ΛΑΤΕΝ

ΠΩΣ ΠΛΗΡΩΝΟΝΤΟΥΣΑΝ ΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΣΤΟ ΠΡΟΠΟΛΕΜΙΚΟ ΠΑΡΙΣΙ...

[Από το περίφημο βιβλίο των Φιλολογικών 'Αναμνήσεων του κ. Φρανσί Καρκό]

ΠΟ το περίφημο βιβλίο του κ. Φρανσί Καρκό «Από τη Μονμάρτρη στο Καρτιέ Λατέν»—στο οποίο ο μεγάλος μυθιστοριογράφος έχει συγκεντρώσει τις φιλολογικές αναμνήσεις του, παραλαμβάνουμε σήμερα την παρακάτω ενδιαφέρουσα σελίδα, σχετικά με τις αμοιβές που έπαιρναν από τα έργα τους πριν από τον πόλεμο, οι Γάλλοι λογοτέχνες.

«Εκείνο που κάνει τους σημερινούς νεαρούς πρωτόθαυτους συγγραφείς να διαφέρουν ριζικά από τους συναδέλφους των, οι οποίοι έθεωρούντο νεαροί... στα 1910, δεν είχε μονάχα ή υπερβολικές αξιώσεις των και ή θαθεία περιφρόνηση που αισθάνονται προς τους παλαιότερους, αλλά και η αγάπη τους για το χρήμα. Οι διανοούμενοι της εποχής μας θέλουν με το πρώτο κίβλας χειρόγραφο τους να κατακτήσουν και τη δόξα και τον πλούτο! Δεν τους αρκεί να γράφουν, γι' αυτό. Είναι παιδιά της νευρικής και ανυπόμονης εποχής μας. Είναι απληστοί και άκορσοι. Δεν μαθήτευσαν στη σχολή της υπομονής και της μετριότητας. Δεν μαθήτευσαν στην σχολή της φιλίας. Είναι παιδιά της εποχής μας, της εποχής της αμεταμέτρητης επιθυμίας για φιλία, ακαδημαϊκή ακόμα διάλεξη!... Γιατί, λοιπόν, να μην είναι κ' οι νέοι μας άπαισιτοι;... Ωστόσο, αν και καταλαβαίνω και δικαιολογώ την πλεονεξία τους, την επιθυμία τους να κερδίσουν όσο το δυνατό περισσότερο χρήματα από την τέχνη τους, δεν μπορώ να μη μελαγχολώσω, αναλογιζόμενος την αφορολόγητη των λογοτεχνών της γενεάς μου, των λογοτεχνών που πρωτοφανερώθηκαν ύστερ' από τα 1900. Το χρήμα δεν μας ενδιέφερε τόσο, όσο η δόξα, ένας καλός λόγος, ένας παλιό «δασκάλος» ή η δημοσίευση του κομματιού μας σε «καλή θέα» σ' ένα περιοδικό. Και πρέπει τώρα να σημειώσω, ότι οι περισσότεροι από μας είχαμε απόλυτη ανάγκη χρημάτων... Με τη διαφορά, ότι δεν φανταζόμαστε ποτέ, ότι θα μπορούσαμε να ζήσουμε από τα τραγούδια ή από τα διηγήματά μας. Ο Πιέρ Μάκ Όρλάν έπαιζε φασαρμόνικα στις ταβέρνες, για να ζήσει. 'Εγώ, έκανα κατά διαστήματα τον τυπογράφο. Ο Μάξ Ζακόμπ βοηθούσε ένα θεό του, που είχε κατάστημα νεωτερισμών. Ο Ζαν Πελλερν πουλούσε βιβλία στις προκυμαίες του Σηκουάνα. Και ο Μάριο Μενιέ ζούσε... παίρνοντας δανεικά από τη στρατιά των μεταμεσονυχτικών Άφροδιτών, που έτρεχαν από πίσω του, καταγοητευμένες από την ποιητική κόμμη του...

Μα—θα με ρωτήσετε—δεν συνέβαινε ποτέ να πληρωθούμε για τα κομμάτια που δημοσιεύαμε στα περιοδικά και στις εφημερίδες; Συνέβαινε, βέβαια, και αυτό—σε διαστήματα, όμως, τόσο αραιά και, πολλές φορές, κατά τρόπο τόσο πρωτότυπο, ώστε... αλίξει ο κόπος να σάς αφήγηθώ μερικές τέτοιες περιπτώσεις, χαρακτηριστικές των οικονομικών σχέσεων των συγγραφέων εκείνης της εποχής με τους «εργοδότες» τους.

Ποιά λόγια θα μπορούσαν να περιγράψουν την κατάληξη, που δοκίμασαμε ένα θράυ, στο μπάρ, όπου είμαστε συγκεντρωμένοι όλη η τακτική συντροφιά, όταν είδαμε να εμφανίζεται ο Μάξ Ζακόμπ και να μας λέει τρίθοντα τα χέρια του από χαρά:

—Παιδιά μου, πετώ στα σύννεφα αυτή τη στιγμή!... Είμαι, εγγάλλος, τρελλός από ένθουσιασμό! Είμαι περήφανος για τον εαυτό μου! Είμαι ευτυχισμένος, είμαι!...

—Συμφωνούμε ότι είσαι! τον διέκοψε ο σκιτογράφος 'Ερνούρ, ο «έπισημος» σήμερα σχεδιαστής της «Βι Παριζιέ», ο οποίος εργαζόταν τότε σ' ενός εργολάβου κηδεϊών, σχεδιάζοντας αλλεπάλληλες νεκρώσεις συνθέσεις μ' ένα σταυρό πάνω στο φόντο. Πέ μας όμως, επί τέλους, γιατί είσαι αυτό που είσαι!...

—Έβαλα τα γυαλιά του Ματαμωρέας! (*) θρυλήθηκε ο

(*) Σημ. του «Μπουκέτου». Ο Μάξ Ζακόμπ κάνει εδώ ένα λογοπαίγιο, γιατί άκαταξία του και τη σοβαρότητα του, και τον φώναζε Ματαμωρέας. Ματαμώρ Γαλλικά θα πη: ζιπταμένος, καυχήσιμος.

Ο Πιέρ Μάκ Όρλάν

Μάξ Ζακόμπ. Δεν θα μπορέσει να καυχείται πως πληρώσει περισσότερο απ' όλους τους ποιητές, παίρνοντας έτσι πέντε φράγκα για κάθε τραγούδι του! 'Εγώ πληρώθηκα μερικές φορές μερικές φορές πέντη φράγκα!

—Μήπως έγραψες καμιά νέα 'Οδύσσεια; ρώτησε, απαστά, ο Πιέρ Μάκ Όρλάν, χωρίς να θυλάει την πίπτα του με το στόμα του.

—Όχι, έκλαμπρότατε! Πληρώθηκα πέντη φράγκα για να ποιήσω δώδεκα στίχων.

Θεωρώ περιττό να σάς πω, ότι άρχισα να γράφω για να πληρώσω για τη διανοητική κατάσταση του φίλου μου... Μας τρελάνετε, αδύνατο να παραδεχτούμε ότι θα θριασκώμεθα διευθυντής επιθεωρησεως τόσο τρελλός, ώστε να πληρώσει Ζακόμπ πέντη φράγκα για τρία τετράστιχα.

—Και που θα δημοσιευτεί αυτό το ποίημα; ρώτησε ο Μάξ Ζακόμπ.

—Στα «Περιθώρια» του Ευγενίου Μονφόρ...

Διάβηκε! Τα πράγματα άρχισαν να γίνονται σοβαρά. «Περιθώρια» ήταν μια από τις καλύτερες φιλολογικές εφημερίδες και ο διευθυντής της, ο μυθιστοριογράφος Μονφόρ, έφηνιζόταν ούτε για την συμπάθεια του προς τους «νεαρούς» τε και για τη... γενναιοδωρία του!

Τέλος, αφού πείσαμε το Ζακόμπ με αλλεπάλληλες ερωτήσεις, τον αναγκάσαμε να μας εξηγήσει το... ανέλεγκτο αυτό φαινόμενο! 'Η αλήθεια, λοιπόν, στην περίπτωση αυτή, είναι η ακόλουθη: ο Ζακόμπ πέντη φράγκα για να πληρώσει το ποίημά του στην τελευταία σελίδα της εφημερίδας.

Το τραγούδι αυτό το έγραψε ο Μάξ Ζακόμπ. Ένας νέος τον παρεκάλεσε να γράψει ένα ποίημα, στο οποίο θα έβριζε όλες τις γυναίκες και τη φιληνδοτία των μαικήνων ιδιαιτέρως. Κ' έδωσε στο Ζακόμπ έκαστο φράγκα γι' αμοιβή και να έβριζε δημοσίως, ελπίζοντας, ότι η φίλη του, με την οποία τα είχε γράψει, θα έσκασε από το κακό της μόλις θα διάβαζε αυτό το ποίημα.

Πό το ποσόν των έκαστο φράγκα που πούλησε ο Ζακόμπ, έδωσε τα πέντη φράγκα στην κρατία του υπόλοιπα πέντη φράγκα—αποκτώντας συγχρόνως το δικαίωμα να λέει ότι πληρώθηκε με το ποίημά του πέντη φράγκα και από τον Μονφόρ Ματαμωρέας!...

Ο Ζαν Πελλερν πουλούσε τα συγγραφικά του δικαιώματα, για την ποιητική συλλογή του, από έκαστο φράγκον, πληρωτά σε τρεις δόσεις. Ο οικος «Μερκνρ ντε Φράνς» έδωσε σε μένα, για το πρώτο μου μυθιστόρημα, εκατόν είκοσι φράγκα. Και ο Πιέρ Μάκ Όρλάν δημοσίευσε τα πρώτα του διηγήματα στη «Ζουρνάλ» αντί πέντη φράγκων...

Στην ουσία όμως δεν πληρώναμε τίποτα, γιατί πληρώνονταν οι φράγκων... Στήν ουσία όμως δεν πληρώναμε τίποτα, γιατί πληρώνονταν οι φράγκων...

Στην ουσία όμως δεν πληρώναμε τίποτα, γιατί πληρώνονταν οι φράγκων...

Στην ουσία όμως δεν πληρώναμε τίποτα, γιατί πληρώνονταν οι φράγκων...

Στην ουσία όμως δεν πληρώναμε τίποτα, γιατί πληρώνονταν οι φράγκων...

Στην ουσία όμως δεν πληρώναμε τίποτα, γιατί πληρώνονταν οι φράγκων...

Στην ουσία όμως δεν πληρώναμε τίποτα, γιατί πληρώνονταν οι φράγκων...

Στην ουσία όμως δεν πληρώναμε τίποτα, γιατί πληρώνονταν οι φράγκων...

Στην ουσία όμως δεν πληρώναμε τίποτα, γιατί πληρώνονταν οι φράγκων...

Στην ουσία όμως δεν πληρώναμε τίποτα, γιατί πληρώνονταν οι φράγκων...

Στην ουσία όμως δεν πληρώναμε τίποτα, γιατί πληρώνονταν οι φράγκων...

Στην ουσία όμως δεν πληρώναμε τίποτα, γιατί πληρώνονταν οι φράγκων...

Στην ουσία όμως δεν πληρώναμε τίποτα, γιατί πληρώνονταν οι φράγκων...

Στην ουσία όμως δεν πληρώναμε τίποτα, γιατί πληρώνονταν οι φράγκων...

Στην ουσία όμως δεν πληρώναμε τίποτα, γιατί πληρώνονταν οι φράγκων...

Στην ουσία όμως δεν πληρώναμε τίποτα, γιατί πληρώνονταν οι φράγκων...

Στην ουσία όμως δεν πληρώναμε τίποτα, γιατί πληρώνονταν οι φράγκων...

Στην ουσία όμως δεν πληρώναμε τίποτα, γιατί πληρώνονταν οι φράγκων...

Στην ουσία όμως δεν πληρώναμε τίποτα, γιατί πληρώνονταν οι φράγκων...

Στην ουσία όμως δεν πληρώναμε τίποτα, γιατί πληρώνονταν οι φράγκων...

Στην ουσία όμως δεν πληρώναμε τίποτα, γιατί πληρώνονταν οι φράγκων...

Στην ουσία όμως δεν πληρώναμε τίποτα, γιατί πληρώνονταν οι φράγκων...

Στην ουσία όμως δεν πληρώναμε τίποτα, γιατί πληρώνονταν οι φράγκων...

ΓΝΩΜΙΚΑ, ΣΚΕΨΕΙΣ, ΑΞΙΩΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Η γυναίκα είναι το άριστούργημα του σύμπαντος. Λέσειγγ

Η γυναίκα είναι το ωραιότερο ελάττωμα της φύσεως. Μίλτων

Η γυναίκα είναι η καρδιά του άνδρος. Π. Λερου

Η γυναίκα είναι το όργανο του διαβόλου. Αγιος Βερνάρδος

Η γυναίκα είναι ο παράδεισος των ματιών μας, ο άδης της ψυχής μας και το καθάρτήριο του πορτοφολιού μας. Φοντενέλ

Η γυναίκα είναι ένα γλύκισμα αντίξιο των θεών—δύο φορές όμως δεν το θάζει τα μυρωδικά του ο διάβολος. Σαίξπηρ

Η γυναίκα κρύβει μέσα της το φάρμακο του φειδιού και την κακεντρέχεια του διαβόλου. Αγιος Γρηγόριος

Η γυναίκα είναι ένα τρυφερό και χαριτωμένο μυστήριο, που δίνει μας το λατρεύουμε χωρίς να το ξέρουμε. Βολταίρος

Η γυναίκα είναι ένα ποίημα, που για να κατορθώσει ο άνδρας να το νοιώσει καλά, πρέπει να το διαβάσει διαρκώς επί πολλά χρόνια. Β. Ουγκώ

Η γυναίκα είναι ένα μυστηριώδες δν. "Αν μελετήσετε τους ανθρώπους όλων των θθνών, που κατοικούν την ύψηλιο, δεν θα θρήτε δυο γυναίκες που να έχουν τις ίδιες ιδέες. Κυρία ντε Λαμπέρ

Στην ουσία της η γυναίκα είναι αίνιγμα και αντίφαση. Μολλιέρος

Η γυναίκα είναι ένα δν έντελως μοναδικό. Είναι πανίσχυρος και αδύνατος συγχρόνως, μεγαλόκαρδη και μικρόκαρδη, συμπονετική και σκληρή, μπορεί όλα να τα σκεφθεί και να τα πράξει. Ναπολέον

Η γυναίκα είναι ανώτερη απ' τον άνδρα και στην ψυχή και στην όμορφη. Βύρων

Οι άγριοι θεωρούν την γυναίκα σαν ένα φορητό ζώο, οι Άνατολίτες σαν ένα έπιπλο κι' οι Εύρωπαίοι σαν ένα μαμαβρεπτο παιδί. 'Εγώ νομίζω πως όλοι τους δεν έχουν γνωρίσει την γυναίκα. Οσκάρ Ουάιλντ

Η γυναίκα είναι το πιο τέλειον δν μεταξύ των πλασμάτων, είναι μια μεταβατική πλάσι, μεταξύ του ανθρώπου και του αγγέλου. Μπαλζάκ

Απ' όλα τ' άγρια θηρία η γυναίκα είναι το πιο επικίνδυνο. Αγιος Χρυσόστομος

Η γυναίκα είναι συγχρόνως ο πιο καλότερος και χειρότερος ό-πάρχει σ' αυτό τον κόσμο. Είναι άγγελος για κείνους που την αγαπούν και διάβολος για κείνους που την μισούν. Γκαίτε

Κι' αυτός ακόμη ο θεός προσπάθησε να γράψει 'Ο πέος του λόγου είναι ο άνδρας κι' η ποιητή του η γυναίκα. Δαντών

Η γυναίκα είναι πεισματάρης όσο και το μουλάρι, τεμπέλα όσο η γάτα, φλύαρη όσο η κόττα, δόλια όσο η μαμά. 'Ο έρωτισμός της και η κακία της όμως είναι αδύνατον να συγκριθούν με κανέναν άλλον ζώο τον έρωτισμό και την κακία. Μωάμεθ

Η γυναίκα είναι πιο πικρή κι' απ' τον θάνατο. Είναι η παγίδα των κυνηγών. Η καρδιά της είναι δίχτυ και τα χέρια της αλυσίδες. Σολομών

Η γυναίκες είναι ικανές να παρασύρουν κι' αυτούς ακόμα τους αγγέλους σε αταξία. Αγιος Κυπριανός

Η γυναίκα είναι δαίμονας που μας μάχεται στην κόλαση απ' την πόρτα του Παραδείσου. Αγιος Κυπριανός

Η γυναίκα είναι ένα ζώο που ευχαριστείται με τα στολδιά του. Είναι εκείνη που προσθέτει στις αμαρτίες του ανθρώπου ο-λοένα και καινούργιες αμαρτίες. Αγιος Αυγουστίνος

Όλοκληρη η κόλασι είναι στρωμένη με γυναίκες γλώσσες. Αβθας Γουέν

Η χάρη της γυναίκας είναι μια άπατη. Δαυίδ

Η καρδιά της γυναίκας είναι άδυσος που δεν θα κατορθώσει ποτέ το μέτρημά της. Αγιος Κυπριανός

Η γυναίκα που πουλάει τον έρωτά της, πουλάει εκείνο που δεν έχει. Αγιος Κυπριανός

Η γυναίκες για ένα μονάχα είναι καλές: Να μη αυξητούμε μαζί τους. Νίτσε

χώτης, ο οποίος έκανε περιουσία στον τόπο του από το εμπόριο των κρασιών, αποφάσισε να εγκατασταθεί στο Παρίσι και να παίξει ρόλο άναμορφωτού των γαλλικών γραμμάτων, εκδίδοντας ποιήματα και δοκίμια των πιδ... άγνωστων διανοούμενων. 'Η ειδησι αυτή άναστάτωσε τα καφενεία της Μονμάρτρης, στα οποία οι «πιδ άγνωστοι διανοούμενοι» της Γαλλίας—και, μεταξύ αυτών, και ο υποφαινόμενος—περινούσαν ήσυχοι και άμερμιοι τις μέρες των, περιμένοντας τη δόξα νάρθη μόνη της να τους στεφανώσει το μέτωπο... Τρέξαμε όλοι στα δωμάτιά μας, σκαλίσαμε τα ντουλάπια, τα σεντούκια, τα γραφεία μας, έβγάλαμε από την άφάνεια όλα τα παλιά κιτρινωμένα χειρόγραφα μας και... κάναμε πραγματική επιδρομή στα γραφεία του φίλου μου εκδότου!

Ο εκδότης μας υποδέχθηκε έγκάρδια, κάνοντας πως δεν πρόσέε την τρισθλία μας περιθωλή, μάς έβαλε να καθίσουμε σε βελούδες και άναπαυτικές πολυθρόνες, μάς προσέφερε πούρα και λικέρ, όρθηκε να πη ένα καλό λόγο στον καθένα μας και άγόρασε, χωρίς πολλές συζητήσεις, τα χειρόγραφα που του πήγαμε!

Δεν γνωρίζω αν θα σάς ακοφοανή—ψιθύρισε ξαφνικά ο εκδότης, με σανεή άμνησιν—δεν ξέρω αν θα με παρεξηγήσετε... μήπως όμως έχετε άνάγκη καμιάς μικράς προκαταβολής;—

—Όχι! άποκρίθηκε ο Λουί Ντυμύρ, με ύψος ανθρώπου, που τον προσέβαλαν.

Μία γερή, όμως κλωτσιά του Πιέρ Μπενουά,—ο οποίος ζητούσε τότε να πλάσσει μία συλλογή ποιημάτων—επανάφερε τον Ντυμύρ στην πραγματικότητα. Καί τον έκανε να τραυλήσει:

—'Η αλήθεια, βέβαια, είναι, ότι αν αυτό δεν σάς έφερνε σε άσκολη θέα...μια μικρή προκαταβολή δεν θα ήταν άσχημη...

Ο εκδότης υπέγραψε άμέσως σημειώματα στον ταμία του. Τη μέρα κεινη, πήρα τριακόσια φράγκα μαζεμένα, δεκαπέντε έ-λόγους ναπολεόνια! Λίγο έλειπε να παραπονήσω από τη χαρά μου...

Ύστερ' από έξη μήνες ο εκδότης κυκλοφορούσε είκοσι συγχρόνως τόμους νέων και άγνωστων λογοτεχνών—ποήματα, διηγήματα και φιλοσοφικά δοκίμια... 'Η ελάνγιστες, εφημερίδες που μάς έκαναν την τιμή ν' άσκοληθούν με μάς, έπαινεσαν μονάχα την άσολη έμφάνισι των βιβλίων και δεν θρήκανε χαρακτηρισμούς άρκετά σαρκαστικούς για να ερωτεύουν το περιεχόμενό τους!...

Όταν, ύστερ' από έξη μήνες, ξεεργάγη ο Πανευρωπαϊκός πόλεμος, ο εκδότης δεν είχε πούλησει, συνολικά, ούτε πέντη αντι-τυπα, από τα είκοσι βιβλία που τύπωσε... Καί ύστερ' από λίγους μήνες, αφού σπατάλησε όλη την περιουσία του για την έκδο-σι βιβλίων—που είνε σήμερα περιζήτητα ά-πό τους βιβλιοφίλους,—ο Ρεντέλ (σας άποκαλώπω επί τέλους τ' όνομα του ιδεολό-γου εκδότου, ο οποίος άνοιξε καινούργιους όρίζοντες στον κό-σμο του βιβλίου) αυτοκτόνησε ένα πρωί, φυτεύοντας μία σφαί-ρα στο κρανίο του, άνάμεσα στα θούνα που σχηματίζουν οι ά-πύχτοι τόμοι στην άποθήκη του!

ΦΡΑΝΣΙ ΚΑΡΚΟ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΟΤΙΕΡΓΑ

ΕΝΑ ΠΑΡΑΞΕΝΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΤΟΥ ΦΑΙΡΜΠΑΝΚΣ ΥΙΟΥ

Ο Ντυνγκλς Φαίρμπανκς υιός, θρισκόταν, πριν από δυο βδομάδες, στο Χόλλυγουντ, όταν ξαφνικά έλαβε από το Παρί-σι μία τηλεγραφική πρόσκλησι, με την οποία τον παρακαλού-σαν να πάη στη γαλλική πρωτεύουσα, για να παρευρεθί στην πρώτη προβολή της τελευταίας ταινίας του «Αικατερίνη της Ρωσίας».

Ο Ντυνγκλς δεν ήλινσε να χάσει τη μοναδική αυτή ευκαιρία να ξαναδεί το άγαπημένο του Παρίσι. Μπήκε, λοιπόν, άμέσως στο τραίνο και τρέβηξε για τη Νέα 'Υόρκη. Σκόπευε ν' άναχωρήσει με το υπερωκεάνιο «'Ιλ ντε Φράνς».

Μά όταν το τραίνο έφτασε στη Νέα 'Υόρκη...το υπερωκεά-νιο είχε φύγει! Ο Φαίρμπανκς υιός, δεν άπελπίστηκε. Νοίκια-σε μία άτμάνατο και διάταξε τον οδηγό της να διευθυνθή ο-λοταχώς προς τον άκεανό, για να προφθάσει το καράβι. Τό ύ-περωκεάνιο όμως αυτό έτρεχε με μεγάλη ταχύτητα και ο Ντυνγκλς άρχισε να το παίρνει άπόφασι, ότι δεν θα το πρόκανε και ότι δεν θα μπορούσε να θρίσκειται έγκαιρώς στο Παρίσι.

Ξαφνικά, ενώ ο καλιτέχνης ήταν έτοιμος να πη στον οδηγό του να γυρίσουν πίσω στο λιμάνι της Νέας 'Υόρκης, φάνη-κε πάνω από το κεφάλι τους ένα ύδροπλάνο. Μία φαινή ιδέα πέρασε από το νού του Ντυνγκλς. "Έκανε διάφορα νοήματα του πιλότου, τον άνάγκασε να κατέβη, πήδησε βίτερα στο ύδροπλάνο και, μετά παρέλευσι μιάς ώρας περίπου, είχε προφθάσει το υπερωκεάνιο και έπεφτε από μικρό ύψος στο κατάστρωμα, μ' ευκινησία που θα την ζήλευε και αυτός ακόμα ο πατέρας του!

Καί έτσι, χωρίς στο πείσμα του, ο Φαίρ-μπανκς υιός, κατώρθωσε να θρίσκειται στο Παρίσι στις 20 'Ιανουαρίου!

Η οικονομική μας σελις δια-φωτίζει και τον πλέον άνιδιο κι' άπληκτό άναγνωστή μας όφως στο κατάστρωμα, μ' ευκινησία που θα την ζήλευε και αυτός ακόμα ο πατέρας του!

Καί έτσι, χωρίς στο πείσμα του, ο Φαίρ-μπανκς υιός, κατώρθωσε να θρίσκειται στο Παρίσι στις 20 'Ιανουαρίου!

Ένα χρόνο πριν από τον Πανευρωπαϊκό πόλεμο, ένας έσπα-

Ο Όρλωφ

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ο ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΣ

[Τι είχαν άνοιγει ο Τσάρος Παύλος Γ', σύζυγος της Μεγάλης Αικατερίνης]

Για το «Σιδηρούν Προσωπείο» ξοδεύθηκε πολλή μελάνη και στη Γαλλία και στ' άλλα μέρη της Εθρώπης, από πολλούς συγγραφείς ιστορικούς, που έβαλθηκαν να ξεδιαλύνουν το μυστήριο του άγνωστου, τον οποίο επί Λουδοβίκου XIV είχαν φυλακισμένον στη Βασιλίκη και απαγόρευαν σ' όποιονδήποτε να ιδεί το πρόσωπό του, που ήταν κρυμμένο κάτω από μια σιδερένια μάσκα, κλειδωμένη. Κι' ένα άλλο όμως άνοιξε

μυστήριο της ιστορίας έμενε χρόνια και χρόνια αεδιάλυτο. Το μυστήριο του «Ανώνυμου Φυλακισμένου» του Κέζολμ. Ιστορικοί και μυθιστοριογράφοι προσπάθησαν να λύσουν το μυστήριο, μιά δεν το κατάφεραν, γιατί για να βρουν τα ίχνη της ιστορίας, έπρεπε ν' αναδιψήσουν τα αρχεία της Ρωσικής Αυλής και μιά τέτοια άδεια δεν δινόταν σε κανένα. Κι' ο Ντανιέλεφσκ, κι' ο Ποσκιν, κι' ο Τουργένιεφ και άλλοι πολλοί συγγραφείς ζήτησαν την άδεια να διαβάσουν αυτά τα αρχεία, αλλά άδεια δεν τους εδόθη. Και θάμενε αεδιάλυτο για πάντα το μυστήριο αυτό, αν λίγο πού του παγκοσμίου πολέμου δεν το απέκλυαν ένας Γερμανός ιστοριοδίφης, ο καθηγητής Ρόσνερ. Ο Ρόσνερ συνδέταν πολύ μ' ένα Μεγάλο Δούκα της Τσαρικής Αυλής, τον είχε ίσως ρωτήσει πολύ κάποτε και τον έπεισε να τον αφήσει να ψάξει στα αρχεία, αφού όμως έδωσε το λόγο του πως δεν θα κρατούσε καμιά σημείωση και δεν θα γράφει σχετικά κανένα όνομα και καμιά χρονολογία. Ο Γερμανός ιστοριοδίφης όμως είχε τρομερά δυνατή μνήμη και συνεκράτησε, χωρίς καμιά σημείωση, όλο το κείμενο των εγγράφων, τα οποία εδιάβασε και τα οποία εδημοσίευσε τώρα τελευταία, αφού ο φίλος του Μέγας Δούξ επέθανε και η Τσαρική Αυλή σαρώθηκε από τους Μποσεβίκους. Τα σχετικά με το μυστήριο του «Ανώνυμου Φυλακισμένου» του Κέζολμ εγγραφα είναι αναφορές των κατά καιρούς διευθυντών της φυλακής του Κέζολμ. Ίδω λοιπόν ή αναφορές αυτές:

«16. Ιουλίου 1762. Στις δύο το πρωί σήμερα, κατά διαταγήν της Α.Μ. της Αυτοκρατορείας Αικατερίνης, ο συνταγματάρχης της Χωροφυλακής κόμης Βασίλειος Σερεμέτιεφ κι' ο ύπολογατος θαρώνος Κάρλ Μπούντεπεργκ, μου έφεραν σ' ένα παρτέρι έναν φυλακισμένο. Μου έπέδωσαν συγχρόνως μια διαταγή της Α.Μ. Μεγαλειότητος να κλείσω τον άνθρωπο αυτόν στο πιο σκοτεινό κελλί της φυλακής και να χτίσω την πόρτα, αφήνοντας στο ταβάνι μόνο μιά τρύπα, για να του ρίχνουμε από πάνω ψωμί και νερό. Το κλειδί του μικρού φεγγίτη θα τώχα εγώ πάντα μαζί μου και δεν θα επέτρεπα σε κανένα να μιλήσει στον φυλακισμένο αυτόν που θάμενε στη φυλακή, όπου να πεθάνει. Στόν κατάλογο της φυλακής βρή τον κατάγεγραφο ως «άνωνυμο φυλακισμένο» και θα έτηροσα ένήμερο την Α.Μ. Μεγαλειότητος για την ύγεια αυτού του ανθρώπου, γράφοντάς της μιά φορά το χρόνο. Αυτές ήσαν ή διαταγές.

«Ο άνθρωπος αυτός εινε μετρίου αναστήματος και φορεί στολή στρατηγού του Ιππικού. Έχει βάρος 165 λίβρες. Τον έφεραν δεμένο. Το πρόσωπό του δεν το είδα, γιατί εφορούσε μάσκα. Τα μαλλιά του όμως φαίνονται μαύρα.

«Στις 4 το πρωί, την ίδια νύχτα, έκλεισαμε τον άνθρωπο αυτόν στο κελλί αριθ. 2. Παρουσία των δυο αξιωματικών που τον έφεραν, έχτισαμε την πόρτα κι' έκλειδωσα το φεγγίτη του ταβανιού. Στις 8 π.μ. του έπηγα μιά λίτρα ψωμί μαύρο, μιά ούγγια αλάτι κι' ένα κάρτο θρασμένο νερό. Έφαγε με όρεξη και προσευχήθηκε. Ύστερα άρχισε να περπατά μέρη στο κελλί του πάνω-κάτω.»

1763. «Αναφορά προς την Α.Μ. την Αυτοκρατορείαν Αικατερίνην.

Η Μεγάλη Αικατερίνη

«Ο φυλακισμένος του κελλιού υπ' αριθ. 2 εινε ώριος, φανερώνα όμως γερός και δυνατός. Του έδωσα ένα στρούφι να κάθεται κάτω και μου έδειξε πολλή ευγνωμοσύνη για το. Υποφέρει τη φυλακή του με πολλή στωικότητα, μιλάει μόνο μόνος του, δεν παραπονιέται ποτέ. Τη βραδιά του Πάσχα άνοιξε το φεγγίτη και του εγρήθηκα «Χριστός Ανέστη». Μ' έκπταξε με έκπληξη και μου απάντησε «Αληθώς Ανέστη Κύριος!»

«Υπήρχαν επίσης στα Ρωσικά αρχεία όλες ή αναφορές, που εβλήθησαν, πληροφορώντας την Αυτοκρατορία Αικατερίνη Β' για τη γεία του ανώνυμου αυτού φυλακισμένου. Ο γραμικός όμως χαρτί των εγγράφων αλλάζει κατόπιν, το οποίο σημαίνει πως εχάθη κι' ο διευθυντής των φυλακών. Ο νέος διευθυντής φαίνεται πως εχάσεν στανότερες σχέσεις με τον ανώνυμο φυλακισμένο, γιατί να ή γινε σε μιά αναφορά του:

«1790. «Επήρα την άδεια να μαγειρεύω ιδιαίτερα για τον κρατούμενο του κελλιού υπ' αρ. 2. Τρώει με περισσότερη όρεξη τώρα. Τον κατάφερα να κόψη τα γένεια του και τα μαλλιά του που εινε κατάσπρα σαν το χιόνι. Του έκοξα επίσης τα μαύρα νύχια του και του έδωσα την 'Αγία Γραφή να διαβάσει. Ευχαριστήθηκε πολύ, μιά δεν μούπε λέξι. Δεν παραπονιέται ποτέ και διατηρείται γερός. Πολυτάτα μου φαίνεται σαν ίσκιος που ήρθε από κάποιον άλλον κόσμο!...»

«1796. «Ανοίξα σήμερα τον φεγγίτη του κρατούμενου του κελλιού υπ' αριθ. 2 και του ανήγγειλα τον θάνατο της Αυτοκρατορείας. Έσχήκα ψηλά τα χέρια και είπα: «Ο Θεός ν' αναπαύη την ψυχή της!»

«Ύστερ' από λίγο, του είπα πως ανέθηκε στο θρόνο ο Τσάρος Παύλος ο Α'. Έσχήκωσε τότε τούς ώμους του και μου μούρλιασε:

«Αμποτε ναίαι καλός σ' όσους υποφέρουν!»

«1801. «Ανοίξα σήμερα το φεγγίτη του κελλιού υπ' αριθ. 2 και ανήγγειλα στον φυλακισμένο πως ο Τσάρος Παύλος Α' εδολοφονήθηκε και τον διαδέχθηκε στο θρόνο 'Αλέξανδρος Α'. Μ' έκπταξε αδιάφορα και σέ λίγο είπα:

«Τα περπωμένα των ανθρώπων εινε στα χέρια του Θεού. Φαίνεται αδιανοημένος. Έβαλα φωτιά στο κελλί και του έδωσα μάλλινα υφάσματα.»

«1802. Η Α.Μ. ο Αυτοκράτορας 'Αλέξανδρος Α' έπέσει φθι τις φυλακές και μούπε:

«Δίνο χάρι σ' όλους τους φυλακισμένους. Ν' απολύσω όλοι!

«Τον υπάκουσα άμέσως μ' ένόμισα καθήκον μου να τον αναφέρω για το ζήτημα του ανώνυμου φυλακισμένου του κελλιού υπ' αριθ. 2, που εινε κλεισμένος εκεί μέσα τριάντα εννιά ολόκαιρα χρόνια. Η Α.Μ. παρανεύθηκε πολύ γι' αυτό και με πρόσταξε να τον οδηγώ στο κελλί αυτού του φυλακισμένου. Εφάρξαμε τον τόγχο που ήσαν χτισμένη ή πόρτα κι' ο φυλακισμένος εφάρχη πολύ ήσυχος.

«Ποιός είντε σεις; τον ερώτησε ο Αυτοκράτορας.

«Αυτό δεν μπορώ να πω, παρ'ά μόνο στον ίδιο τον Αυτοκράτορα 'Αλέξανδρο Α' εψιθύρουν ο φυλακισμένος εζέφυχη φωνή.

«Εγώ είμαι ο Τσάρος 'Αλέξανδρος!

«Τότε μόνο σε σάς βρή το πώ.

«Ο Αυτοκράτορας έπρόσταξε να κάνουμε ένα μυστικό στο γέρο φυλακισμένο, να τον ντύσουμε καθαρά φορέματα και να τον πάμε μπροστά του, μέσα στο γραφείο μου. Τα μάτια όμως του φυλακισμένου δεν μπορούσαν ν' ά-

νευθούν το φως κι' έκλεισσε τις κουρτίνες. Ο Αυτοκράτορας κι' ο φυλακισμένος έμειναν εκεί μέσα οι δυο τους, ολόκληρη ώρα. Τι έλεγαν; Δεν ξέρω. Όταν μου επέτρεψεν ο Τσάρος να μπει στο γραφείο, τον είδα πολύ συγκινημένο, δάκρυα έτρεχαν από τα μάτια του.

«Ο ανώνυμος φυλακισμένος είν' ελεύθερος! μου είπεν ο Τσάρος. Μά δεν θέλει ν' αφήσει τη φυλακή όπου έπέρασε τα περισσότερα χρόνια της ζωής του. Έπιμένει να μείνη εδώ κι' έτσι αναγκάζομαι να υποκύψω στη θέλησή του. Κυτάχτε όμως να μην του λείψη τίποτε. Λέγει πως σ'ας συμπαθεί πολύ, γιατί υπήρξατε πολύ καλός μαζί του, στα μακρά χρόνια της δοκιμασίας του...

«Ο Τσάρος έγενυμάτισε κατόπιν μαζί με το φυλακισμένο. Ύστερα του έδωσε τον μανδύα του, τον έφίλησε συγκινημένος κι' έφυγε.

«Ο γέρο φυλακισμένος μου φάνηκε πολύ αδύνατος. Η συναισθηματικότητα του με τον Αυτοκράτορα 'Αλέξανδρο, τον έτάραξε πολύ. Είπα και του ετοίμασαν ένα ευρύχωρο κελλί. Όλοι εδώ του φέρονται με σεβασμό. Όταν μιλούμε μαζί, οι δυο μας, τα θράβδα, λέμε ο ένας τον άλλο «άδερφο» και στ' αλήθεια τον αγαπώ σαν άνθρωπο της οικογενείας μου. Μά ποτέ δεν λείπει τίποτε για το παρελθόν του. Πρέπει να υπάρχει κάτι φερό στο ζώι αυτού του ανθρώπου. Κάθε μέρα πηγαίνει και κάθεται στο παλιό κελλί του κ' έχει, μέσ στο σκοτάδι, σκέφτεται άμυλητος ώρες ολόκληρες.»

«1803. Έπειδή ο γέρο φυλακισμένος άρχισε να υποφέρει από την καρδιά του, έστειλα κι' εφάρνασαν το γιατρό. Τον εζήτησε κι' ελεπ πως είχε σοβαρή καρδιακή πάθηση. Ο Τσάρος, που του το έγγραφα αυτό, έστειλε το γιατρό του παλατιού να τον δει κι' αυτός ελεπ πως δεν υπάρχει κίνδυνος.

«Σήμερα, ο γέρος ήρθε και μ' ερώτησε γιατί δεν του θάξω το κρεβάτι του στο παλιό κελλί υπ' αριθ. 2. Έξετέλεσα άμέσως την έπιθυμία του. Τότε εαπλώθηκε στο στρώμα, εσταύρωσε τα χέρια του πάνω στο στήθος κι' ελεπ με ήμερη φωνή:

«Πρέπει να συχωρώμε τους άλλους, για να μ'ας συχωρούν κι' αυτοί. Γεννημένος μέσα στην πολυτέλεια, υπήρξα δυστυχής, πεθαίνω ελασριασμένος στη φτώχεια. Δίκασε Θεέ, άνοιξέ μου την πόρτα ενός καλύτερου κόσμου. Καλή άντάμω, αγαπημένε μου άδερφέ!...

«Μόλις έτελεώσεν αυτά τα λόγια, έκλεισε τα μάτια και εεψύχησε. Τα σφιγμένα χείλη του έμοιαζαν σαν να κρατούσαν ακόμα κρυμμένο το αεδιάλυτο μυστήριο της ζωής του.

«Είδωσήςρα τον Τσάρο 'Αλέξανδρο για τον θάνατο του γέρο. Έστειλε ένα πολύτιμο φέρετρο κι' ένα μαρμαρένο σταυρό για τον τάφο του με την έπιγραφή: Ο ανώνυμος φυλακισμένος.

«Ο καλός γεροντάκος εθάφτηκε στο στρατιωτικό νεκροταφείο. Έσκήφτηκε να κρατήσω για ένθμιο β'τι θρέθηκεν άπαυ του. Στή στολή στρατηγού, που εφορούσεν όταν τον έφεραν εδώ, πρό 41 έτών, είδα ένα μικρό στέμματα της Ρωσικής δυναστείας, χρυσοκέντητο, κι' από κάτω ένα κεφάλαιο Ρωσικό γράμμα Π. Δεν ήξερα τί να υποθέσω. Μά στην τέση του ρούχου που εφορούσεν όταν πέθανε, εβρήκα ένα γράμμα που δεν επρόσταξε να το τελειώση ο φυλακισμένος. Και να τί εγγραφε το γράμμα αυτό:

«Αγαπημένε μου έγγονε, νοιώθω πως πολύ λίγη ζωή μου μένει να ζήσω ακόμα. Σου γράφω τις τελευταίες μου σκέψεις. Βρισκοντας τον παππού σου στο πρόσωπο ενός ανώνυμου φυλακισμένου, θέλησε να επανορθώση την αδικία. Μά, πιστεμέ με, ο θρόνος, ή τιμές, ή εξουσία, τα πλούτη, δεν έχουν καμιά σημασία για κείνον που θρήκε την αλήθεια. Ας συχωρέσου με τούς έθρους μας.»

«Έστειλα το γράμμα αυτό στον Αυτοκράτορα 'Αλέξανδρο Α'. Εις απάντησιν μου έστειλε μιά μικρή εικόνα του, πίσω απ' την οποία εγγραφε: Με τις ευχαριστίες μου και τη συμπάθειά μου. 'Αλέξανδρος.»

«Εδώ σταματού ή αναφορές του διευθυντού της φυλακής, που διάδωσε ο καθηγητής Ρόσνερ. Άρκοιν όμως για να μαντέψουμε ποιος ήταν ο «Ανώνυμος Φυλακισμένος» της φυλακής του Κέζολμ. Ήταν ο Πέτρος Γ', Τσάρος πασών των Ρωσικών, τον οποίο ένόμιζαν όλοι πως τον είχαν σταγγαλίσει τον Ιούλιο του 1762 στον πύργο του Ρόσν, κοντά στην Πετρούπολη, ο στρατηγός Όρλωφ και τα άλλα μέλη της ανωμοσίας εκείνης, της οποίας άρχηγός ήταν ή ίδια ή Τσαρίνα, ή κατόπιν Αυτοκράτειρα, Μεγάλη Αικατερίνη. Ο Όρλωφ ήταν έραστής της Αικατερίνης, ή οποία κατόπιν άλλαξε πολλούς έραστές, ανελάσσοντας τους στα ημιώλότερα άξιώματα του κράτους.

Λίγε πως ο Πέτρος Γ' ήταν βάνανος και άδικος και ήθελε να κλεί-

Η ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ ΘΕΑΣ ΤΥΧΗΣ

Η 9^Η ΚΑΗΡΩΣΙΣ ΤΟΥ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

[Οι κερδισάντες αριθμοί και τα δώρα]

Στις 5 μ.μ. της περασμένης Τετάρτης 24 Ιανουαρίου, έγινεν εις τα Γραφεία μας ή 9η κλήρωσις διά την διανομήν των δώρων του Εβδομαδιαίου Λαχείου του «Μπουκέτου», παριστάμενων των λογίων και δημοσιογράφων κ. κ. Κ. Σταματοπούλου, Δ. Παπανικολάου, των άναγνωστών μας κ. κ. Μιχαήλ Μυρτίλου, Τουφεξή κλπ.

Από την κληρωτίδα, εις την οποίαν είχαν τεθή όλοι οι αριθμοί οι δημοσιευθέντες εις τα φύλλα του «Μπουκέτου» άνεσυρθησαν κατά σειράν οι έξης αριθμοί, από τον μικρό άναγνώστη μας Γιάνγκο Ζησίμου:

Ο α'	αριθμός 11447	κερδίζει δραχ. 500
» β'	» 2242	» 150
» γ'	» 22561	» 100
» δ'	» 34152	» 50
» ε'	» 311	» 50
» στ'	» 13209	» 50
» ζ'	» 30562	» 50
» η'	» 4197	» 50

Επίσης πάντες οι αριθμοί οι λήγοντες εις 47 (ήτοι εις τα δύο τελευταία ψηφία του α' αριθμού 11447, κερδίζουν ανά έν Ημερολόγιον του «Μπουκέτου» της άρεσκείας των κερδίζοντων.

Οι άναγνώσται μας, οι έχοντες φύλλα με τούς άνωτέρω αριθμούς, πρέπει να τά φέρουν εις τα Γραφεία μας, διά να πάρουν τα δώρα των, έχοντες μαζί των και δελτίον ταυτότητος.

Όσοι έκ των έπαρχιών κερδίζουν χρηματικά ποσά, πρέπει να μ'ας αποστείλουν τά δελτία, των οποίων οι αριθμοί κερδίζουν, και θά λάθουν τά δώρα των.

Η 10η κλήρωσις του Εβδομαδιαίου Λαχείου του «Μπουκέτου» θά γίνη και πάλιν εις τα Γραφεία μας (Λέκα 7), την 5 μ.μ. της Τετάρτης 31 Ιανουαρίου. Όσοι έπιθυμούν, δύνανται να παρευρεθούν εις αυτήν.

Επίσης, όσοι έκ των άναγνωστών των έπαρχιών κερδίζουν θιβλία, πρέπει να μ'ας στείλουν τά σχετικά δελτία με τούς κερδίζοντας αριθμούς, αναγράφοντας έπι του δελτίου και το νομίσμα καθαρά. Θά παραλάβουν δε τά θιβλία των από τα Υποπρακτορεία της έπαρχίας των, εις τα οποία θ' αποσταλή-έπι τούτω-με τά σχετικού ονομαστικού καταλόγου και έπεξηγηματική έγκύκλιος.

ΟΙ ΤΥΧΕΡΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΔΩΡΑ

Δημοσιεύουμε σήμερα συνέχεια των ονομάτων των τυχερών του Εβδομαδιαίου Λαχείου του «Μπουκέτου»:

Οι κ. κ. Ηλ. Μαράκος Κύμη και Έλπις Βελιαντίου Αθήναι, έκέρδισαν ανά έν αντίστοιχόν του μυθιστορηματος «Η Σόνια».

Ο κ. Σ. Παπαδημητρίου Κομμένη, ένα πακέτο τσιγάρα.

Οι κ. κ. Τασία Λεβιθοπούλου Πάτρας, Ν. Μπουλέρος Καραβάς, Άλκιβέρου, Γ. Κερασώτης Τρίκαλας, Θ. Ροδής Γιαννιτσά, Μ. Μόκαλης Σουφλίου, Βιργινία Μανή Χίος, Σοφία Τριβυζά Κέρκυρα, Ν. Οικονόμου Τριγωνία, Γ. Ταμπακίρης Αλκιβιάδου 117 Αθήναι, Α. Λαζαρίδης Ιπποκράτους 120 Αθήναι, Αλ. Γαγούσης Θεσ/νίκης, Μ. Κοσμπούλας Καρδίτσης 11 Π. Λεμπέτης Εύρωπιδου 23 Ένταθα, Άνδρ. Φλωρίδης Δράμας, Μαρή Παπαρόδου Φάληρον, Άνδρ. Μανδηλαρης Καζίνο Λουτρακίου, Αλ. Παπαϊωάννου Θεσ/νίκης, Ναυσικά Γαϊτάνου συν. Βύρωνος, Ν. Ματσούκας Χαλκίδας, Ι. Σολύκος Καλάμαι, Δ. Μαυτινός Αι. πόλλωνος 19 Μαροῦσαι, Φιλ. Κουρτέλης Σαζόπόλεως 19 Ένταθα, Έμ. Μουρλός Τρίπολις, Έλένη Κονδυλάκη Θεσσαλονίκη, Σοφούλα Χανιώτη Αιδυμώτειον, Χρ. Παπαλουκάς Έλάτεια, έκέρδισαν ανά έν Ημερολόγιον του «Μπουκέτου».

ση την Τσαρίνα σε μοναστήρι. Η αλήθεια εινε πως τον εχανε πράγματι έξω φρενών ή κάθε άλλο παρά ανεπλήρητη διαγωγή της Αικατερίνης, ή οποία στο τέλος δεν εδίστασε να διαπράξη ένα από τα φοβερότερα εγκλήματα της ιστορίας, θάβοντας ζωντανό μέσα σ' ένα κελί φυλακής τον σύζυγό της...

ΑΝΤΡΕ ΡΕΖ

τα. Μόλις πρόφτασα να πηδήσω απ' τη σκάλα... Μά, πέφτοντας χτύπησα τα νεφρά μου τόσο δυνατά, ώστε μου πόνανε ακόμα... Αυτό μου έγινε μάθημα και δεν θα ξαναγίνω ποτέ άπονη... Μά έσείς, δεσποινίς, έσείς που σας επιτρέπονται όλα, θα μπορούσατε τώρα να κυττάξετε επάνω αν γύρισε ο κ. Ιππότης... "Ετσι θα τρώγαμε νωρίτερα και θα μπορούσαμε κατόπιν να δούμε τους προσκεκλημένους που θα πηγαίνουν στο χορό του Παλαιού Ρουαγιάλ... Τι λέτε; Δεν άνεθαίνετε να τον φωνάξετε με την τόσο γλυκιά φωνή σας;...

"Η Αύγη δεν του απάντησε καθόλου.

—Είδατε, εξακολούθησε ο Μπερισσόν, είδατε που έφταναν όλη την ημέρα στο Παλαιό Ρουαγιάλ άμαξια γεμάτα λουλούδια, τρόφιμα, γλυκίσματα και ποτά... Τι φράια που θα είχε στο χορό!... Και τι δεν θάδιναν να θρискόμουν εκεί μέσα!...

—Πήγαινε να βοηθήσεις τη γιαγιά σου, Μπερισσόν...

"Φτωχή δεσποινίς, σκέφτηκε ο νέος, θγαλίνοντας έξω, πεθαίνει σίγουρα από λαχτάρα να πάη να χορέψη!..."

Το στοχαστικό κεφάλι της Αύγης είχε γείρει πάνω στο χέρι της. Δεν συλλογιζόταν ούτε την έορτή, ούτε το χορό... "Ελεγε μονη της:

—Νά τόν φωνάξω;... Για ποίο λόγο να τόν φωνάξω;... Είμαι θεσάβη πως δεν είναι άπάνω... Κάθε μέρα, η άπουσίς τους πα-

ρατεινούνται περισσότερο... Φοβάμαι—εξακολούθησε ανατριχιάζοντας—ναί, φοβάμαι όταν τα συλλογίζομαι όλ' αυτά... Αυτό το μυστήριο με τρομάζει... Μου απαγορεύει να θγαίνω έξω, να βλέπω, να δέχομαι κανένα... Δεν μου είχε πη ποτέ τ'ονόμα του, αν και τό ξέρω... Μου κρύβει όλα του τα διαθήματα... "Ολ' αυτά τα καταλαβαίνω καλά... Οι κίνδυνοι του παρελθόντος ξαναρχισαν... "Η αιώνια άπειλή κρέμεται από πάνω μας... Οι δολοφόνοι μας περιστοιχίζουν ύπουλα... Μά ποιοι είναι αυτοί οι δολοφόνοι; άναρωτήθηκε έξαφνα έπειτ' από μία μικρή σιωπή. Εί-

νε οι άδυσώπητοι έχθροί του ή μάλλον οι δικοί μου... Θέλουν να τόν σκοτώσουν, γιατί με ύπερα-

οπίζεται... Κι' αυτός δεν μου λέει τίποτε... τίποτε ποτέ!... σάν να μην ήταν δυνατόν να μαντέψω τα πάντα ή καρδιά μου, σάν να μπορούσαν να μένουν κλειστά τα μάτια που άγαπούν...

Μπαίνει μέσα, δέχεται τό φίλημά μου κάθετα, κάνει ό,τι μπορεί για να χαμογέλω... Δεν βλέπει πως ή ψυχή του είναι μπροστά μου δόλογυμνη, ό,τι μ'εί-

να θέλιμα μου διαβάω σ'α μάτια του τό θρίαμβό του ή την καταστροφή του... Δυσπιστεί σέ μένα... Δεν θέλει να μάθω την προσπάθεια που καταβάλλει, την τρομερή μάχη που δίνει...

Δεν καταλαβαίνει, λοιπόν, Θεέ μου, ό,τι μου χρειάζεται χιλίες φορές περισσότερο θάρρος για να πνίγω τα δάκρυά μου απ' ό,τι θα μου χρειάζόταν για να συμμετέχω στις δοκιμασίες του και να πολεμώ πλάι του...

"Ενας θόρυβος άκούστηκε εκείνη τη στιγμή στη διπλανή αί-

θουσα, ένας θόρυβος γνωστός της χωρίς άλλο, γιατί ή Αύγη σηκώθηκε έξαφνα, λάμποντας όλη. Τα χείλη της μισάνοιξαν για ν' αφήσουν να ξεφύγει μία κραυγή χαράς. Τό θόρυβο αυτό τόν είχε προκαλέσει μία πόρτα που άνοιξε στη σκάλα, ή όποια ήταν στη διπλανή αίθουσα.

"Ο! πόσο δίκην είχε ο Μπερισσόν!... Στο γοητευτικό παρ-

θενικό πρόσωπο της Αύγης, δεν θα θρίσκετε εκείνη τη στιγμή κανένα ίχνος δακρύων, καμιά έκφρασι θλίψεως. "Όλα ήταν ευχαρίστησι. Τό κορμί της, που ήταν προηγουμένως σωριασμέ-

νο στήν πολυθρόνα, άνορθωνόταν χαριτωμένο και λυγρό... "Εμοιαζε μ' ένα λατρευτό λουλούδι που ή νύχτα τό είχε μισογει-

ρει στο κλαδί του και πού άνθιζε πιο δροσερό και μυρωμένο με την πρώτη άγτίδα του ήλιου.

"Η Αύγη σηκώθηκε κι' έτρεξε προς τόν καθρέφτη της. "Εκεί-

νη τη στιγμή, φοβόταν μήπως δεν ήταν αρκετά όμοια. Δυ-

σφορές την ημέρα, γινόταν τόσο κοκέτα. Μά ό καθρέφτης της άπάντησε, ό,τι ή άνηouxia της ήταν έντελώς άσθητική. "Ο κα-

θρέφτης της της ξανάστειλε τό χαμόγέλό της τόσο δροσερό, τόσο τρυφερό και γοητευτικό, ώστε ευχαρίστησε τό Θεό απ' τα βάθη της καρδιάς της.

Το στοχαστικό κεφάλι της Αύγης είχε γείρει πάνω στο χέρι της...

Και γιατί όλ' αυτά;... Γιατί ό μάστορ-Λουδοβίκος κατέβη-
κε εκείνη τη στιγμή τη σκάλα. Στο κάτω μέρος της, ό Μπε-
ρισσόν κρατούσε μία λάμπα και τόν φώτιζε. "Ο μάστορ-Λουδο-
βίκος, όποιος κι' αν ήταν ή ηλικία του, φαινόταν νεώτερος το
μαλλιά του, έλαφρά και σγουρά, έπαιζαν γύρω απ' τό μέτω-
πο του, όπως γύρω απ' τό μέτωπο ενός εφήβου.

"Η λευκή και λεπτή σάν από φίλντις έπιδερμίδα του, δεν
χε πάθει τίποτε από τόν φλογερό ήλιο της "Ισπανίας. "Ηταν
μοια μ' έπιδερμίδα γυναίκας. Τα φλογερά όμως μάτια του
τω απ' την περήφανη γραμμή των βλέφάρων του, ή ίσια με
τό στόμα του, του όποιου τα χείλη φαινότουσαν σάν γαστή-

να στο μπρούτζο και τα όποια ίσκιωνε ένα λαμπρό μυστήριο,
να ηρωικωμένο έλαφρά, τό πηγούνι του με τη δυνατή του κα-
λη, έδιναν στο πρόσωπό του μία θαυμαστή έκφρασι άπο-

στικότητος και δυνάμεως.

"Ολόκληρο τό κοστούμι του ήταν από ύελοδο μαύρο. Εί-
πε τό κεφάλι του ξεσκούφωτο και δεν φορούσε καθόλου σπα-

Από τα πρώτα κιόλας σκαλοπατία της σκάλας, τό θέλω
του ανάσχησε την Αύγη. "Όταν την είδε όμως, συγκράτη-
σε μία κίνησι λαχτάρας. Διά της θίας σχεδόν άπέστρεψε τα βλέ-

ματά του απ' αυτήν κι' έβροδυνε τό ήθημα του, που άσπασ-
θελε να τό θιάση... "Ενας καλός ψυχολόγος, θλιπνός και

κείνη τη στιγμή, θα μάντευε, ό,τι ό άνθρω-
πος αυτός άγωνιζόταν να έλ-
θληθ ή στον έαυτό του... Βρισ-
ταν κοντά στην ευτυχία και ή-
την άγγιζε, γιατί είχε θέλω
πραγματικώς οιδεμένη "Ηταν
τόσο δυνατή ή θέλησί του ό-
τι έπιβαλλόταν στην καρδιά του
μία καρδιά τρυφερή, παθητική
φλογερή, σάν καρδιά γυναί-

—Με περίμενες, Αύγη; είπε
καθώς έφτασε στο τελευταίο
σκαλοπατί της σκάλας.

Την ίδια στιγμή, ή φραγμένη
Μπερισσόν πρόβαλε τό κεφάλι
της από την πόρτα της κουζί-

—Α! μάστορ-Λουδοβίκου... Δεν
είνε σωστό να κλαίει τόσο έ-
κορίτσι!...

—Έκλαψες, Αύγη; ρώτησε
ζωηρά ο μάστορ-Λουδοβίκος,
που καθώς θα έχουν καταλά-
ει άναγνωστά μας, δεν ήταν
άλλως από τόν ίπποτη λαγυ-
ντέρ.

"Η νέα κόρη τόν άγκάλιασε
και τό έπαι καθώς τό άπλωσε
τό μέτωπό της για να τό φι-
λησει.

—Έρρίκε, φίλε μου, έρεσκε-
τι τα νέα κορίτσια είναι τρελά...

"Η καλή φραγκίσκη φαίνεται
πως δεν είδε καλά... Δεν έβλε-
ψε καθόλου... Κύτταξε τα μά-

μου, "Ερρίκο... Βλέπεις καθόλου
δάκρυα...

Χαμογελούσε τόσο ευτυχισμέ-
νη, τόσο άπέραντα ευτυχισμέ-
νη, ώστε ο μάστορ-Λουδοβίκος έ-
μεινε μία στιγμή, χωρίς να θέ-
λη, σιωπηλός, κυττάζοντας τη
με θαυμασμό...

—Τί μου είπες λοιπόν, μικρέ; ρώτησε ή κυρά φραγκί-
σκη, κυττάζοντας άσπλητρα τόν έγγονό της. Δεν μου είπες, ό,τι
δεσποινίς δεν έκανε άλλο παρά να κλαίει;...

Κ' έπειδή ο έγγονός της δεν της άπαύτοσε κ' έμεινε με
το κεφάλι σκυφτό, έπρόσθεσε:

—Πάντως, ή δεσποινίς θρίσκεται πάντα μόνη... Αυτό όμως
δεν είναι ζωή για μία κοπέλλα...

—Δεν σας παρακάλεσα να μου κάνετε τό δικηγόρο, φίλε
σε ή Αύγη, κατακόκκινη από τό πείσμα της.

"Ο "Ερρίκος δεν είπε τίποτε. Της έδωσε μόνο τό χέρι για να
περάσουν στο δωμάτιο, όπου είχε σεβδισθή τό τραπέ-

Κάθισαν ο ένας άπέναντι στον άλλο. "Ο Μπερισσόν, έ-
πειτα, κάθισε πίσω απ' την Αύγη για να τη σεβδίσει. Γά-
ρικές στιγμές, ό "Ερρίκος έκανε τάχα πως έτρωγε κ' έ-
είπε:

—"Αφσέ μας, παιδί μου Μπερισσόν... Δεν σε χρειάζομαι
πια.

—Θέλετε να σας φέρω και τ' άλλα φαγητά; ρώτησε ο
κρός.

—Όχι, έσπευσε ν' άπάντησ ή Αύγη. Πήγαινε.

(Ακολουθεί)

ΤΑ ΦΛΕΓΟΝΤΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΕ Ο ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΟΣ ΕΛΛΗΝ ΠΟΙΗΤΗΣ;

[Τι άπαντεούν οι "Ερμάννευηλ Ρείδης, Γρηγόριος Ξενόπουλος, Πέτρος Βασι-
λικός, Γιάννης Βλαχογιάννης, Ιωάννης Πολέμης, Παύλος Νιρέάνης, κλπ.]

ΡΟ τριανταπέντε ετών, τόν Δεκέμβριο του 1898,
για την ακρίβεια, τό "Άστυ" του κ. Κακλαμάνου έ-
καμε μία πολύ ένδιαφέρουσα φιλολογική έρευνα διά
τό άρχαιοτάτου του κ. Ν. "Επισκοπούλου, του
έν Παρίσιος σήμερον "Ελληνα συγγραφέως, του
γνωστού με τό ψευδώνυμον Σεγκάρ. "Ο κ. "Επισκο-
πούλος έξήτησεν από τους "Ελληνας λογίους της
έποχής εκείνης τη γνώμη τους περί του μεγαλειότε-
ρου εκ των "Ελλήνων ποιητών.

Στό ερώτημα αυτό του "Άστεως" άπάντησαν όλοι
οι γράφοντες "Ελληνες, ποιηταί και πεζογράφοι.

Τις άπαντήσεις των αυτών, ή όποιες είναι έξαιρετι-
κά ένδιαφέρουσες, γιατί άφορούν γενικάς την τέ-
χνην και την Νεοελληνικην ποίησιν από εδωτέρας
άποψης έξετάζομεν, θ' αναδημοσιεύσ η "Μηου-
κέτο.

"Εκτός όμως των άπάντησεων, που έδημοσιεύθησαν στο
"Άστυ", θα δημοσιεύομεν και την έκτενέστην άπάντησιν του άληθοσιν ποιη-
τού, "Αλκωνόπουλου και κοινωνολόγου Νικολάου "Κονεμένου, ή όποια δεν έδημο-
σιεύη τέτε στο "Άστυ", γιατί έστάλη άργά, και την όποιαν πρέπει να δια-
σώπη κάθε "Ελλην, σχολάζομενος με την φιλολογίαν.

"Ετι πλέον, θα δημοσιεύομεν έν τέλει και τις γνώμες των σημερινών λο-
γιών πάνω στο ίδιο ζήτημα.

Παύλος από τους λογίους μας διετόπισαν, φυσικά, τη γνώμη τους για τόν
μεγαλειότερο "Ελληνα ποιητή στο "Άστυ", πρό 35 ετών. "Εχουν όμως σήμερα
την ίδια γνώμη; Και οι νεώτεροι τί λένε σχετικώς;

"Όσο τό ζήτημα, λοιπόν!...

Πρώτος άπάντησε στο ερώτημα του "Άστεως" ο συγγραφέας της
"Πάσσης" Ιωάννης, τόν "Ειδόλων" και τών "Συριανών Διηγημά-
των, ΕΜΜ. ΡΟ-ΓΑΗΣ.

Τού ή άπάντησίς του:

"Αν ενός μόνου νεώτερον "Ελληνα ποιητού ήτο
δυνατόν να σώσει έν γενικής πυρκαϊάς τά έργα, θα
έπρεπε μόνον άδιστάκτως τά του Σολωμού, ός τά μύ-
λων άμαζόντα ή και τά μόνα ήμοιάζοντα, όχι μόνον

κατά τας ιδέας, άλλα και κατά την άκουστικήν ά-
φήσαν, προς τους μεγάλους "Ιταλούς ποιητάς.

Τους ίδιους έτυχε πρώτους κατά την νεότητά μου,
μετά συγκινήσεως παρόντων καρδιάς και διανοίας.

"Αναγνώστα,

"Εκ δέ των ζώντων σήμερον ποιητών προτιμώ
τόν Σοφρήν, άν όχι διά την πρωτοτυπίαν των νοημά-
των, άλλα ός τόν καλύτερον τοιλάματον παντός ή-
λληνα, κατορθώνοντα να έκφράση άκριβώς και ζοη-
φώς όσα έχει να ειπεί, ενώ πολλοί άλλοι, της νεωτά-
της μάλιστα σχολής, φαίνονται άδύνη έχοντες άνά-
γκην έμφυγής, όπως καταστήσουν καταληπτά εις τόν
παιών κόσμο όσα αισθάνονται μέν ίσως, άλλα δεν
καταρτίζονται άδύνη να διατυπώσων μετά ποιητικής έ-
νσουργίας.

"Ο κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ άπάντησεν
ός έξης:

"Φίλε κύριε,
Μ' ερωτάτε πών θεωρώ μεταξύ των ζώντων
"Ελλήνων ποιητών ός τόν ήπατον.

"Αδύνατον να σας άπαντήσω με μίαν λέξιν... "Υ-
πάρχουν διαφόροι ειδών μεγαλεία και διαφόροι εί-
δών προτιμήσεις. Την προτίμησιν της δύσεως, την άπαινοβολίαν του με-
σογαιανισμοσ και την γλυκίαν αήγησιν της ανατολής—και τά τρία ή-
καί—ό μισθολογός "Ανός άν ήμην και είχα έν πρόσωπον έστραμμέ-
νον προς τό παρελθόν και έν άλλο προς τό μέλλον, πάλιν δεν θα ήμην
εγκλωπισμένος. Θα ήθελα και έν πρόσωπον διά τό παρόν.

"Η ψήφος μου λοιπόν κατ' ανάγκην θα είναι τριμερής. Εκ των ποιη-
τών της χθες προτιμώ τόν Μαρκοράν, εκ των ποιητών της σημερινής
πρωτίως τόν Παλαιών και εκ των ποιητών της αύριον προτιμώ τόν
Ρεϊδάνην. Εκ των ζώντων ποιητών ό τρεις ούτοι ελπίσαν περισσότε-
ρον την προσοχήν μου και αυτοί μου έδωσαν τας ισχυροτέρας έντιμώ-
σεις, δεν θα επηλόουν να τους χωρίσω εις μίαν τοιαύτην ψηφοφορίαν.

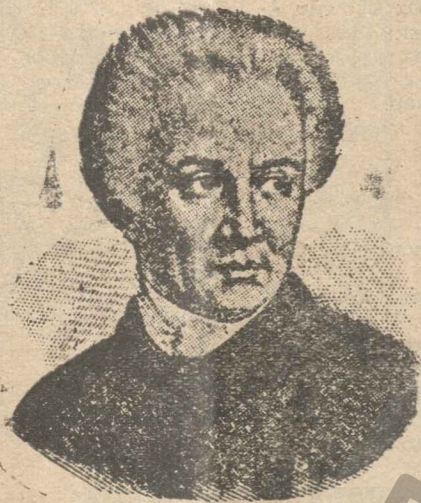
"Αλλ' άν δεν έχω τό δικαίωμα να ψηφίσω παρά ένα μόνον, τότε ψηφί-
ζω υπέρ του Παλαιού.

Γρηγόριος Ξενόπουλος

"Ο αείμνηστος ΚΩΣΤΑΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Πέτρος Βασιλικός)
έπευσε την άκόνη άπάντησιν:

"Φίλε κύριε,
Μολοντι βόλαιο περισσότερο εκείνο που είπε τελευταία σε παρό-
μοια περίστασι κάποιος Γάλλος ποιητής ή συγγραφέας—δεν θυμώ-
μαι ήθελή ή άπασιμώς στην τέχνην δεν έκφράζεται μ' ένα ψηφοδέλ-
τιο και πως κάθε ποιητής με ταλέντο είναι βασιλιάς στο δικό του τό-
πο, πάλι με μού φαίνεται πως μπορεί να διαλέξη κανένας ένα από
αυτά τα ηρώα κι' έναν απ' αυτούς τους βασιληάδες.

Λατρώ κι' εγώ, άν κι' αγαπώ ξεχωριστά την ήρωην κι' όνειροπόλο
και την εφθινοποριών "Αρμονιών, κι' έχω την ιδέα πως έπρεπε

"Ο Διονύσιος Σολωμός

να έκτιμηθ ή από τη νέα γενιά ο κ. Προβελέγγιος, άν κι' αναγνωρίζω
πως ο κ. Μαρκοράς είναι ένας από τους δασκάλους μας στην καινούρια
πρόσοδι, άν και μέσα σ' ένα ροδοχάραγμα, μία - δυο χαρακτηριστικές
μορφές μου φανίζονται έπίμονα, κάποια με την τολμηρή της έπιβολή,
κάποια με τη βαθειά της γοητεία, όμως ή τέχνη του ποιητή του "Πα-
λαιο" και τών "Ιάμβων και "Αναστίσεων" μου φαίνεται βαθύτερη,
ό κόσμος του πλατύτερος, τό βήμα του προς τό άνοιγμα καινούριον
δρομού θαρραλέωτερο. Δίχως πρωτοτυπία δεν ατ ή, με όλη την γλυ-
κύτητα του, ο κ. Μαρκοράς άπολουθεί την παράδοσι του Σολωμού,
πώς ή πηγή της άόμα ή νεότερη ποίησί μας, στο έργο όμως του κ.
Παλαιού παίρνει νέα ζωή και νέο κάλλος, δυναμώνεται μ' έντονότερα,
συνθετώτερα στοιχεία ή παράδοσι αυτή.

"Ακόμη εκείνο που ξεχωρίζει κι' αναδείχνει περισσότερο τη γρηγο-
ρά του Παλαιού, είναι ή άναντίρρητη επίδρασι του στη νέα γενία.

"Αν είναι γνώρισμα της σημερινής ποιήσεως μία προσπάθεια να ξεφύγει
από τό συνηθισμένο και μικρόχαρο, να σηκωθεί ψηλότερα από την κοι-
νήν αντίληψιν, ν' αφήσει τις καθημερινές έντιμώσεις και τά συνηθισμένα
περιοτατικά της ζωής στη δικαιοδοσία του έμμετρου ή όχι ρεπορτάζ,
όπου άνήκουν, να ξεχωρίση τό πεζό στοιχείο από τό ποιητικό νόημα και
τό κοινό αίσθημα από την άυθεντική συγκίνησι, στο παράδειγμα του
Παλαιού και στην καλύτερη δόξαι του χρωσιέται πιο πολύ, παρά
σε κάθε άλλον. Για τότο δεν αισθάνομαι κανένα δισταγμό, δίνοντας
την προτίμησιν μου στον ποιητή τών "Ματιών της Ψυχής μου", όπως
θα την έδιναν στον αγαπητό μου Πορφύρα, για τόν ελκρινέστερο και
μουσικώτερο τόνο της έμπνευσής του, άν ήταν ζήτημα να έκλέξω μόνον
μεταξύ των νεωτέρων.

Πέτρος Βασιλικός

"Ο κ. ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ έστειλε την
παράτω άπάντησιν:

"Με ρωτάτε ποιος είναι ο καλύτερος ποιητής; "Ο
κ. Diogenes.

"Ο ποιητής ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ άπάντησε
ός έξης:

"Φίλε κύριε,
Μ' ερωτάτε να σας ειπω ποίον θεωρώ ός τόν
πρώτον εκ των ζώντων "Ελλήνων ποιητών. "Επειδή
ή άπάντησίς μου δεν θέλω ν' άπορρέη ότε εκ συμ-
παθείας, ούτε ές άποκλειστικόν περί τέχνης πεποι-
θήσεων, δεν είναι δυνατόν να είναι εκείνος.

"Ο πρώτος ποιητής ενός έθνους είναι εκείνος, έν
τη ποίησι, του όποιου ο λαός εύχόσκει άπληροιν των
αίσθημάτων του, τόν όποιον αναγινώσκει και αγαπά,
τόν όποιον έννοει, άν όχι ο πολύς κόσμος, του-
λάχιστον οι έπαίοντες.

"Συνεπώς διά ν' άπαντήσω εις την ερώτησιν σας,
φρανάζομαι μίαν εικόνα, έν τη όποια διακρίνω τας
μορφάς του Μαρκορά, του Προβελέγγιου, του Σε-
ργή και του Δροσίνου.

"Εν τη τέχνη είμαι δημοκρατικός.

Ιωάννης Πολέμης

"Ο κ. ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΕΑΝΑΣ έστειλε την έξης έκτενη άπάντησιν:

"Αγαπητέ συνάδελφε,
Μου έκάματε την τιμήν να ζητήσετε την ψήφον μου εις την φιλολο-
γικήν σας αυτήν ψηφοφορίαν και μου ένεπιστεύθητε έν σαρκαίον. Το
ρίκτω ανεπαρκώς εις την κρίσιν του κ. Κωστή Παϊκμά. "Αν τό-
ρα μου επιτρέπετε να σταθώ λίγον εις τούς εις την κρίσιν αυτήν, θα τό-
καμω ευχαρίστως. "Η ψήφος που έπήρεν ήδη την θέσιν της.

"Ψηφίζω τόν ποιητήν τών "Ιάμβων και "Αναστίσεων", άκριβώς, ή
ποθέτω, διά τόν λόγον, διά τόν όποιον εις μίαν καθόλην ψηφοφορίαν
θα έπαιον τας άλλωτερας ψήφους. Είς τό ζήτημα της Τέχνης, ό
άσφαλέστερος τρόπος μιας έμπειρικής διαγνώσεως είναι ή αποαίβια με-
τάθεσις του ένεργητικού και του παθητικού της δημοκρατικότητος του κα-
λίστην. Κάτι τι δεν άρσκει εις τούς άλλους, άκριβώς δι' εκείνα τά
στοχεία, τά όποια ένδομαζόνται τούς πολλούς. "Όσον άφορά τά έργα,
τ' άρέσκοντα και εις τούς πολλούς και εις τούς άλλους—ή αιώνια άν-
τίρροπς των σχολαστικών και των στενωκεφαλών—τό πρώτα άποεί-
νει πάντοτε τό ίδιον. Του ίδιου έργου άλλα είναι άκριβώς τά στοιχεία,
τά όποια ένδομαζόνται αυτοίς και άλλα εκείνους. "Εάν εκάμουν μια
ψηφοφορίαν, με δικαιολογημένως γνώμης, διά τόν πανελλήνιον Σου-
ργήν και την υπεβάλλετε εις τόν ίδιον, ο ποιητής του "Ραιμωδ", διά τόν
όποιον έγινε ο δικαιότερος παραλληλισμός με τόν "Αισωπότην,
θα υπεδέχτο την γνώμην των πολλών με τόν ευλωτιστότατον εκείνον
μορφασμόν του, τόν όποιον δεν λησμονεί κανείς από όσους τόν έγνω-
ρισαν. Και έσπερ' από τοιούτου είδους ψηφοφορίαν βεβαιώθητε ότι ο
Σαίξπηρ, ο Ρενάν, ο Βέρνι, ή άποτιμώσαν την δόξαν ενός Σέλλεϋ
ένός Ρωσσέτη και ενός Μαλαρμέ άδύνη.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: "Η συνέχεια.

Η ΜΥΣΤΙΚΟΠΑΘΕΙΑ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΟΣ

..ΧΡΙΣΤΕ ΜΟΥ, ΕΙΜΑΙ ΔΙΚΗ ΣΟΥ!..

[Η ζωή μιας Καθελικής Άγιας]

Γ'.

«Ω, Χριστέ μου! Η αγάπη Σου θα εξακολουθήσει λοιπόν να μένει κλεισμένη μέσα στην καρδιά Σου: Αισθάνομαι πως αν εδρίσκει υγιές έρωτας να δοθούν θυσιές και ολοκαυτώματα στην αγάπη Σου, θα δεχθούν να τους χαρίσης την ατέλειωτη τρυφερότητα, που κρύβεις μέσα Σου... Ω, Ίησο! Κάνε ώστε εγώ να γίνω το θύμα Σου και το ολοκαύτωμα Σου αυτό!...»

(Άγια Θηρεσία: «Η ζωή μου»)

Είδαμε στο προηγούμενο φύλλο μας πως η Θηρεσία, η οποία είχε γίνει πια μοναχή του τάγματός των Καρμηλιτών, γνώρισε στο χτήμα του θείου της έναν νεαρόν ιερωμένο, τον πάτερ Βαρθολομαίο, και πως ένοιωσε γι' αυτόν ένα λεπτό, τρυφερό αίσθημα συμπάθειας. Μά, πολύ περισσότερο κι απ' αυτήν, ο νεαρός ιερωμένος ένοιωσε ξεχωριστή ευχαρίστηση να τη συναντά και να συνομιλή μαζί της ώρες ατέλειωτες.

Τις τελευταίες μέρες όμως, η συναντήσείς τους είχαν αρχίσει να γίνονται σπανιότερες, και η Θηρεσία το παρατήρησε αυτό. Της είχε γεννηθεί η εντύπωση, ότι ο ιερέας προσπαθούσε να την αποφυγή. Αλλά είχε καταλάβει πια τότε θεία στη συμπάθειά της, ώστε η άγνη Καρμηλίτισσα δεν ήταν δυνατόν να τον παρεξηγήσει, να σκεφτεί τίποτε κακό εις βάρος του.

Μια μέρα όμως, συνέβη κάτι που την άφησε κατάπληκτη. Η Θηρεσία είπε στον ιερέα ότι την έπομένη επιθυμούσε να πάει στο παρεκκλήσι του, για να την εξομολογήσει. Του το είπε αυτό απλά, όπως το είχε πει και άλλοτε. Μά ξέφανα τότε, τα τόσο ήρεμα χαρακτηριστικά του Βαρθολομαίου πήραν μια έκφραση τρώμου.

Θα μπορούσε να πιάς ο' έναν άλλον πνευματικό, κόρη μου, της είπε. «Αν ήξερες...»

—Πάτερ!

—Ναι, αδελφή μου, επρόσθεσε τότε εκείνος με ένα τόνο υπερτάτης συντριβής στη φωνή, με τα μάτια ταπεινωμένα. Δεν είμαι άξιος να σε εξομολογήσω εγώ... Ένας κολασμένος σαν και μένα, δεν μπορεί να παρηγορήσει μια άγία!..

Και την άφησε κι έφυγε, μόλις επρόφερε αυτά τα λόγια, έφυγε γρήγορα, σαν να τον κυνηγούσε ο Σατανάς!

Η Θηρεσία έμεινε σαν αποσβολωμένη εκεί, καταμεσής στον κήπο. Αυτό που είχε συμβεί, της ήταν ακατανόητο. Έπειτα, αποτραβήχτηκε στο βάθος, σε μια δεινροστοχία και ξέσπασε σε αναφυλλιά. Μαύροι στοχασμοί περνούσαν από τη σκέψη της. «Όταν το κλάμμα της έπαψε, γονάτισε και ένωσε τα χέρια της.

—Χριστέ μου! ψιθύρισε. Σώσε τον! Σώσε μας και τους δύο!..

Είχε αρχίσει να νυχτώνει πια, και η Θηρεσία εξακολουθούσε ακόμη να μένει στον κήπο. Είχε καθήσει στην όχθη του μικρού ποταμού που τον διέσχισε. Το φεγγάρι που είχε βγει, έριχνε ένα εξωτικό φως επάνω στην άγία, που βασανίζονταν για το αμάρτημα ενός άλλου, αμάρτημα μάλιστα που δεν ήξερε και ποιά ήταν ακριβώς. «Εξαφνα, άκουσε βήματα, και σε λίγο είδε εμπρός της τον πάτερ Βαρθολομαίο.

«Η ψή του ήταν παραλλομένη, τα χαρακτηριστικά του συνεσπασμένα.

—Αδελφή μου... της ψιθύρισε.

Την αποκαλούσε «αδελφή» και όχι «κόρη μου» όπως ταίριαζε στο ιερατικό του αξίωμα.

—Πάτερ, τί έχετε;

—Αδελφή μου, είμαι ένας δυστυχισμένος. Πιο πολύ απ' αυτό, είμαι ένας κολασμένος άνθρωπος. «Αν ήξερες...»

Μά κόμπιασε πάλι. Το βλέμμα όμως, με το οποίο τον περιέβαλε η Θηρεσία, ήταν γεμάτο με τόσο λεπτή τρυφερότητα, ήταν τόσο απαλό και τόσο παρηγορητικό, ώστε η γλώσσα του αμαρτωλού ιερωμένου λύθηκε επί τέλους. Και, με σακατεμένη φωνή, άρχισε τότε την εξομολόγησή του:

«Ήταν ένας κολασμένος... Είχε αγαπήσει μια γυναίκα, που ήταν ο Σατανάς προσωποποιημένος και φοβόταν πως την αγαπούσε α-

κούη. Ένοιωσε μέσα του τρομερά δεσμό που τον κρατούσαν αντίκρυ, στα όποια ένοιωσε την προσπάθεια πια. Η μορφή της γυναίκας εκείνης, η οποία, στις ώρες της συντριβής του του ένεπνε τόσο απέχθεια, έρχόταν στιγμές, πολλές στιγμές, που έπαυρε ένα ακατάλυτο δέλητρο εμπρός στα μάτια του, και άσκούσε μια τέτοια γοητεία επάνω του, ώστε θα μπορούσε και να θλασφήμηση εις αϊτίες της!..

«Έφτά χρόνια τώρα, κρατούσε αυτό το μαρτύριο. Έφτά μαύρα χρόνια, στα όποια ένοιωσε την ιερή "Όστια σαν καυτό σίδερο στο στόμα του κι έτρεμε δολόκληρος όταν έμπαινε μόνος στην άδεια εκκλησία, για να αρχίσει τον έσπερινό. Πόσες φορές δεν προσπάθησε να αποτινάξει από πάνω του αυτή τη σαγήνευτική άμαρτία! Κατώρθωσε κάποτε να φεύγει από τη φίλη του, μά ξαναγύριζε κοντά της ταπεινός, εξουθενωμένος, χωρίς θέληση, χωρίς νύερα, για να δοκιμάσει ξανά τις ταπεινώσεις στις όποιες τον υπέβαλε, και που του φαινόταν σαν ευτυχία!..

«Είχε πιστέψει κι αυτήν τη φορά πως θα νικούσε. Για πρώτη φορά, μέσα στα έφτα χρόνια, είχε αφήσει το Γολέδο κι είχε φύγει μακριά της. Είχε ελπίσει... «Όταν έφυγε, εκείνη δεν του έφερε καμιά αντίρρηση. Ήταν ελεύθερος...

Μά όχι... Νά, ένας μήνας δολόκληρος τώρα, που δεν ήταν ούτε μόνος, ούτε ελεύθερος. Η ανάμνησι της τον παρέλυε, η σκέψη της τον έριχνε σε μια τέτοια σάφηση, να πάει να την βρή, άφηφώντας για όλα. Δεν έφυγε, μά έτσι το μαρτύριό του έγινε πιο φρικτό, πιο αποτρόπαιο...

«Ο ιερέας σκέπασε το πρόσωπο με τις παλάμες του. Το σώμα του συνταραζόταν δολόκληρο. «Εκλαψε με λυγμούς απηλούς, και το πνιχτό αυτό κλάμα, έκανε την άπαλη καρδιά της Θηρεσίας να σπαράξει. Σήκωσε το χέρι, κι έκανε το σημείο του σταυρού επάνω από το σκυμμένο κεφάλι του Βαρθολομαίου.

«Ένας στεναγμός ανακουφίσεως έξφυγε τότε από το πνιχτό του αμαρτωλού. Είχε όνειρευθεί ως τον μόνο λυτρωτή του τη συμπάθεια αυτή της νεαρής μοναχής. Εκείνη, την οποία η καρδιά του είχε όρισει ως κριτή του, τον έσωζε! Τρελλός από τη χαρά του, άρπαξε το λευκό παρηγόρητο χέρι και, πλημμυρισμένος από εὐγνωμοσύνη, το έφερε στα χείλη του που έκαίγαν.

«Η Θηρεσία αποτράβηξε το χέρι της. Ανδρικά χείλη, εκτός από του πατέρα της, δεν την είχαν άγγισει ως τότε. Τρόμαξε, μά δεν θέλησε να εκδηλώσει τίποτε. Θά ήταν όλεθριο, αν έβλεπε ο' αυτόν τον άνθρωπο, τον όποιο καταλάβαινε πόσο συμπαινούσε, να ένοιώσει πως έρωτα και μια άπλη ύποψία της είχε περάσει σε μια στιγμή γι' αυτόν...

«Η άγία προσθέτει τά έξης στα Άπομνημονεύματά της γι' αυτό το επεισόδιο που έζηχησε μια τεραστία επίδρασι στη ζωή της:

«Τότε ο ιερέας αυτός άνοιξε το ράσο του και έβγαλε ένα φυλαχτό, φτιαγμένο από τα χέρια μιας Μαύρης μάγισσας. Αυτό το το είχε δώσει, φεύγοντας, εκείνη η γυναίκα, για την όποια μού μίλησε, και μ' αυτό τον κρατούσε αχμάλωτο στα κολασμένα βρόχια της άνοστης μαγγανείας της. «Εγώ, δεν άπεφάσα να το άγγίξω στην άρχή, το πήρα όμως έπειτα και τρέμοντας δολόκληρη, το πέταξα στο ποτάμι...

«Από τη στιγμή εκείνη, σαν να ξυπνούσε από έναν ύπνο βαρύ, θυμήθηκε το τι είχε κάνει στα τελευταία χρόνια και κυριεύτηκε από όρεξη και απογοήτευσι. Κι άρχισε να άπεχθάνεται τη γυναίκα εκείνη και να την μισή. Διέκοψε κάθε δεσμό μαζί της. Μά, λίγο άργότερα, που βρήκαν μια μέρα νεκρόν!..

Το επεισόδιο αυτό, όπως είπαμε, έξηχασε τεραστία επίδρασι στη ζωή της Θηρεσίας. Η ευαισθησία της είχε ύποστη μια μεγάλη δοκι-

ΑΠ' ΟΛΑ ΔΙ' ΟΛΟΥΣ

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

[Νέα, είδησεύλες, περίεργα, στατιστικές, κλπ, κλπ.]

«Αν σπείρουμε ένα στρέμμα γής με πατάτες κι ένα άλλο με σιτάρι, το βάρος των πατατών που θα μαζέψουμε, θα είναι τετραπλάσιο απ' το βάρος του σιταριού.

Τα πιο σπάνια φάρια, ο' όλο τον κόσμο, τα έχει η Κίνα. Από την Κίνα μάζερχονται και τα μικρά και κομψά χρυσόψαρα, τα όποια στοιχίζουν πανάκριβα.

Ίδου κι ένας πρωτότυπος τρόπος πλουσίματος των ρούχων. Δένετε τα ρούχα πίσω από μια θάρκα και κοπηλατείτε μιά-δυό μέσα στη θάλασσα. Ξεβγάτε ύστερα τα ρούχα με γλυκό νερό και... πάει λέοντας!.. Έτσι πλένουν τα ρούχα τους στην Ισπανία, όπου βασιλεύει φτώχεια και μεγάλη κουρελαρία.

Μεταξύ χιλίων ανδρών, μόνον ένας ζή εκατό χρόνια.

Υπολογίστηκε ότι μια βαλανιδιά, μέσα σε πέντε μήνες άπορροφά από την γή 123 τόννους νερού.

Πρό τριάντα χρόνων, λανσαρίστηκε στην Ένετία η εξωφρενική μόδα να φορούν η γυναίκες γυάλινα καπέλλα. Όπως όμως ήταν φυσικόν, η μόδα αυτή έγκατελείφθη πολύ γρήγορα.

Το περίφημο Πανεπιστήμιο της Όεφόρδης έχει τακτικό έτησιο εισόδημα 100 χιλιάδες λίρες.

Δεν πρέπει, λέει ένας Γερμανός γιατρός, να μαθαίνουμε στα παιδιά μας πιάνο, πριν πιάσουν στα δέκα τους χρόνια, γιατί τα 80 εκατοστά των παιδιών που μαθαίνουν πιάνο από μικρότερη ηλικία, γίνονται καχεκτικά και ύστερικά.

«Ένας απ' τους πιο ισχυρούς γυναικείους συλλόγους στο Μεξικό, ήταν άλλοτε κι ο Σύλλογος κατά της άπαισίας συνηθείας των φιλημάτων». Άξιοπαράτητο όμως είναι ότι ούτε μία χίρα δεν ήταν μέλος του συλλόγου αυτού.

Στα δάση της Νορβηγίας δεν επιτρέπεται να κόψη κανείς ένα δέντρο, αν δεν το αντικαταστήσει προηγουμένως με τρία άλλα, τα όποια θα φυτέψει στο ίδιο μέρος.

Κατά την παλαιά Κινεζική νομοθεσία, όταν επέθανε ένας ύπόδικος, κατηγορούμενος για δολοφονία, στο έδωλό του κατηγορούμενου, κατά τη δίκη, τον αντικαθιστούσε η ο αδελφός του, η ο πατέρας του, η ο γαμπρός του!

Στην Ιαπωνία απαγορεύεται άλλοτε αυστηρότερα να καπνίζουν εκείνοι που δεν είχαν πάρει ακόμη στρατιώτες.

Στη Λαπωνία, τα έγκλημάτα που τιμωρούνται αυστηρότερα απ' όλα τα άλλα, είναι ο φόνος και το να παντρευθεί κανείς μιά κοπέλλα, χωρίς την συγκατάθεσι των γονέων της.

Υπάρχουν άραγε άνθρωποι με πράσινα μαλλιά; Υπάρχουν, μάς βεβαιώνει ένα αμερικανικό περιοδικό. Προσθέτει όμως ότι οι άνθρωποι αυτοί δεν είναι εκ γενετής πρασινομάλληδες, άλλ' ότι γίνονται τέτοιοι σε πέντε-δέκα χρόνια, οι έχοντες μαύρα μαλλιά και εργαζόμενοι σε μεταλλεία χαλκού.

Μιά μελιτζάνα, χίλια δολάρια! Μη σας φαεί άπίστευτο, τόσα κέρδιζε ένας καλλιεργητής της Καλιφόρνιας, παρουσιάζοντας στο Γεωπονικό Ινστιτούτο μια μελιτζάνα βάρους 17 οκάδων!

Στην Ιαπωνία υπάρχουν μερικά αιώναδια δέντρα, των οποίων το ύψος είναι μόλις ένα μέτρο.

Η φάλανα διασχίζει τους ωκεανούς με ταχύτητα 120 χιλιομέτρων την ώρα.

Κατά το 1933 καταθροονίστηκενε 5 δισεκατομμύρια οκάδες μακαρόνια (που άλλού!) στην Ιταλία.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

ΜΙΚΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο Ναυαϊκός, ένας διάσημος Ρωμαίος στρατηγός, πήγε κάποτε στο σπίτι του ποιητού Έννιου, για να τον επισκεφθεί. Η υπηρετριά του που άνοιξε όμως, του είπε ότι ο Έννιος δεν ήταν μέσα. Ο Ναυαϊκός, που ήταν βέβαιος ότι ο φίλος του ήταν εκεί, κατάλαβε ότι η υπηρετριά του είχε πέμματα κατά διαταγήν του κυρίου της, κι έφυγε χωρίς να δείξει την παραμικρή ανησυχία.

«Υστερα από λίγες μέρες πήγε ο Έννιος στο σπίτι του Ναυαϊκά και του φώναξε απ' την πόρτα:

—Ναυαϊκά!.. Ναυαϊκά!.. Μέσα είσαι;

—Δεν είμαι μέσα! άπάντησεν ο Ναυαϊκός.

—Τι έκαμε λέει!.. Άφου γνώρισα τη φωνή σου, γιατί μού πέμματα;

—Είσαι αδιάκριτος άνθρωπε! Ξαναφώναξε τότε ο Ναυαϊκός. «Όταν σε ζήτησα εγώ, πίστεψα την υπηρετριά σου ότι δεν είσαι μέσα και ουδέν πιστεύεις... ούτε μένα τον ίδιο!

ΣΦΑ ΔΟΓΙΑ

«Αν μισή κάποιον, άς τον να ζήση. Δεν υπάρχει μεγαλύτερη φοντενέλ.

Θέλεις, αγαπητέ μου, να λάθης μια ιδέα των συγχρόνων σου; Δεν έχεις, παρά να φωνάξεις στο δρόμο: «Ηλίθιε!.. Θά δής αμέσως... όλους τους διαβάτες να γυρίσουν! Άλ έξ, Δ ου μ άς, υ ί ες

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

Ο ΒΙΚΤΩΡ ΟΥΓΚΩ, ΗΡΩΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΣΚΑΝΔΑΛΟΥ

Ο συγγραφέας των «Αθλίων» έμελλε της Γαλλίας. Η λύσσα των εχθρών του. Οι δύο σύζυγοι του ποιητού. Άδελφός και Ίουλιέττα Ντρουέ. Ο πανάσχημος ζωγράφος Μπιάρ κι η πανάσχημη σύζυγός του. Η σχέση της με τον Ούγκω. Η προδοσία της Ίουλιέττας. Μπροστά στον άπατημένο σύζυγο και στον άστυνέμο της συνεικία, κλπ. κλπ.

κωμικοτραγική ιστορία που θα σάς διηγηθούμε, εν' από τα πιο ενδιαφέροντα κεφάλαια από το βιβλίο της ζωής του Βίκτωρος Ούγκω, δεν είναι βέβαια διόλου... τιμητική για τη μνήμη του πιο μεγάλου ποιητού της Γαλλίας του περασμένου αιώνα. Μή φαντασθήτε όμως, πώς ή πρόθεσή μας είναι να κακολογήσουμε ή να «διασύρουμε την υπόληψη» του συγγραφέως των «Αθλίων». Κάθε άλλο. Θέλουμε απλώς να σας δώσουμε μια ανέκδοτη, εξαιρετικώς ενδιαφέρουσα, σελίδα από το βίο του ποιητού. *Αν από τη σελίδα αυτή θγαίνει το συμπέρασμα πως ο Βίκτωρ Ούγκω, παρ' όλη την αναμφισβήτητη ποιητική μεγαλοφυΐα του, ήταν ένας άνθρωπος μ' όλες τις θλιβερές αδυναμίες των κοινών ανθρώπων, το σφάλμα δεν είναι βέβαια ούτε δικό μας, ούτε και δικό του!

Στις 13 'Απριλίου 1845, ο βασιλεύς της Γαλλίας Λουδοβίκος Φίλιππος απένειμε στον Ούγκω τον τίτλο του «ομοτίμου», αναγνωρίζοντας έτσι επισήμως τις μεγάλες υπηρεσίες που προσέφερε στα Γαλλικά γράμματα. Οι εχθροί του ποιητού—κι' η αλήθεια είναι ότι Ούγκω είχε δημιουργήσει άπειρους εχθρούς, ιδίως μεταξύ εκείνων που αντιπαθούσαν την ρωμαντική σχολή—έξεμάνησαν για την τιμητική αυτή διάκριση που έγινε στο συγγραφέα του «Ερνάνη», στον άνθρωπο δηλαδή που γκρέμισε τον κλασικισμό από το θρόνο του. Μά οι «καλοθελητές» αυτοί δεν άργησαν να θρουν την ευκαιρία να ξεσπαθήσουν και πάλιν κατά του ποιητού και ν' αποζημιωθούν για τη λύπη που δοκίμασαν όταν είδαν τον Ούγκω να δνομάζεται ομοτίμος της Γαλλίας. Τρεις μήνες μονάχα μετά την ανακήρυξή του ως ομοτίμου, ο ποιητής γινόταν ήρωας ενός τρομερού κοινωνικού σκανδάλου. Και οι αντίπαλοί του δεν έχασαν την μοναδική αυτή ευκαιρία, που τους παρουσιαζότανε για να διασύρουν τ' όνομα του Ούγκω, για να τον κατηγορήσουν στο λαό ως έκφυλο και ανήθικο—και να τον αναγκάσουν τέλος να φύγει ντροπισμένος από τη Γαλλία!...

Τις περιπέτειες, και τις συνέπειες αυτού του σκανδάλου θα σας εξιστορήσουμε σήμερα.

Κυρία άφορμή της δυσάρεστης αυτής περιπέτειας του Βίκτωρος Ούγκω, στάθηκε ή... ακόρεστη έρωτοπάθεια του ποιητού! Στά 1845, ο συγγραφέας των «Αθλίων», αν και παντρεμένος πρην από δεκαπέντε περίπου χρόνια με την Άδελφά Φουσε, ζούσε φανερά σχεδόν, αφηφώντας τα ερωτικά σχόλια των εχθρών του, με την ιστορική πειά φίλη του, την Ίουλιέττα Ντρουέ, την οποία είχε γνωρίσει στα 1833. Μά ενώ ο Ούγκω είχε δυο επίσημους συζύγους... δεν έπαυε να κυνηγά και άλλες γυναίκες!... Κ' έτσι, την εποχή που ο Λουδοβίκος Φίλιππος τον άνωμασε ομότιμο της Γαλλίας, ο ποιητής είχε στενές γνωριμιές με την κυρία Λεονί Μπιάρ, σύζυγο του πασίγνωστου τότε ζωγράφου Αλγούστου Μπιάρ. Η Λεονί, μία γυναίκα δημολογούμενης ωραία, ήταν τότε είκοσι πέντε χρονών, με καταμάχουρ μάτια και με παράστημα που θα τ' ήλπιε και μία θεά του Ολύμπου. Έκείνη που την έβριζε στην άγκαλιά του Ούγκω, δεν ήταν τόσο ή άκαταμάχητη γοητεία που εξασκούσε ο ποιητής στις γυναίκες, όσο ή παροικιωδής ζηλοτυπία του άνδρός της. Ο ζωγράφος Μπιάρ, τέρας άσχημίας, δεν άφηνε τη γυναίκα του να βγη ούτε στο παράθυρό της. Κ' ή Λεονί, από αντίδραση, μόλις πρωτογνώρισε τον Ούγκω σ' ένα συγγενικό της σπίτι, του έδωσε άμέσως να καταλάβη, ότι με μεγάλη χαρά και προθυμία θα δεχότανε τη συνεννόησή του... για να τιμωρήσουν μαζί τον άτυπο σύζυγο της... Και ο ποιητής, ευγενέστατος πάντοτε απέναντι των γυναικών, δεν της άρνήθηκε αυτή τη χάρι...

Η Ίουλιέττα δεν άργησε να πληροφορηθή την άπιστία του της έκανε ο φίλος της... Και, μία μέρα, όταν συνάντησε τον Ούγκω να περιφέρεται σε μία έρημη δεινροστοχία του Λου-

BONSAIR

Ο Βίκτωρ Ούγκω πηγαίνει να καληνυχτίσει τα εγγονάκια του (Αυτογελιογραφία)

ξεμβούργου μαζί με την κυρία Μπιάρ, που την κρατούσε χτα από τη μέση, ώρμησε έναντιον της αντίληψής της και ξεμάλλασε κυριολεκτικά!... Κάποιος περαστικός, παρακολούθησε αυτή την όμηρική σκηνή, κρυμμένος πίσω από ένα τείχος, και θεώρησε υποχρέωσή του να ανακοινώσει στην κυρία Ούγκω τις λεπτομέρειες της συμπεριφοράς! Μά ή νόμιμος σύζυγος του ποιητού, συνηθισμένη πειά στις άπιστίες του Βίκτωρος, δεν έδωσε εξαιρετική σημασία σ' αυτό τό περιστατικό, γιατί είχε πάρει απόφαση, ότι ποτέ δεν θα μπορούσε να τον άπατηρή, στην όδο της συζυγικής πίστης!...

Άλλ' αν ή κυρία Ούγκω ήταν εξαιρετικά συγκαταβατική απέναντι των παραστρατημάτων του συζύγου της, ή Ίουλιέττα Ντρουέ, ή οποία νόμιζε ότι είχε περισσότερα δικαιώματα στο φίλο της και από αυτή τη νόμιμη γυναίκα του, δεν μπορούσε να συγχωρήσει τον Βίκτωρα της για την άπιστία του. Και έτσι, εξακριβώσε που είχε στήσει την έρωτική φωλιά του τό έρωτα, είδοισης τον ζωγράφο Μπιάρ, με μία άνωθυμη επιστολή, είδους συμφωρά εύρισκε κάθε τόσο από τη γυναίκα του!

Υστερ' από λίγες μέρες, ενώ ο Βίκτωρ Ούγκω θρονισμένος μόνος με τη Λεονί του στο δωμάτιο που είχε νοικιάσει σ' ένα σπίτι της όδοι Σαιν Ρόκ άποκλειστικά για τα έρωτικά ραντεβού τους, δυνατό χτυπήματα άκούστηκαν ξαφνικά στην πόρτα. Και πρην προφτάσει τό ζεύγος να συνέλθη από την πρώτη τάπληξή του, ή πόρτα άνοιξε άπτότομα και παρουσιάστηκε κατώφλι ο κάτωσχος σύζυγος της κυρίας Μπιάρ—περισσότερο άσχημος από κάθε άλλη φορά—και ο διοικητής του άστυνομικού τμήματος της περιφέρειας!...

Η Λεονί έβγαλε μία σπαρτακτική κραυγή τρόμου κ' έκανε τό πρόσωπό της με τα δυο χέρια της, ενώ ο Βίκτωρ Ούγκω, του κάκου έκανε έκκλησεις στην άπερισκεπαστή φαντασία του... για να βρη τον τρόπο να ή ορθώσει την κατάσταση!...

—Είνε αλήθεια, λοιπόν!... τράιλις ο σύζυγος. Έσείς, ο μεγάλος ποιητής, τολμάτε να κάνετε αυτήν την άτιμία!... Έσείς που κάνετε στα βιβλία σας τό δάσκαλο της ηθικής και της άρετής!...

—Τί τά θέλετε τώρα τά πολλά τά λόγια τον διέκοψε τό όργανο της τάξεως, τό άπαιό άγνοούσε καθολοκληριανήν... ποιητική έπαιότητα του ανθρώπου που στέκοταν μπροστά του με τό πουκάμισο... Άφού συλλάβαμε τον αυτοφώρο την γυναίκα σας να σάς άπατά τό φίλο της, άς τους οδηγήσουμε άμέσως στο τμήμα!...

(Στό σημείο αυτό, πρέπει ν' αναφέρουμε μία παρένθεσι. Σώζεται άκόμα, σ' άρχη της Άστυνομικής Διευθύνσεως των Παρισίων ή άναφορά που συνέταξε ο διοικητής του τμήματος, ο οποίος συνέλαβε τό ζεύγος στην έρωτική του φωλιά. Άπό την άναφορά αυτή πληροφορούμεθα, ότι τό δωμάτιο στο οποίο έλαβε χώραν τό άδίκημα, ήταν έσπλωμένο με μία καρέκλα, ένα έτοιμωμένο καναπέ και ένα άντικείμενο... οικιακής χρσεως, σπασμένο και αυτό!... Ο Ούγκω μίζότανε για τη φιλαργυρία του... Άπο τήν προδενεί εντύπωσή τό γεγονός, ότι ο ποιητής άποφάσισε να διαθέση λίγα περισσότερα χρήματα για τό έρωτικό του άστυνέμο, πιά εδπαρουσίαστο!... Κλείνουμε την παρένθεσι.)

Η άπειλή του άστυνομικού διοικητού, ότι θα όδηγήσει τον νοχο ζεύγος στο τμήμα, έκανε τον Ούγκω να συνέρθη από τον ταραχή του.

—Με συγχωρείτε, κύριε! φώναξε ο συγγραφέας της «Πιστίας των Παρισίων» με μεγάλη άξιοπρέπεια. Είμαι άστυνέμος της Γαλλίας και δεν έχετε, σύμφωνα με τό νόμο, τό δικαίωμα να με συλλάβετε!...

Και ο Ούγκω, για να γίνη περισσότερο πιστευτός, φέρεται τό τρίκωχο καπέλλο του.

Τό θέαμα ενός ανθρώπου με τό πουκάμισο, ο οποίος φορούσε συγχρόνως στο κεφάλι τό τρίκωχο καπέλλο των όμοιωτων ήταν τόσο κωμικό, ώστε ο άστυνομικός διοικητής δεν μπορούσε να κρατήσει τό γέλιο του!

—Δέν τ' άφήνεις αυτά! είπε στον Ούγκω. Είσαι, θέλω να γλώς άπατεών, άφού ζητάς να ξεσπατήσης τις άρχές και να έμφανισθής ως όμοτιμος της Γαλλίας!

ΤΑ ΦΛΕΓΟΝΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΩΣ ΣΥΖΥΓΟΣ

[Τι λένε οι Μεγάλοι άνδρες και ή Διάσημες γυναίκες]

Η γυναίκα που μπορεί να συγκρατήσει τον έαυτό της, που μπορεί να συγκρατήσει έναν άνδρα, μπορεί να συγκρατήσει κι' όλόκληρη στοατιά. Τόμας

Ένας καλός μάγειρος, μία καλή γυναίκα και μία καλή θέσι, κάνουν παντού ένα καλό νοικοκυριό. Δόριμερ

Και ή πιο καλόκαρδη γυναίκα, για να κατορθώσει να ζήσει μοναχιά με τον άνδρα της, πρέπει να ναι πολύ φρόνημη και πολύ στοχαστική. Ε. Βώκερ

Πότε, τέλος πάντων, ή λέξις «έτακοή» θα λείψη από την τελειή του γάμου; Σήμερα πολλές γυναίκες δυνασχετούν γι' αυτήν, άλλες δεν την άναγνωρίζουν κι' άλλες την παραδίνουν καημερινώς.

Μά και οι άνδρες σήμερα θεωρούν ευτυχισμένο τον έαυτό τους, αν ξέρουν ότι ή γυναίκα τους τον άναγνωρίζει ως ίσους και όχι ως κατωτέρους των. Άρα... αντίο έτακοή!... Λαίδη Βιολέτα Γρεβίλ

Για να ναι ευτυχισμένη μία νεότακτη γυναίκα, πρέπει να περιορίση στο έλάχιστον όλες τις άνάγκες της. Σοφία Τορνερ

Η γυναίκα που δεν κατορθώνει να βασίλει μεσα στο σπίτι της ή γαλήνη, ή χαρά κι' ή γλυκύτης, δεν πρέπει να θεωρηθεί ως άξια σύζυγος. Χαίτοπερ

Η γυναίκα μπορεί και πρέπει να κάνει τις δουλειές μιας υπηρετίας. Πρέπει όμως να φροντίξη να μη την θεωρούν για υπηρετρια τά παιδιά της. Μαρία Χαλιδάκη

Ο ποροσμός κάθε γυναίκας είναι να παντρευθαι και να γίνει μητέρα. Ο πολιτικός καθόλου δεν ενατιώνεται προς την μητρότητα, άλλ' άπαγορεύει στις γυναίκες εκείνες, που εινε άδικημένες από τη φύση, να διακονίζουν την αβλιότητά τους. Μαρία Στήσιον

Η παντρεμένη γυναίκα πρέπει να εινε πολύ ενατη, γιατί όχι σπάνια παρουσιάζεται περίπτωση, κατά την οποία ή άρετή της πρέπει να λογιχη για δυο ανθρώπους κι' όχι μόνο για έναν. Κάρμεν Σόλβα

Η γυναίκα που δεν εινε φρόνημη, δεν πρέπει να παντρευθαι. Μία γυναίκα που έτυχε να παραστρατήσει στη ζωή της, μπορεί να μετανοήσει κατόπιν και να γίνει πιστή σύζυγος και καλή μητέρα. Άλλά μία γυναίκα τσαμπα, φιλάσχημη και εκκεντρική, εινε άδύνατον ν' άφοσιωθι ποτέ στον άνδρα της και στα παιδιά της. Μίνα Άντριμ

Όπως παντρεύεται μία άνοστη, όχι όμως κα μναλομένη γυναίκα, δεν κάνει τίποτ' άλλο, παρά να στολίζει τό τραπέζι του μ' ένα κομψότατο, άλλ' άμαλία (Βασίλισσα της Πορτογαλίας)

Ο άνδρας ως σύζυγος [Τι λένε οι Μεγάλοι άνδρες και ή Διάσημες γυναίκες]

Όταν ένας άνδρας άφοσιωθι με την καρδιά του στην γυναίκα του, εινε άδύνατον να μη τον συμπαθήσει κι' αυτή και να μη του μπει η στή σ' όλόκληρη τη ζωή της. Έκείνοι που ειναν ότι ή συμπαθεια άντι καθιστά τον έρωτα στους συζύγους, ειναν πολύ μεγάλο όψος. Άλίκη Γουνδ

Οι περισσότεροι άνδρες άρρίζουν να εκτιμούν τις γυναίκες τους τη στιγμή άκριβώς που παύουν αυτές να τους εκτιμούν. Φέλις Προάιν

Όταν ο άνδρας εινε παιδαριώδης, ή ματαιοδοξία του εινε πάντα μεγαλύτερη από της γυναίκας. Μ. Νάπολεον

Οι περισσότεροι άνδρες δεν άπαιτούν τίποτ' άλλο από τις γυναίκες τους, παρά ένα καλοστρωμένο κρεβάτι κι' ένα καλό φαγι. Κι' όμως, πόσα άλλα πράγματα άκόμα θα μπορούσαν να ζητούν απ' τις γυναίκες τους!... Έρρίκος Άλβονσέρ

άδειανό δοχείο.

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΑΚΙΑ

ΒΑΣΙΛΙΚΕΣ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΙΔΙΟΤΡΟΠΙΕΣ

Ο αυτοκράτορας της Ιαπωνίας εινε καλ... ποιητής!... Άποφάσεις μάλιστα τελευταίας να εκδόση τά Άπαντά του, κι' όχι πειά με μείδωτο, όπως συνήθιζε να δημοσιεύη ως τώρα τους στίχους του. Άπο 300 γυλιάδες στίχους, που έχει γράψει θα τυπωθι μόνον 1200. Όλους τους άλλους θα τους άποκηρύξη.

Ο ήδη εξόριστος αυτοκράτορας Γουλιέλμος ήταν περίφημος λαοπάθος. Όταν πρό τριάντα χρόνων, ο φίλος του λόρδος Νουσσλνχτ τό άνεκοίνωσε την άπόφασή του να κάνει τον γύρο του κόσμου διά θαλάσσης, ο αυτοκράτορας του διέθεσε για τό ταξίδι αυτό τό ταχύτερο καταδρομικό του Γερμανικού στόλου. Ο ζήτηλεμα λόρδος έδεχτηκε την εύγενή προσφοράν του ισχυρού φίλου του και πραγματοποιήσε, με τό γερμανικό πολεμικό, τό σχεδίο του.

Η τελευταία αυτοκράτειρα της Ρωσίας, είχε ταλέντο γελοιογράφου. Η μεγαλύτερή της δε εύχαρίστησι, ήταν να κάνει τις καρικατούρες των ανθρώπων που την περιστοιχίζανε.

Ο βασιλεύς της Έλλάδος Γεώργιος ο Α' τρελλανόταν για τό κρεμμύδι. Καμιά ήμέρα δεν τούλειψε ή κρεμμυδοσαλάτα σ' τό τραπέζι του.

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Η ΔΥΟ ΑΠΟΤΥΧΙΕΣ ΤΟΥ ΝΤΕΤΕΚΤΙΒ ΧΑΪΤΟΡΝ

ΝΑΙ, έτσι είναι, δεν μπορώ να πω, πώς ή δυο συναντήσεις μου με τον Μπόμπ Μπλάκομιθ μεγάλωσαν το γούτρο μου ως αστυνομικού. Κάθε φορά που θρήνηκα αντιμέτωπος μ' αυτόν, φάνηκε κατώτερός του. Και όμως, δεν ήμουν απ' τους ανθρώπους που καταβάλλονται εύκολα. Όχι! Τα κατορθώματά μου με είχαν κάνει ελπίστια στο λαό κι' όλοι οι κακοποιοί τρόμαζαν και στ' ακουσμά μου του όνοματός μου. Και όμως, το στάδιο μου έκλεισε με μία αποτυχία... Την χρωστάω στο Μπόμπ Μπλάκομιθ. Δεν είμαι ωστόσο διόλου θυμωμένος μαζί του. Μα κι' αν ακόμα τον μισούσα, μ' όλη τη δύναμη της ψυχής μου, δεν θα κέρδιζα τίποτα, αφού εγώ, ο ντετεκτίβ Χαΐτορν είμαι σήμερα, άπλωσιτά, ένας άνθρωπος λογίας, που έχασε το δελτί του γόδι στη μάχη του Τίετσαλ κι' ο Μπόμπ... Αφήστε όμως να σας τα πω καλύτερα με τη σειρά.

Θα προτιμούσα να μη σας διηγηθώ την πρώτη μου συνάντηση με το Μπόμπ. Η εφημερίδες έγραψαν στήλες ολοκληρωμένες αυτή. Πρόκειται για την τομή του κορμού των κοσμημάτων της Γ' εναντίον Στρήτ και κάθε φορά που την θυμούνται ανεβαίνει το αίμα στο κεφάλι μου. Η εφημερίδες με σκυλόβρισαν και με το δικό τους. Ίσως να θυμάστε τα περισσότερα της ληστείας εκείνης: Ένδ' έλεπε ο σύζυγος της κ. Ντέβενπορτ, ένας άνθρωπος μπήκε στο μέγαρό της κατά τις δέκα τη νύχτα. Ο κλέφτης φορούσε μάσκα και κανείς δεν μπόρεσε να καταλάβει πώς κατόρθωσε να φτάσει ως την κρεβάτοκαμάρα της πλούσιας και ηλικιωμένης αυτής κυρίας. Αφού έδεσε και φίμωσε το θύμα του, έβγαλε παντού με επί τέλους έβριξε τα περιττώματά του. Ως εδώ θα μου πείτε, πάλι κι' έρχεται. Μία συνηθισμένη ληστεία, αν και μένει ανεξήγητο πώς κατόρθωσε ο κλέφτης να φτάσει ως την κρεβάτοκαμάρα, χωρίς να τον καταλάβουν οι παλαιοί και πιστοί υπηρέτες της κ. Ντέβενπορτ.

Αφού, λοιπόν, πήρε τα διαμαντικά, ο Μπόμπ γιατί περί αυτού πρόκειται έκανε να φύγει, ήσυχα-ήσυχα, χωρίς, ούτε καν να γυρίσει να ιδεί το θύμα του. Αυτό το λάθος, λίγο έλειψε να το στοιχίσει ακριβά, γιατί η κ. Ντέβενπορτ είχε καταφέρει να λυθεί από σκοινιά της και το μαντήλι απ' το στόμα της, ώρμησε στο παράθυρο, έβγαλε με απίστευτο, για την ηλικία της, θάρρος το τζάμι και άρχισε να ζητά βοήθεια. Αμέσως ο κόσμος μαζεύτηκε κάτω. Ο αστυφύλακας της γειτονίας έτρεξε πρώτος. Γι' αυτήν θέλησε να περάσω κι' εγώ απ' εκεί μετά πέντε λεπτά, κι' αυτή η τύχη έγινε αφορμή να γελοιοποιηθώ στα μάτια του κόσμου. Δεν μπορούσα όμως να κάνω κι' αλλοιώς. Μπήκα λοιπόν στο σπίτι κι' άρχισα ν' ανεβαίνω δυο-δυο τα σκαλοπάτια, γιατί το διαμνησίμα της κ. Ντέβενπορτ ήτανε στο τρίτο πάτωμα.

Μεταξύ όμως του δεύτερου και του τρίτου πατώματος, είδα έξω από τον αστυφύλακα να κατεβαίνει λαχανιασμένος. Ήτανε κατακόκκινος, ξεκουμπωμένος, ξεσκισμένος, άνω-κάτω. Ήταν ένα γερό παλληκάρι, καμιά τριανταριά χρονών με μεγάλα πράσινα μάτια και μαύρα μαλλιά. Με άναγνώρισε αμέσως: Καλά που ήρθατε, κ. Χαΐτορν, μου είπε σταματώντας λαχανιασμένος. Άνεβήτε γρήγορα. Τον έχω δεμένο και κλειδωμένο στο μπάνιο. Πάνω μία στιγμή να φέρω ένα ουινάδελφ μου κι' έφτασα... Με χτύπησε άσκημα ο παλληκάρης: Πως!...

Και κατέβηκε γρήγορα. Θέλησα να τον κρατήσω μία στιγμή, να ρωτήσω μερικά λεπτομέρειες, εκείνος όμως με προσπέρασε θιαστικός, φωνάζοντας συγχρόνως: Στο τρίτο πάτωμα! Άνεβήτε γρήγορα! Στο τρίτο... Θά τα θυμάστε τα παρακάτω απ' τις εφημερίδες. Βρήκα θύματα έναν άνθρωπο δεμένο

Πήρα το χέρι του Μπόμπ και το έφερα πάνω στην καρδιά μου

ΤΟΥ Α. LE CORBE

μέσα στο μπάνιο, αυτός όμως ήτανε ο πραγματικός άστυφύλακας. Με μία γροθιά ο Μπόμπ τον είχε ξαπλώσει χάμω του πήρε τη στολή. "Όσο για την κ. Ντέβενπορτ, την έβγαλε κι' αυτή μ' ένα μαντήλι χλωροφορμιομένη άπάνω στο κεφάλι της. Οι υπηρέτες ήτανε καλά κλειδωμένοι στα διαμνησίματά τους.

"Από τότε, ύστερ' απ' αυτό το ρεζιλίκι, νύχτα και μέρα ψαχνα παντού, σ' όλα τα καταγώνια και σ' όλα τα έσοδα κέντρα να βρω τον άνθρωπο που μ' έξευτέλιξε.

"Υστερα από δύο μήνες μου υποχρέωσε να πάω να γκαρδάρω ν' αναβάλω την εκδίκησή μου. "Όλη μου η προσπάθεια έφαινε τότε στην ύπηρεσία της αντικατασκοπείας κι' εμπεριώθηκε για τις επιτυχίες που κατήγαγα σ' αυτόν τον πόλεμο. Ίσως να σας τις διηγηθώ καμιά φορά. Σήμερα περιοριστώ στις δυο μου αποτυχίες.

"Υστερ' από μερικούς μήνες μ' έστειλαν μαζί μ' άλλους να δώσουμε στην Γαλλία. Υπήρχε φαινόμενο κι' εκεί μεγάλη απειλή ανθρώπων της ειδικότητάς μου, γιατί δεν πρόστασα να ξεκουραστώ λίγες ώρες μέσα στο αμπριό μου, όταν έβγαζε με κάλεσε ο λοχαγός.

Τον βρήκα δρόμο, σκυμμένο σ' ένα χαρτί άπάνω στο τραπέζι του. Πλάι του, σ' ένα σκαμνί, ήταν ένα φλυτζάνι τσαγιού. Ήρθε σε δύο δημιάνα απόσταση, χαϊρέτησα και περίμενα.

"Ο λοχίας Χαΐτορν; ρώτησε.

"Στάς διαταγές σας, κ. λοχαγέ, είπα και έαναγείρεται. Είσαι ο Τζάιμς Χαΐτορν, ο ντετεκτίβ, δεν είν' έτσι; Μάλιστα, κ. λοχαγέ.

"Έχω ακούσει για τα κατορθώματά σου. Είσαι ο άνθρωπος που μας χρειάζεται, Χαΐτορν. Πρέπει τώρα να δείξεις όλη σου την ικανότητα στην υπόθεσι που μας απασχολεί.

"Ηρθε πιο κοντά και κυττάζοντάς με μεσα χέρι μου, μου είπε με χαμηλή φωνή:

"Πρώτ' απ' όλα πρέπει να ζήρης, ότι εκτελούμε σπουδαία προετοιμασίες εδώ. Κάθε μέρα τοποθετούμε νέες θωράξεις πυροβολαρχίας. Σου τα εμπιστεύομαι αυτά, γιατί ξέρω και ποιος είσαι καθώς και τις λαμπρές υπηρεσίες σου, κι' έτσι γιατί πρέπει να ζήρης περί τίνος πρόκειται. Λοιπόν, κάθε μέρα, ο εχθρός πληροφορείται τις νέες μας εγκαταστάσεις με στέλνει τις δειξίες του με ακρίβεια μαθηματική. Είνε φανερό πως κάποιος κατασκοπος βρίσκεται ανάμεσα μας, Χαΐτορν, πρέπει να τον ανακαλύψης το γρηγορότερο!...

Σώπασε για μία στιγμή, σήφτηκε λιγάκι κι' εξακολούθησε: Προσπάθησε κι' ο υπολοχίας Λενουάρ, που είνε άποστομένος στο "Επιτελείο μας", να βρει τις προσπάθειές του να γιναν χαμένες και το κακό δεν κολουβεί. Γι' αυτό θέρσες εκτός απ' την Άγγυλια. Η πίστη σου, ή προσοχή σου, ή και σου σ' αυτά τα ζητήματα, έλτρω να μας βοηθήσουν. Θα σου μιλήσω τ' αδύνατα δυνατά. Σωστή ή πεθαμένο, πρέπει να τον πιάσουμε τον κατασκοπο... Μου έδωσε ακόμα μερικά συμβουλές κι' έφυγα ταπεινός.

Το πράμα ήτανε δυσκολότερο. Από πού ν' άρχιζα τις έρευνές μου, χωρίς κανένα στοιχείο. Πως ν' ανακαλύψω τον κατασκοπο, ανάμεσα σε τόσους γυλιούς ανθρώπων, που όλοι τους ήτανε μοιόμορφα ντυμένοι κι' εκτελούσαν τις ίδιες διαταγές, με τη ίδια μαθηματική ακρίβεια; Πάνω μου την πολυχρόνια πείρα ή έντολή του λοχαγού μ' έβγαζε σ' αμηχανία. Άρχισα να καμιά πεποιθισι, χωρίς γραμμά, τις έρευνές μου. Πάνω τις μέρες τριγυρνώντας κοντά στις πυροβολαρχίες και μέσα στα χαρακώματα. Παντού έβλεπα τα ίδια όμοιομορφα πράματα. Έτσι, πέρασαν αρκετές μέρες χωρίς κανένα αποτέλεσμα.

"Εν' απόγευμα, είχαμε κάποιον πυό ήσυχία. Πήγα τότε και τρέξα στο δάσος, πέρ' απ' τις γραμμές μας, στη ρίζα ενός δένδρου. Είχα περάσει μία κουραστική και άγονη μέρα. Όπως πάντα, έδωκα κινήσους τον άγνωστο κατασκοπο. Ο ήλιος έβγαζε, όταν πρόσεξα μιάν άχτίνα του να καθρεφτίζεται άπάνω σε κάτι γυαλιστερό, σαν μέταλλο. Χωρίς να κουνήθω απ' τη θέσι μου, διέκρινα στην άλλη άκρη, κάπου είκοσι μέτρα μακριά, ξαπλωμένον έναν Άγγλο στρατιώτη, κρυμμένο όπως κι' εγώ. Τι γύρευε εκεί τέτοια ώρα;... Παρακολούθησα με προσοχή όλες του τις κινήσεις. Κύτταξε προς τις εχθρικές γραμμές. Ο ήλιος όλο και χαμψιωνε. Σε λίγο με σκέπασε το σκοτάδι, μα εξακολουθούσα να παρακολουθώ τον κρυμμένο στρατιώτη. Μου φαινόταν σαν να τον είχα ξαναβεί κάπου αυτόν τον άνθρωπο... Ξαφνικά, ή καρδιά μου άρχισε να χτυπά δυνατά κι' ένα δόμα ήρθε στα χείλη μου: "Ο Μπόμπ Μπλάκομιθ! Αλλά ήπανε! Αυτός ήτανε, κι' ένα σωρό σκέψεις με τάραξαν όλοκληρο. "Όλα μου τ' αστυνομικά ένστικτα ζήτησαν μέσα μου μαζί με το παλθό μου μίσος. "Υστερα, αμέσως, σχημάτισα την πεποίθησι πως αυτός ήτανε ο κατασκοπος.

Παντού ήσυχια, σκοτάδι. Συγκέντρωσα όλη μου τη δύναμη στα μάτια μου και περιμένα τις κινήσεις του Μπόμπ. Κι' αλήθεια, όταν το σκοτάδι έγινε πυκνό, κατάλαβα πως αερνόντανε αργά-αργά προς τις εχθρικές γραμμές. Τον ακολουθούσα. Αυτή τη φορά δεν έπρεπε να μου ξεφυγή. Όταν έφτασε σ' ένα θαθό λακκού, που είχα ανοίξει μία όδισα των 280, ο κατασκοπος διάσπασε λιγάκι και κατόπιν πήδηξε μέσα. Πήδηξα κι' εγώ τότε στον πελώριο λακκού. Έπεσα μαλακά, γιατί το χώμα ήτανε πολύ όγρο. Εμείνα λίγες στιγμές ακίνητος. Δεν είδα κανέναν.

Μέσα, ως ότου παρατήρησα το άνοιγμα μιας στενής διόδου. "Όλα ήτανε τέλεια σφαιρικά. Ο υπολοχίας εκείνος διάδρομος είχε άνοιχτεί με μεγάλη προσοχή κι' απ' τις δυο μεριές τον σκεπάσανε σασκιά γιομάτα άμμο. Προχώρησα και δεν άρχισα να διακρίνω λίγο πιο πέρα τον Μπόμπ να σερπενταίνει με χίλιες προφυλάξεις. Τον ακολουθούσα χωρίς τον παραμικρό θόρυβο, ώσπου φάππασε σ' ένα τετράγωνο υπόγειο. Ημουν πεισμένος πως δεν θα μου έφευγε... Γι' αυτήν στιγμή όμως, που έβγαζα το περιστροφό μου κι' έτοιμαζόμουν να ριχτώ άπάνω του, τον είδα να κρύβεται πίσω από ένα σασκί άμμο. Κρυφτήκα κι' εγώ καλά και περιμένα τι θ' άπογινε.

Δεν περιμένα καί ποτέ. Κρυμμένος καλά πίσω απ' τα σασκιά, έμειν' ακίνητος, σχεδόν ένα τέταρτο της ώρας, χωρίς ν' ακούω τίποτ' άλλο εκτός απ' την άνασα του Μπόμπ, όταν ξαφνικά είδα να πλησιάζει το φως ενός ηλεκτρικού φαναριού κι' ένα τρίτο πρόσωπο να μπαίνει στον κρυφώνα μας, φερούσε τη γαλαζία στολή των Γάλλων στρατιωτών και καθώς κρατούσε το ηλεκτρικό φανάρι, γνώρισα αμέσως το ξαινό κεφάλι του υπολοχαγού Λενουάρ. Τι γύρευε εκεί; Δεν άργησα να το μάθω. Με αίγυρες, θιαστικές κινήσεις πήγε στον τοίχο του βόθρου, τράβηξε ένα τούβλο και είδα τότε ένα τηλεφωνικό μηχανήμα. Την ίδια στιγμή τον άκουσα να μιλάει Γερμανικά:

"Ο συνταγματάρχης φόν Ντάλλινγ, στο τηλεφώνιο: Έδώ, λοχαγός φόν Κρούζμαν. Έχω νέα για σας, κ. συνταγματάρχα. Τρεις νέες Άγγλικες πυροβολαρχίες νύτια και νοτιοδυτικά 66 και 48. Η παλιά όπτική πυροβολαρχία, μετακινήθηκε βορειοδυτικά 24. Θα ξαναβρω άμμο.

"Ο κατασκοπος ειαόβησε το τούβλο στη θέσι του, όταν ξαφνικά μ' ένα πήδημα, ο Μπόμπ Μπλάκομιθ ρίχτηκε άπάνω του, και τούδωσε μία στο κεφάλι με τόν υποκόπανο του περιστροφού του. Ο Πρώσος κυλίστηκε σ' ένα πόδια του. Τότε ο Μπόμπ πήρε από χάμω κι' άναψε το φανάρι. Καθώς με είδε να προχωρώ, σήκωσε το περιστροφό του κατ' άπάνω μου. Δεν άργησε όμως να με άναγνώριση:

"Ο κ. Χαΐτορν! φώναξε με τη γνώριμη φωνή του. Αυτή τη φορά, κ. λοχία, έβρισκάστε εύτυχώς στο ίδιο χαρακώμα. Κ' έπειδή σώπαινα, εξακολούθησε: Γι' αυτό, φαντάζομαι, πως κι' οι δυο μας κινήσους με τόν άγριογούρουνο. Είνε τώρα μία βδομάδα που τόν μωρίστηκα... Δεν μπορούσα ακόμα ν' άνοιξω το στόμα μου. "Όλ' αυτά μου φαινότανον άπίστευτα.

Πρέπει να ζήρετε, κ. λοχία, πως έγινα πεισμένος άλλος άνθρωπος, εξακολούθησε ο Μπόμπ. Όπως βλέπετε, διαθέτω τις μηχανές μου δυνάμεις για το καλό της Πατρίδας μας. Δίσπατε λιγάκι... Θέλετε να μου δώσετε το χέρι σας; είπε κι' άπλωσε το χέρι του.

Δεν το πήρα και τ' άφησε να πέση μ' ένα στεναγμό. Χαμψιωνε τα μάτια. Μπορείτε να με διατάξετε, είπε με πικρία. Θα κάνω ό,τι μου πείτε. Εκείνη τη στιγμή άκούστη-

"Εν' απόγευμα, είχαμε κάποιον πυό ήσυχία. Πήγα τότε και τρέξα στο δάσος, πέρ' απ' τις γραμμές μας, στη ρίζα ενός δένδρου. Είχα περάσει μία κουραστική και άγονη μέρα. Όπως πάντα, έδωκα κινήσους τον άγνωστο κατασκοπο. Ο ήλιος έβγαζε, όταν πρόσεξα μιάν άχτίνα του να καθρεφτίζεται άπάνω σε κάτι γυαλιστερό, σαν μέταλλο. Χωρίς να κουνήθω απ' τη θέσι μου, διέκρινα στην άλλη άκρη, κάπου είκοσι μέτρα μακριά, ξαπλωμένον έναν Άγγλο στρατιώτη, κρυμμένο όπως κι' εγώ. Τι γύρευε εκεί τέτοια ώρα;... Παρακολούθησα με προσοχή όλες του τις κινήσεις. Κύτταξε προς τις εχθρικές γραμμές. Ο ήλιος όλο και χαμψιωνε. Σε λίγο με σκέπασε το σκοτάδι, μα εξακολουθούσα να παρακολουθώ τον κρυμμένο στρατιώτη. Μου φαινόταν σαν να τον είχα ξαναβεί κάπου αυτόν τον άνθρωπο... Ξαφνικά, ή καρδιά μου άρχισε να χτυπά δυνατά κι' ένα δόμα ήρθε στα χείλη μου: "Ο Μπόμπ Μπλάκομιθ! Αλλά ήπανε! Αυτός ήτανε, κι' ένα σωρό σκέψεις με τάραξαν όλοκληρο. "Όλα μου τ' αστυνομικά ένστικτα ζήτησαν μέσα μου μαζί με το παλθό μου μίσος. "Υστερα, αμέσως, σχημάτισα την πεποίθησι πως αυτός ήτανε ο κατασκοπος.

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

ΕΚΛΕΚΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο Σαρκώ και ο Ρωμής πελάτης του. Μία πράχειρη ανάκρισις. Γιατί τον εζάλισε με τις έρωτήσεις του ο μεγάλος νευρολόγος. Ο εκδότης του Λονδίνου κι' ο Δάρβιν. Η αυτοβιογραφία του μεγάλου φυσιοδίφου. Μία ελσκληρή ζωή σε τρεις γραμμές. κλπ. κλπ.

Όταν ζούσε ο διάσημος φρενολόγος Σαρκώ, πήγε στο Παρίσι ένας Ρωμής νευρασθενής, για να τον εξετάσει και τόν υποβάλει σε θεραπεία.

Ο Σαρκώ, δέχτηκε τον έπισκέπτη του, με μεγάλη ευγένεια, κι' άρχισε να τον ρωτά:

—Κι' από πού έρχεσθε;
—Απ' την Ελλάδα!
—Α! Απ' την Ελλάδα!... Και θά μείνετε πολύ εδώ;
—Καμιά εβδομάδα...
—Και μετά, πού θά πάτε;
—Στο Βάδεν-Βάδεν.
—Και από το Βάδεν-Βάδεν;
—Στη Βιέννη.
—Κι' απ' την Βιέννη;
—Στην Ελλάδα πάλι.
—Α!... Και θά μείνετε πολύ στην Ελλάδα;
—Μά, εκεί μένω.

—Ωστε, μένετε στην Ελλάδα, έ;
—Μάλιστα, κύριε!... Μάλιστα!... Έκει μένω, ξέσπασε, επί τέλους, ο Ρωμής. Και με μεγάλη λείτερη δυσφορία, πρόσθεσε:

—Αλλά, καθώς ξέρετε, κύριε καθηγητά, δεν ήρθα εδώ για να με ρωτήσετε πού θά πάω και τί θά κάνω. Έγώ ήρθα να σας συμβουλευθώ για τα νευρά μου!...

Τότε ο Σαρκώ χαμογελώντας αγαθότατα, άπάντησε στον έπισκέπτη του:

—Και φαντάζεσθε, φίλε μου, πως ενδιαφέρομαι εγώ, πού θά πάτε και τί θά κάνετε;... Σας έκανα αυτές τις έρωτήσεις, μόνον και μόνον για να δώ ως ποιά σημεία είσατε νευρικός!...

Ένας βιβλιοπώλης του Λονδίνου, θέλοντας κάποτε να εκδώσει κάποιο σύγγραμμα του Καρόλου Δάρβιν, σκέφθηκε, πως αν τότε ανετί προλόγου, την αυτοβιογραφία του μεγάλου φυσιοδίφου, το βιβλίο θα πουλιόταν περισσότερο.

Πήγε λοιπόν στον Δάρβιν και του άνεκόνισε την έμπνευσί του.

—Πολύ ευχαρίστος, του άπάντησε ο Δάρβιν. Θέλετε τη βιογραφία μου; Να σας τη γράψω. Κι' αμέσως μάλιστα.

Κάθισε λοιπόν στο γραφείο του κι' άρχισε να γράφει άπάνω σ' ένα κομμάτι χαρτί, επί κάμποσες στιγμές. Κατόπιν έδωσε το αυτόγραφο του στο βιβλιοπώλη.

Ο βιβλιοπώλης, γεμάτος χαρά, ευχαρίστησε το Δάρβιν και κατέβηκε, δυο-δυο τις σκάλες του σπιτιού του. Όταν έφτασε δε στο δρόμο, θέλησε να διαβάσει όσα είχε γράψει ο μεγάλος φυσιοδίφης.

Φαντασθήτε όμως την έκπληξή του, όταν άνοιξε το χαρτί και διάβασε μόνον αυτά τα λόγια:

«Όνομάζομαι Κάρολος Δάρβιν, γεννήθηκα στα 1809, στο Λονδίνο, τα Ξείδεμα κι' άκόμη στο Λονδίνο»!...

Κε μέσα στο υπόγειο ένας έρως πυροβολισμός κι' ο Μπόμπ Μπλάκομιθ έπεσε χτυπημένος ανάμεσα στις πλατές, κοντά στην καρδιά. Πίσω του, ο κατασκοπος, ξαπλωμένος χάμω, θέλησε να πυροβολήσει κ' ένοπλιόν μου, πιο γρηγορότερος όμως εγώ, του έριξα ανάμεσα στα φρύδια. Δεν άναγκάστηκα πεινά.

"Εγείρ' άπάνω στον Μπόμπ, που έβριχόσε μέσα στα αίματά. Το ηλεκτρικό φάνος έφερόντας απ' τα χέρια του, δεν είχε σβύσει και φώτιζε τις τελευταίες του στιγμές. Κρατούσα το κεφάλι του άπάνω στο γόνατό μου.

—Και τώρα... σκόνα... δε θα... μου... δώσετε... το χέρι... σας...;

Οι λυγμοί μ' έπνιγαν. Πήρα το χέρι του Μπόμπ και το έφερα άπάνω στην καρδιά μου. Πέθανε με μία θεία γαλήνη στη μορφή του.

"Όπως βλέπετε, και στη δεύτερη συνάντησή μας, φάνηκε άνώτερος από μένα...

ΤΑ ΡΩΜΑΝΤΖΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Η ΣΕΡΕΝΑΤΑ ΤΟΥ ΣΟΥΜΠΕΡΤ

[Η ιστορία του πιο παθητικού, του πιο τρυφερού και συγχρητιστικού έρωτος του μεγάλου Βιεννέζου μουσικού (Συνέχεια εκ του προηγούμενου)]

Έκείνη τη στιγμή, καθώς ο Σουμπέρτ έτοιμαζόταν ν' απαντήσει στον πρίγκιπα Έστεργάζι, γέλια και φωνές ακούστηκαν στην είσοδο του γραφείου.

— «Α! Νά κ' η κόρες μου! φώναξε ο πρίγκιπας. Έρχονται απάνω στην ώρα».

Ο Σουμπέρτ έστρεψε τα βλέμματά του προς την πόρτα... Δύο νέες, δυο κορίτσια, ξεκινούσαν την εισαγωγή τους, φορώντας ακριβώς κοστούμια ιππασίας. Στην αρχή δεν έδωσαν καμία προσοχή στο συνθέτη και τρέχοντας προς τον πατέρα τους, έπεσαν στην αγκαλιά του και του έδωσαν δυο ήχηρα φιλήματα... Ο γέρος μεγιστάν τις έφίλησε κι' αυτός κ' έπειτα τους είπε:

— «Και τώρα, αγαπημένα μου κορίτσια, θα σας παρουσιάσω τον καινούργιο σας διδάσκαλο της μουσικής... Ο κ. Σουμπέρτ... Η κόρες μου Καρολίνα και Μαρία...»

Ο Σουμπέρτ, εκείνη τη στιγμή, κατέβαλε μια δυνατή προσπάθεια για να συγκρατήσει την ταραχή του. Βρισκόταν μπροστά στη νέα, που είχε γίνει άφορμη με το γέλιο της να διακρίνει τόσο απρόοπτα την έκτακτη της συμφωνίας του στο μέγαρο της πριγκιπίσσης Κίνσκυ.

Η Καρολίνα μάντευε την ταραχή του και, δίνοντας του το χέρι, του είπε:

— «Καλώς ήρθατε, κύριε Σουμπέρτ!... Ελπίζω ότι θα μείνετε ευχαριστημένος μαζί μου... Έχω ακούσει να γίνεται λόγος για τη μεγάλη σας αξία κ' είμαι εύχρηστη που θα σας έχω διδάσκαλό μου στη μουσική...»

— «Μεγάλη μου τιμή, δεσποινίς, τραύλισε ο συνθέτης.

— «Και τότε θ' άρχισατε τα μαθήματα; ρώτησε ο πρίγκιπας Έστεργάζι.

— Σήμερα κιόλας! του απάντησε η Καρολίνα. Θα παρακαλέσω τον κ. Σουμπέρτ να βρίσκεται στην αίθουσα της μουσικής στις 4 το απόγευμα... Και τώρα πηγαίνω ν' αλλάξω για το γεύμα...»

Και παίρνοντας την αδελφή της κι' το χέρι, φώναξε πρόσχαρη:

— «Δρεβουάρ, μπαμπά! Ώρεβουάρ, κύριε Σουμπέρτ!...»

Όταν σέ λίγο ο Σουμπέρτ θρέθηκε μόνος του στο δωμάτιο που του είχαν παραχωρήσει, προσπάθησε να συγκεντρώσει τις σκέψεις του. Μια πώς ήταν δυνατόν;... Η νέα που μ' ένα γέλιο της τον είχε σχεδόν καταστρέψει, θα γινόταν τώρα μαθήτριά του;... Πώς τα είχε φέρει έτσι η τύχη;... Ασφαλώς όμως κ' η προσκλησής του στον πύργο του πρίγκιπας Έστεργάζι, αποτελούσε κι' αυτό μια ελπίδα της τύχης;... Σίγουρα δεν θα έμενε εκεί περισσότερο από δυο-τρεις μέρες... Η δεσποινίς Καρολίνα θα τού έκανε τη διαμονή του άφορητη... Μά όχι... Δεν φαινόταν τόσο κακή η νέα αυτή... Έπειτα, είχε τονίσει τα λόγια της, όταν του είπε: «Ελπίζω, ότι θα μείνετε ευχαριστημένος μαζί μου...» Είμ' εύχρηστη που θα σας έχω διδάσκαλό μου στη μουσική;... Τα λόγια της αυτά δεν ήταν σαν μια υπόσχεση, ότι θα προσπαθούσε τώρα να επανορθώσει το παρελθόν;... Έξ' άλλου, δεν εμφανίστηκε καθόλου, όταν τον είδε έξω από το γραφείο της... Αυτό έσημανε πως ήξερε εκ των προτέρων την πρόσκλησή του στον πύργο...

Και με τη σκέψη αυτή, μια άλλη σκέψις πέρασε από το μυαλό του Σουμπέρτ... Μήπως είχε φροντίσει η ίδια για την προσκλησή του;... Μήπως είχε συναισθανθεί το άδικο που με τόσο επιπολαιότητα του είχε κάνει και ήθελε να επιτύχει τώρα τη συνάντησή του;...

Ω! αν ήταν αυτό αλήθεια, δεν θα μπορούσε να της την αρνηθεί, δεν θα μπορούσε να της αρνηθεί τίποτε... Και ήταν τόσο άρτια!... Άληθινος άγγελος ωμορφιάς και χάριτος...

Όλες αυτές η σκέψεις απασχολούσαν τόσο τον Σουμπέρτ, ώστε μόλις άγγιξε τα πλούσια φαγητά, που του σερβίρισαν, ένοιωσε τώρα ένα περίεργο συναισθημα, που δεν του ήταν καθόλου δυσάρεστο: Ήταν ένα συναίσθημα γλυκύ, κάτι μεταξύ άγνοιας κ' έλπιδος...

Και αγωνιούσε τότε να έρθη η ώρα του μαθήματος, για να έρθει πάλι κοντά στην Καρολίνα, για ν'...

αντικρύση τα μεγάλα φωτεινά της μάτια, για να έλπιζε την άσημνη της φωνή...

Στις 4 το απόγευμα, ο μουσουργός με καρδιά που έπαιε δυνατά, βρισκόταν στη σάλλα της μουσικής... Δεν περιμενε πολύ τις μαθητρίες του... Έπειτα από δυο-τρία λεπτά, η Καρολίνα κ' η Μαρία βρισκόντουσαν εκεί...

Η Καρολίνα του έδωσε μ' εγκαρδιότητα το χέρι κ' έκανε το έφερε στα χείλη του με σεβασμό και τρυφερότητα... Το έκανε κ' η μικρότερη αδελφή της, η Μαρία, η οποία όμως πρόσθεσε αμέσως:

— «Εμένα θα μου επιτρέψετε να λείψω από το πρώτο μάθημα... Με περιμένουν οι φίλες μου, η κόρες του πρίγκιπας Άλφ Χάιρετ!...»

Και χωρίς να περιμένη απάντηση, έγινε έξω, αφήνοντας τον Σουμπέρτ και την Καρολίνα μόνους...

Ο μουσικός κ' η μαθήτριά του έμειναν μια στιγμή σιωπής και στενωχωρημένοι.

Έπειτα η Καρολίνα πλησίασε το διδάσκαλό της και κοιτώντας τον μέσα στα μάτια, του είπε:

— Κυρίες Σουμπέρτ, σας χρωστάω μια εξήγηση. Παραδέχομαι ότι η συμπεριφορά μου στην έσπερίδα της πριγκιπίσσης Κίνσκυ ήταν έντελως άκατανόητη... Δεν ξέρω κ' εγώ για ποιο λόγο έγελασα... Αμέσως όμως συναισθανθήκα το λάθος μου και φρόντισα να μάθω ποιός είστε, για να μπορέσω να το επανορθώσω, αν ήταν δυνατόν...

— «Ετοι έμαθα από ανθρώπους που με ταλαιπωρούν πως είστε μουσικός με αξία με πραγματική αξία... Μίλησα λοιπόν να σας στον πατέρα μου, του είπα πως ήθελα να λάβω μια ευρύτερη μουσική μόρφωση κι' αυτός, όπως μου κάνει δια μου την καριέρα, μου το έκανε κι' αυτό... Τώρα βρίσκεστε εδώ, φιλοξενούμενος ως φιλος μου... Μπορώ να έλπιζω, ότι θα με συγχωρήσετε;...»

— «Ω! σας έχω συγχωρήσει κιόλας! φώναξε ο Σουμπέρτ, ο οποίος είχε ακούσει μ' εξαιρετική συγκίνηση τα λόγια της νέας.

Η Καρολίνα απλόησε προς αυτόν και τα δυο της χέρια, μια τέτοια εγκαρδιότητα, ώστε ο συνθέτης εξαφάνισε τις δίστασες για μια στιγμή να τα πάρει μέσα στα δικά του. Μια μέσος συνήλθε και, παίρνοντας τα στα χέρια του, τα έφίλησε με την ίδια διάχυση.

Οι δυο νέοι για μια στιγμή κυττάχτηκαν μέσα στα μάτια και το βλέμμα των ήταν τόσο έκφραστικό, έλεγε τότε ο ναγκάστηκαν να τα κλείσουν για να μη τ' αφήσουν να τους περισσότερα...

Εμπρός, το μάθημα τώρα! φώναξε η Καρολίνα γελώντας. Σέ λίγο, ο Σουμπέρτ, καθισμένος μπροστά στο πιάνο, έπαιε να διδάσκει στη νέα κάποιο τραγούδι του. Μια πώς ήταν έκπληξή του, όταν άκουσε έξω από την πόρτα τον ήχο της καμμιάς δυσκολία, σαν να το ήξερε από καιρό, με μια νη κρυσταλλένια, γλυκειά, μελωδική...

Στεκόταν θαμπωμένος, γοητευμένος, σαν να τον είχε νη νάρπασε το όπεροχο τραγούδι της νέας.

Όταν γάχθηκε στον άερα κ' η τελευταία νότα του τραγούδι, ο Σουμπέρτ ψιθύρισε:

— «Ω! Δεσποινίς!... Πώς το ξέρετε τόσο καλά... Πού το μάθατε;»

— Μονάχα αυτό; του απάντησε η Καρολίνα γελώντας. Πώς ξέρω όλα σχεδόν τα τραγούδια σας... Το μάθημα εξακολούθησε ευχάριστα και παρατάθηκε δυο-τρία λεπτά...

Όταν τελείωσε, ο Σουμπέρτ κ' η Καρολίνα ήταν φίλοι, κάτι περισσότερο από φίλοι...

Η μέρες περνούσαν εύχρηστη για τον Σουμπέρτ στον πύργο του πρίγκιπας Έστεργάζι. Ζούσε με ξένοις, χωρίς τις ταπεινές δεσφές φροντίδες, που τον απασχολούσαν άλλοτε, ζούσε μέσα σε μια γαλήνη πολυτέλεια. (Ακολούθησε)

Όταν τελείωσε, ο Σουμπέρτ κ' η Καρολίνα ήταν φίλοι, κάτι περισσότερο από φίλοι...

Η μέρες περνούσαν εύχρηστη για τον Σουμπέρτ στον πύργο του πρίγκιπας Έστεργάζι. Ζούσε με ξένοις, χωρίς τις ταπεινές δεσφές φροντίδες, που τον απασχολούσαν άλλοτε, ζούσε μέσα σε μια γαλήνη πολυτέλεια. (Ακολούθησε)

Όταν τελείωσε, ο Σουμπέρτ κ' η Καρολίνα ήταν φίλοι, κάτι περισσότερο από φίλοι...

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Ο ΜΟΝΤΕΡΝΟΣ ΘΕΙΟΣ

ΤΟΥ Α. ΜΟΥΖΑΡΙΤΕΝ

Ανδρέας Μπαρουά μισούσε το γάμο. Ο θεός του, από τον οποίο περίμενε, σημειωτέον, μια γενναία κληρονομιά, του κάκου είχε επιδώσει έναντιληπτό νύ και του παρουσίασε διάφορα νέα κορίτσια, του κάκου του είχε μεταδίδει ένα σωρό δειλειακές προτάσεις συνουσιών. Ο Ανδρέας όμως του πρόβαλλε διαρκώς άρνηση, με μια άγρια αποφασιστικότητα. Την τελευταία φορά, που ο θεός προστάθηκε πάλι να τον μετατείλει, ο Ανδρέας του είπε:

— Θέω μου, μην επιμένεις. Δεν θέλω να σου πω ψέματα. Δεν θέλω να προσποιηθώ ότι δέχομαι τη συνάντησή με τη νέα που μου προτείνεις, αφού ύστερα θα πω «όχι»... Ναι, ξέρω, έχει μεγάλη πρόκληση, είναι πλούσιο κορίτσι. Μά εγώ έχω κάτι πιο πολύτιμο από τα πλούτη της: την ελευθερία μου. Άφησε να με λοιπόν μ' αυτήν!...

Ο θεός του δεν έμεινε. Δεν ήταν από τους αυταρχικούς και γοητευτικούς θεούς του παλιού καιρού. Ήταν ένας θεός μοντέρνος, πολύ ανθρωπίνος μάλλον.

— Κάνε ότι θέλεις, του είπε. Δεν θα σου ξανακάνω πια λόγο... Έγώ όμως είμαι της γνώμης ότι η ευτυχία βρίσκεται στο γάμο!...

— Γι' αυτό έμεινε ελεύθερος; τον διέκρινε ειρωνικά ο Ανδρέας.

— Έμεινε ελεύθερος, γιατί απέστησε περιουσία πολύ άγρια. Και τώρα, πότε με, περνά μια ζωή χωρίς ενδιαφέρον, χωρίς σημασία, τρέχοντας από την ξαθήνη στη μελαγχολία, ενώ δνειρεύομαι να έχω κι' εγώ το σπίτι μου, τη γυναίκα μου...

— Τι; έκανε με έκπληξη ο άνεργος. Τι μου λές α'τού, θείε μου; «Ω, σε γίνεσαι για καλά, βλέπω»...

— Γιατί όχι; απάντησε ο θεός, χαμογελώντας πονηρά. Δεν με γοητεύουν ακόμα τα γερατά, υποθέτω... Θα σταματήσω όταν αδειάσει η καρδιά μου, όπως αδειάζει ένα βαρέλι με κρασί...

Ο Ανδρέας γέλασε με την καρδιά του.

— Όχι! είπε. Πολύ όφρα!... Προσέξτε μονάχα μη σας αδειάσουν πιο γρήγορα το πορτοφόλι!

— Με συγχωρείς! τον διέκρινε ο θεός. Σου μίλησα για την καρδιά μου και όχι για το πορτοφόλι μου. Έμεινα μ'α'τα πλούτη για τον εαυτό μου και όχι για τα λεφτά μου!

— Τι μου λές;

— Να! Τα λόγια σου είναι λιγάκι προσβλητικά για μένα, αλλά δεν σε παροξύνω. Στην ηλικία μου... Όσοσο, θα υποθέσω να βεβαιωθείς και μόνος σου γι' αυτό που σου λέω. Αν αγχώσουν να μείνεις τρεις μέρες στο χτήμα μου, ξέρε, ότι μένω.

Όταν δής τη Σαβίνα...

— Πάει Σαβίνα;

— Τη γυναίκα που μ'αγαπά, διάβολε! Μια νεαρή χροιά, όπως είσαι δύο χρόνων. Όμορφη, τρέλλα... Μένωμ' εκεί δυο μέρες τώρα, γιατί λατρεύει την ερημιά. Μπορεί και να την κάνεις να πλύνει λιγάκι με την παρουσία σου, να έλ' τέλος, τρεις μέρες περνούν εύκολα και, όταν θα φύγεις, θα μείνουν πάλι να χαρούν οι δυο μας τη μουσική μας!

— Είμαι περίεργος να την γνωρίσω την όφρα σου χήρα.

— Θα την γνωρίσεις. Άκουσε με όμως... Δεν πιστεύω ότι της κάνεις και κόρτε...

— Όχι δά! Είμαι, ξέρετε, πολύ καθώς πρέπει με τις γνώσεις και τις φιλικές των φίλων μου. Δεν πιστεύω ν' αλλάξω, προκειμένου γι' τη φιλενάδα του θείου μου!...

Την επομένη ο Ανδρέας είδε τη Σαβίνα, στο χτήμα του Μελόν. Ήταν πρόμαχο όφρα, είχε μια θεοπεσία όμορφιά, γεμάτη υποσχέσεις και ελπίδα, είχε ακόμα ένα νεανικότατο όμορφο σώμα... Ο Ανδρέας αισθανόταν μέσα του κάτι γι' αυτήν, εθδς από την πρώτη στιγμή. Και το καυτό αυτό μεγάλο δλοένα, γιατί ο θεός του φαινόταν τρομερά ζώσιμος, φρόντιζε να μη τον αφήνει ούτε μια στιγμή μονάχο με τη νεαρή φιλενάδα του...

Μπορούσε να σκάσει ναυτεί από το κακό του. Σε κάθε συνάντησή τους, ο θεός ήτο παρών. Σε όλους τους περιπάτους συμμετείχε και αυτός... Τα μάτια του δεν ήσαν ποτέ πίσω από τα γυαλιά του. Όταν νύχτωνε, ο μοντέρνος θεός έλεγε εκληγνύχτας στον άνεργο, έπαυσε τη Σαβίνα του και τραβούσε στο δωμάτιό τους...

Ο Ανδρέας δάκρυα από τη λύσσα τα χέρια του, όταν, το βράδυ της τριτης ημέρας ο θεός του του είπε ιδιαίτερος:

— Άκουσε, μικρό μου... Δεν πληττόμε, βέβαια, μαζί σου, μά η Σαβίνα δεν θέλει έναν τόσο άνωστα μας. Έτοίμασε λοιπόν τις βαλίτσες σου αύριο το πρωί!...

Η έτοιμότης τις βαλίτσες του! Νά φύγει! Ν' αφήσει αυτήν την ά-ελευθερη γυναίκα, χωρίς να της πη μια λέξη αγάπης! «Όχι! Δεν θα έφευγα, ποτέ νη ότι την λάτρευε αληθινά!...

Αντίς ήσαν η σκέψεις του Ανδρέα, όταν έμεινε μόνος στο δωμάτιό του...

«Όχι! Έλεγε μέσα του, δεν είναι δυνατόν! Δεν είναι δυνατόν αυτή η ανειστητή ή άφορμη γυναίκα, να βρσκη ευχάριστη και συντρο-φική με τον ίδιο το νεαρόν μου...»

Το καλό, ανέμει μόνος. Το άμεινι σάς περιμένει, για να γυρίσετε μαζί στο Παρίσι!...

— Τι;... Πώς;...

— Δεν έχει ούτε κ'τι, ούτε π'τι. Θαρω, πως έχεις κυλάς ζητήσει το χέρι της Σαβίνας. Άλ' όπως μετανοήσεις, ανημέ μου, σε βεβαιώ πως υπάκουσες κι' άλλο νεα και νόστιμο άνδρες γι' αυτό το όφρα κορίτσι!...

— Πάντως, εσύ δεν είσαι ένας απ' αυτούς τους νέους και νόστιμους άνδρες, κύριε θείε! Έτσι δεν είναι, Σαβίνα;

Η Σαβίνα του έριξε μια σαρκεντική πατιά. Ο Ανδρέας την πήρε από το χέρι και την ώδηγησε στο αμάξι που περίμενε. Κάθισαν μαζί στον πάγκο και το άμεινι ξεκίνησε. Ο μοντέρνος θεός στεκόταν στην πόρτα του χτήματος του και, κοιτώντας το μαντήλι του, άσπασε το νεαρό ζεύγος...

Α. ΜΟΥΖΑΡΙΤΕΝ

ΣΕΝΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

— Άλ' τα καλά μαζεμένα ο διάβολος έχει τα μιά, κι' απ' τα κακά παίρνει και τον ίδιο το νεαρόν μου. Γεοργιάνα

— Έκείνος που καταπάτα με πολλά, πέφτει και σε πολλά κακά. Αγγλική

— Προσέχουμε να πέσες μέσα στο ποτάμι, παρά να περάσεις από γέφυρα που τ'όκανε ο διάβολος. Γαλλική

φιά του θείου μου... Τα νιάτα θριαμβεύουν πάντα, όταν παλεύουν με τα γερατά. Θα θριαμβέωσω, λοιπόν, κι' αυτή τη φορά, είμαι βέβαιος. Άκου, μόνο να βρω την κατάλληλη στιγμή για να μιλήσω της Σαβίνας...

Την άλλη μέρα σηκώθηκε πολύ πρωί. Είπε ζήτημα μάλιστα αν κοιμήθηκε διόλου. Και, να τ'όχι μια φορά!... Είπε τη Σαβίνα στον χήρο, να κόβει τριαντάφυλλα, άκριβώς τη στιγμή που άκουσε τη φωνή του θείου του:

— Πάω να παραγγείλω αμάξι για τον Ανδρέα!...

Ποτέ του δεν θά εύρισκε κατάλληλότερη ευκαιρία. Ο Ανδρέας, χωρίς να χάσει στιγμή, έτρεξε και πλησίασε την όμορφη χροιά.

Τα έρωτικά λόγια άρχισαν να ξεφεύγουν από τα χείλη του αλά, φυσικά, έπος το λεπτό άρωμα, που ξεχνιέται από τα λουλούδια, που χα-τεί επάνω στο στήθος της η Σαβίνα. Έκείνη δεν απαντούσε τίποτε. Χα-μογελούσε μονάχα, καθώς έφωνα.

— Μά επιτέλους! φώναξε στο τέλος ο Ανδρέας, έννευρισμένος. Τι του βρίζετε, λοιπόν, του γέρο-θείου μου, και τον προσέχετε από μένα;

— Κάτι πολύ απλό, του απαντά η Σαβίνα. Τον άλλο μήνα με παν-τρεύεται. Βρήκα έναν άνδρα και τον παίρνω. Αυτός δεν είναι, βλέπετε, όπως εσείς, έναντιον του γάμου!...

— Μά ούτε εγώ! Ούτε εγώ, Σαβίνα!... Δεν ήθελα το γάμο, όταν έ-πρόκειτο για κορίτσια, άνοητα, άσχημα, έγωπαθή... Σεις όμως, Σαβί-να, διαφερέτε τόσο... Να σας π'ω κάτι καλές γυναίκες του, είναι το ίδιο σαν να παντρεύεται την ευτυχία!...

— Άλλοίμονο! Έκανε η Σαβίνα μελαγχολικά. Έχω δώσει το λόγο μου στο θείο σας... Αν δεν τον είχα δώσει...

— Αν δεν τον είχατε δώσει;... Πέστε μου γρήγορα, Σαβίνα!...

— Αν δεν τον είχα δώσει, θα διορθωνόταν ίσως το πράγμα... Γιατί, πρέπει να σ'α το πω, άναμια στο θείο σας και σε σ'ας, δεν θα δίστα-ζε διόλου!...

— Θα μ'αγαπούσατε;...

— Δεν ξέρω... Μά μπορώ να σας πω, ότι η παρουσία σας μ' έχει ταραξεί πολύ... Σας σκέπτομαι διαρκώς!...

Στάθηκε έξω, έφερε τα λεπτά της χέρια στο πρόσω-πο και ανέφωνε:

— Α! Θεέ μου! Τι π'ω και είπα!...

— Είπατε τα λόγια που θ' αποφασίσουν για την ευτυχία μας; απάντησε ο Ανδρέας.

Μά την ίδια στιγμή ακούστηκε μια βραχνή φωνή:

— Τι συμβαίνει; Τι κάνετε σεις εδώ;...

Ήταν ο θεός, που είχε πλησιάσει ξαφνικά, χωρίς να τον αντίληψη ο Ανδρέας.

— Συμβαίνει κάτι έκτακτο, του απάντησε η Σαβίνα, χωρίς περιέργως να ταραχθί διόλου. Ο άνεργος σας θέλει να με παντρευτεί!...

— Τού είπες, λοιπόν, αυτού του βρομοπαίδη, ότι...

— Όχι! Δεν του είπα τίποτε άκόμη.

— Μά τότε, να του το π'ωε όλα!

— Τι να μ'α π'τε; ρώτησε ο Ανδρέας, καταρτισμένος-α στην την περίεργη όλην.

— Κάτι που άσφαλώς θα σε ευχαριστήσει πολύ, απάντησε ο θεός. Η Σαβίνα δεν είναι φιλενάδα μου. Όταν έβλεπε το βράδυ στην καμιά μου, έβγαυε άμεινι από την αλή-π'τα και σήλωνε στη δική της...

— Τι έκανε λέει;

— Ναι! Και η Σαβίνα δεν είχε χήρα. Είπε ένα κορίτσι, με το όφρα ήθελε να σε παντρευτεί και π'αίεσε αυτήν την κομωδία, για να σε κάνουμε να την ζητήσεις σε γάμο... Η κομωδία τελείωσε τώρα. Στο καλό, ανέμει μόνος. Το άμεινι σάς περιμένει, για να γυρίσετε μαζί στο Παρίσι!...

— Τι;... Πώς;...

— Δεν έχει ούτε κ'τι, ούτε π'τι. Θαρω, πως έχεις κυλάς ζητήσει το χέρι της Σαβίνας. Άλ' όπως μετανοήσεις, ανημέ μου, σε βεβαιώ πως υπάκουσες κι' άλλο νεα και νόστιμο άνδρες γι' αυτό το όφρα κορίτσι!...

— Πάντως, εσύ δεν είσαι ένας απ' αυτούς τους νέους και νόστιμους άνδρες, κύριε θείε! Έτσι δεν είναι, Σαβίνα;

Η Σαβίνα του έριξε μια σαρκεντική πατιά. Ο Ανδρέας την πήρε από το χέρι και την ώδηγησε στο αμάξι που περίμενε. Κάθισαν μαζί στον πάγκο και το άμεινι ξεκίνησε. Ο μοντέρνος θεός στεκόταν στην πόρτα του χτήματος του και, κοιτώντας το μαντήλι του, άσπασε το νεαρό ζεύγος...

Α. ΜΟΥΖΑΡΙΤΕΝ

ΣΕΝΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

— Άλ' τα καλά μαζεμένα ο διάβολος έχει τα μιά, κι' απ' τα κακά παίρνει και τον ίδιο το νεαρόν μου. Γεοργιάνα

— Έκείνος που καταπάτα με πολλά, πέφτει και σε πολλά κακά. Αγγλική

— Προσέχουμε να πέσες μέσα στο ποτάμι, παρά να περάσεις από γέφυρα που τ'όκανε ο διάβολος. Γαλλική

3

ΑΡΕΤΑ
ΘΑΥΜΑΣΙΑ

ΚΑΘΑΡΙΖΕΙ
ΔΡΟΣΙΖΕΙ
ΑΠΟΛΥΜΑΙΝΕΙ

ΜΑΓΝΗΣΙΑ
Σ. ΠΕΛΛΕΓΡΙΝΟ

ΤΟ ΔΡΑΣΤΙΚΟΤΕΡΟΝ ΤΩΝ ΚΑΘΑΡΤΙΚΩΝ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΔΙ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ Σ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ
ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 6 - ΑΘΗΝΑΙ